

**TIKOS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
NYILVÁNOS ÜLÉS
3.sz. jegyzőkönyv
2016. március 23.
HATÁROZATAI**

- 30/2016.(III.23.)kt.határozat: - 2016.március 23-i ülés napirendjének elfogadása
- 31/2016.(III.23.)kt.határozat: - DRV Zrt. által elkészített vagyonértékelés Dunántúli továbbá az abban szereplő vagyonleltár elfogadása
- 32/2016.(III.23.)kt.határozat: - Tikos község Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata
- 33/2016.(III.23.)kt.határozat: - Pályázat benyújtása lakossági víz-, és csatorna-szolgáltatás támogatására
- 34/2016.(III.23.)kt.határozat: - Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó gyermekek 2016/2017. tanévi tankönyv költségeinek átvállalásáról döntéshozatal
- Zárt ülésen:
- 35/2016.(III.23.)kt.határozat: - Bogdán Nóra Tikos, Iskola u.13.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás megállapítása
- 36/2016.(III.23.)kt.határozat: - Horváth István Tikos, Béke u.9.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás megállapítása
- 37/2016.(III.23.)kt.határozat: - Ozsváth Csilla Tikos, Táncsics u.6.sz. alatti lakos
rendkívüli települési támogatás megállapítása iránti kérelmének elutasítása
- 38/2016.(III.23.)kt.határozat: - Bogdán György Tikos, Táncsics u.4.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás megállapítása
- 39/2016.(III.23.)kt.határozat: - Bogdán Géza Tikos, Iskola u.13.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás megállapítása
- 40/2016.(III.23.)kt.határozat: - Vida József Tikos, Béke u.16.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás megállapítása

41/2016.(III.23.)kt.határozat:

meg-

*- Bogdán Ferenc Tikos, Táncsics u.17.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás
állapítása*

42/2016.(III.23.)kt.határozat:

- Csekk Roland Lajos Tikos, Béke u.28.sz. alatti lakos részére rendkívüli települési támogatás - kamatmentes kölcsön – megállapítása

43/2016.(III.23.)kt.határozat:

- Bogdán Andrea Tikos, Táncsics u., 15.sz. alatti lakos részére hivatalból indított eljárás keretében rendkívüli települési támogatás megállapítása

44/2016.(III.23.)kt.határozat:

- Bogdán Ibolya, Tikos, Táncsics u.4.sz. alatti lakos szociális önkormányzati lakos kiutalása iránti kérelmének elutasítása

Tikos Község Polgármesterétől
8731 Tikos, Iskola u.16.

MEGHÍVÓ

Értesítem, hogy nyilvános képviselő-testületi ülést tartunk

2016.év március hó 23.napján 19,00 órakor

a Községháza tanácskozó termében, melyre tisztelettel meghívom

Napirend:

1.) DRV Zrt. által elkészített vagyonértékelés továbbá az abban szereplő vagyonleltár elfogadása

Előadó: Kónya László polgármester

2.) Tikos község Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata

Előadó: Kónya László polgármester

3.) Lakosság 2016.évi víz és csatornaszolgáltatás díjának csökkentésére pályázat benyújtása

Előadó: Kónya László polgármester

4.) Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó gyermekek 2016/2017.évi tankönyv költségeinek átvállalásáról döntéshozatal

Előadó: Kónya László polgármester

5.) Egyéb ügyek

Kérem az ülésen megjelenni szíveskedjen.

Tikos, 2016. március 18.

Záradék: Jelen meghívó a község hirdetőtábláin 2016.év március hó 18.napjától 2016.év március hó 23.napjáig kifüggesztésre került.

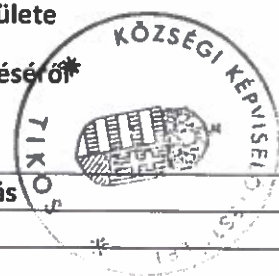
Tikos, 2016. március 23.

Török Csilla
jegyző

JELENLÉTI ÍV

Készült Tikos Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2016.év március hó 23.napján tartandó nyilvános üléséről*

Név	Aláírás
Kónya László polgármester	
Berta József alpolgármester	
Bogdán György képviselő	
Csekk Roland Lajos képviselő	
Nadrai József képviselő	

Tanácskozási joggal jelen van:

Név	Aláírás
Török Csilla jegyző	

JEGYZŐKÖNYV

Készült a Tikos Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. március 23. napján 19,00 órakor a Községháza épületében (Tikos, Iskola u.16.) megtartott nyilvános testületi üléséről

Jelen vannak:
Kónya László polgármester
Berta József alpolgármester
Bogdán György képviselő
Csekk Roland Lajos képviselő
Nadrai József képviselő

Tanácskozási joggal jelen van: Török Csilla jegyző

Kónya László polgármester köszönti a megjelenteket, megállapítja, hogy a testület ülése határozatképes, mert a megválasztott 5 fő települési képviselőből 5 fő jelen van, az ülést megnyitja. Javaslatot tesz a tárgyalandó napirendi pontokra.

A szavazásban 5 fő képviselő vesz részt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatát:

30/2016.(III.23.)kt.határozat:

Tikos Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2016. március 23-i ülésén az alábbi napirendet tárgyalja:

1.) DRV Zrt. által elkészített vagyonértékelés továbbá az abban szereplő vagyonleltár elfogadása

Előadó: Kónya László polgármester

2.) Tikos község Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata

Előadó: Kónya László polgármester

3.) Lakosság 2016.évi víz és csatornaszolgáltatás díjának csökkentésére pályázat benyújtása

Előadó: Kónya László polgármester

4.) Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó gyermekek 2016/2017.évi tankönyv költségeinek átvállalásáról döntéshozatal

Előadó: Kónya László polgármester

5.) Egyéb ügyek

Határidő: azonnal

Felelős: Kónya László polgármester

1.) Napirend tárgyalása

DRV Zrt. által elkészített vagyonértékelés továbbá az abban szereplő vagyonleltár elfogadása

Előadó: Kónya László polgármester

(az 1.sz. írásos előterjesztés jelen jkv. mellékletét képezi.)

Kónya László polgármester:

Ismerteti a határozati javaslatot:

”Tikos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, a tulajdonában lévő víziközművekre vonatkozó, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. által elkészített vagyonértékelést, továbbá az abban szereplő vagyonleltárt elfogadja. Tikos Község Önkormányzata a vagyonértékelésben szereplő adatokat a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló 24/2003. (V. 29.) NFM rendelet 2 §. (2) bekezdése értelmében saját nyilvántartásain 2016. január 1-i fordulónappal átvezeti. A vagyonértékelés szerinti vagyonérték 76.122.913.- Ft. Az Önkormányzat tulajdonában lévő víziközmű vagyon értéke a 2015. június 30-i fordulónappal elkészített vagyonértékeléssel került megállapításra a vagyonértékelésben rögzítettek szerint, amely vagyon elemeinek új bekerülési értékeként történő megjelenítése az Önkormányzat számviteli nyilvántartásaiban 2016. január 1-jével valósul meg oly módon, hogy a 2015. június 30-i fordulónappal megállapított vagyonérték a 2015. július 1. – december 31. között aktivált beruházásokkal, illetve egyéb változásokkal módosításra kerülnek. A 2016. január 1-jei bruttó bekerülési érték az avulással korrigált újraelőállítási érték alapján került megállapításra.”

A képviselő-testület tagjai az írásos előterjesztésben foglaltakat megismerték, megtárgyalták.

A szavazásban 5 fő képviselő vesz részt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatát:

31/2016.(III.23.)kt.határozat:

Tikos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, a tulajdonában lévő víziközművekre vonatkozó, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. által elkészített vagyonértékelést, továbbá az abban szereplő vagyonleltárt elfogadja. Tikos Község Önkormányzata a vagyonértékelésben szereplő adatokat a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló 24/2003. (V. 29.) NFM rendelet 2 §. (2) bekezdése értelmében saját nyilvántartásain 2016. január 1-i fordulónappal átvezeti. A vagyonértékelés szerinti vagyonérték 76.122.913.- Ft. Az Önkormányzat tulajdonában lévő víziközmű vagyon értéke a 2015. június 30-i fordulónappal elkészített vagyonértékeléssel került megállapításra a vagyonértékelésben rögzítettek szerint, amely vagyon elemeinek új bekerülési értékeként történő megjelenítése az Önkormányzat számviteli nyilvántartásaiban 2016. január 1-jével valósul meg oly módon, hogy a 2015. június 30-i fordulónappal megállapított vagyonérték a 2015. július 1. – december 31. között aktivált beruházásokkal, illetve egyéb változásokkal módosításra kerülnek.

A 2016. január 1-jei bruttó bekerülési érték az avulással korrigált újraelőállítási érték alapján került megállapításra.

Határidő: azonnal

Felelős: Kónya László polgármester

2.) Napirend tárgyalása

Tikos község Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata

Előadó: Kónya László polgármester

(a 2.sz. írásos előterjesztés jelen jkv. mellékletét képezi.)

Kónya László polgármester:

„Tikos Község Önkormányzata Képviselő-testülete a „Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos és Vörs Községek Környezetvédelmi Programjának megújítása 2016-2021.” című és a „Tikos Község Operatív Programja” a jelen jegyzőkönyv mellékletét képező dokumentumokat elfogadja.”

A képviselő-testület tagjai az írásos előterjesztésben foglaltakat megismerték, megtárgyalták.

A szavazásban 5 fő képviselő vesz részt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatát:

32/2016.(III.23.)kt.határozat:

Tikos Község Önkormányzata Képviselő-testülete a „Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos és Vörs Községek Környezetvédelmi Programjának megújítása 2016-2021.” című és a „Tikos Község Operatív Programja” a jelen jegyzőkönyv mellékletét képező dokumentumokat elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kónya László polgármester

3.) Napirend tárgyalása

Lakosság 2016.évi víz és csatornaszolgáltatás díjának csökkentésére pályázat benyújtása

Előadó: Kónya László polgármester

(a 3.sz. írásos előterjesztés jelen jkv. mellékletét képezi.)

A képviselő-testület tagjai az írásos előterjesztésben foglaltakat megismerték, megtárgyalták.

A szavazásban 5 fő képviselő vesz részt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatát:

33/2016.(III.23.)kt.határozat:

Tikos Község Önkormányzatának Képviselő Testülete a 2016. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás díjának csökkentésére pályázatot nyújt be a Magyar Államkincstár felé. A Képviselő-testület meghatalmazza a polgármestert az állami támogatás igénylésének benyújtására és a pályázattal kapcsolatos teendők lebonyolítására.

Határidő: azonnal

Felelős: Kónya László polgármester

4.)Napirend tárgyalása

Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó gyermekek 2016/2017.évi tankönyv költségeinek átvállalásáról döntéshozatal

Előadó: Kónya László polgármester

(a 4.sz. írásos előterjesztés jelen jkv. mellékletét képezi.)

A képviselő-testület tagjai az írásos előterjesztésben foglaltakat megismerték, megtárgyalták.

A szavazásban 5 fő képviselő vesz részt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatát:

34/2016.(III.23.)kt.határozat:

Tikos Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó tikosi lakóhellyel rendelkező gyermekek 2016/2017.évi tartós tankönyvköltségeit – amennyiben államilag ingyenes tankönyv juttatásban nem részesül – átvállalja a 2016.évi költségvetési kiadásai terhére.

Határidő: azonnal

Felelős: Kónya László polgármester

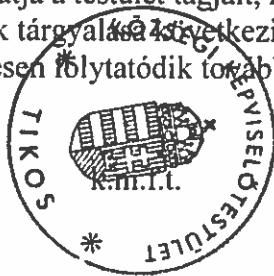
5.)Napirend tárgyalása

Egyéb ügyek

Kónya László polgármester tájékoztatja a testület tagjait, hogy az egyéb ügyek napirend keretében a önkormányzati hatóságügyek tárgyalása keretében, amelyek a 2011.évi 46.§. (2) bekezdés a.) pontja értelmében zárt ülésen folytatódik tovább, a képviselő-testület nyilvános ülését berekeszti.

Kónya László
polgármester

Török Csilla
jegyző

1. részlet

A Dunántúli Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság által üzemeltetett, önkormányzati tulajdonú víziközmű-vagyonra vonatkozó

Közművagyon-értékelési Szakvélemény

a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló 24/2013.

(V.29.) NFM rendeletnek megfelelően

Tikos Község Önkormányzata

A vagyonértékelő szervezet:

ÁLLAMI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK KÖZMŰVAGYON ÉRTÉKELŐ KONZORCIUMA

Konzorciumi tagok:

ECOELINE Zrt.,
www.ecoeline.hu

BDL Környezetvédelmi Kft.
www.bdl.hu

Tartalomjegyzék

1. Értékelési Tanúsítvány	2
2. A Megrendelő adatai, előzmények, utasítása, adatszolgáltatás	3
3. A vagyonértékelés általános szabályai.....	4
4. A vagyonértékelési dokumentáció felépítése és tartalma	6
5. Az értékelési alapelvek részletezése.....	7
5.1. Általános értékelési alapelvek	7
5.2. Speciális értékelési alapelvek	9
6. A vagyonértékelés kapcsolódó könyvvizsgálói tevékenység bemutatása	13
7. Település adatok	14
8. Tikos Község Önkormányzatának tulajdonában található víziközművek vagyonértéke .	15
8.1. Ivóvízellátó rendszer műszaki bemutatása	17
8.2. Szennyvízelvezető rendszer műszaki bemutatása	20
9. Nyilatkozat a vagyonértékelés körülményeiről és felelősségéről.....	29

Mellékletek:

Független Könyvvizsgálói jelentés

Teljességi nyilatkozat

CD melléklet:

Tikos_Vagyonértékelési szakvélemény_2015.pdf

Tikos_Víziközmű vagyonleltár_2015

1. Értékelési Tanúsítvány

A vagyon értékelését megrendelő adatai	Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (8600 Siófok, Tanácsház u. 7.)
A vizsgált közmű megnevezése	víziközmű vagyon
Értékelt közmű tulajdonosa	Tikos Község Önkormányzata
Értékelés célja	A víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló 24/2013. (V. 29.) NFM rendeletnek megfelelő vagyonértékelés elkészítése
Értékelés fordulónapja	2015.06.30.
Értékelt közmű nettó megállapított értéke	76 122 913 Ft
A szakvélemény érvényessége	6 hónap
Az értékelő szervezet megnevezése	Állami Regionális Vízművek Közművagyon Értékelő Konzorciuma (7754 Bóly, Hősök tere 8/C): ECOELINE Zrt. és BDL Környezetvédelmi Kft.
Az értékelő szervezet képviselőjében eljáró személy sajátkezű aláírása	 Németh Tibor ECOELINE Zrt., vezérigazgató Állami Regionális Vízművek Közművagyon Értékelő Konzorciuma
A vagyonértékelés általános szabályairól szóló rendelkezés (24/2013. (V. 29.) NFM rendelete) alapján eljáró személy sajátkezű aláírása	 Kovács Károly BDL Környezetvédelmi Kft. ügyvezető igazgató Okl. építőmérnök okl. szám: 100/74/1987 Vagyonértékelő névjegyzék: PTL 1197600

2. A Megrendelő adatai, előzmények, utasítása, adatszolgáltatás

A Megrendelő adatai:

Megrendelő: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (továbbiakban: Regionális Vízmű)
postacím: 8600 Siófok, Tanácsház u. 7.
képviseli: Winkler Tamás vezérigazgató

A Megrendelő jogállása: A vizsgált víziközművek üzemeltetője

Előzmények:

A víziközművek vagyonértékelését a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (Vksztv.) kötelező jelleggel írja elő.

A vagyonértékelés módszertanát a nemzeti fejlesztési miniszter 24/2013. (V.29.) NFM számú, a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló rendelete (továbbiakban: Rendelet) határozza meg.

A Megrendelő utasítása:

A többségében állami tulajdonú regionális vízművek (továbbiakban: Regionális Vízművek):

- Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.,
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.,
- Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.,
- Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt.,
- Északdunántúli Vízmű Zrt.

által üzemeltetett, önkormányzati tulajdonú víziközmű-vagyonra vonatkozó közművagyon-értékelési feladatok ellátása, megfelelő a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló 24/2013. (V. 29.) NFM rendelet elvárásainak megfelelően.

A Megrendelő adatszolgáltatása:

Az alapadat szolgáltatás a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló 24/2013. (V. 29.) NFM rendelet vonatkozó paragrafusainak megfelelően történt.

Az adatszolgáltatás teljes körűségéről a Megrendelő nyilatkozat formájában tanúskodik.

3. A vagyonértékelés általános szabályai

A víziközművek vagyonértékelésének általános szabályai mellett, a 24/2013. (V.29.) NFM Rendelet 3.-6. paragrafusai rendelkeznek a víziközmű vagyonértékelés előkészítéséről, módszeréről, végrehajtásáról és dokumentálásáról is.

Vagyonértékelés előkészítése

A vagyonértékeléshez szükséges alapadatok (vízjogi engedélyek, üzemeltetési szabályzatok, rendelkezésre álló eszközléltár, stb.) átadásra kerülnek a vagyonértékelést végző részére. Az alapadat-szolgáltatás során a víziközmű tulajdonosa és üzemeltetője együttműködik egymással és a vagyonértékelést végzővel. Az önkormányzati vagyon üzemeltetője írásban nyilatkozik arról, hogy minden rendelkezésére álló, a vagyonértékeléshez szükséges adat átadásra került.

Vagyonértékelés módszere

Alapszabályként a víziközművek vagyonértékelésére az avulással korrigált újraelőállítási költségalapú módszert kell alkalmazni. A rendeletben nevesített, kivételes esetekben az indexált bekerülési költség módszere is alkalmazható.

A vagyonértékelés műszaki megalapozottságát

- a meglévő műszaki nyilvántartások vagyonértékelésnek megfelelő feldolgozása,
- az értékelendő közművek állagmutatójának helyszíni, szakértői szemrevételezéssel történő megállapítása,
- valamint a pótlási költségek műszaki jellemzők alapján történő szakértői meghatározása biztosítja.

A Rendeletnek megfelelően az állagmutató értéke az üzemben lévő víziközművekre vonatkozóan legalább 10%. Az állagmutató meghatározásánál a fizikai avulás mellett, amennyiben releváns, funkcionális avultság is figyelembe vehető.

A vagyonértékelés végrehajtása

A Rendelet 5. §. (8) bekezdés értelmében „A víziközművagyon értékét víziközmű-objektumonként kell meghatározni, az egyes víziközmű-objektum dokumentált értékelési jellemzői alapján, a víziközmű-objektum pótlási költségének és állagmutatójának szorzataként.”

A vizsgált víziközművekre vonatkozóan, a Rendeletnek megfelelő, homogén műszaki ismérvekkel rendelkező objektumok szerint strukturált, objektumszintű, tételes vagyonleltár kerül felállításra, mely tartalmazza az alábbiakat:

- az egyes objektumok azonosítását,
- az objektumok pótlási értékének meghatározásához szükséges, főbb műszaki jellemzőket
- az objektumok állapotjellemzőit (létesítés éve, várható élettartam, állagmutató) és a pótlás várható évét
- az objektumok pótlási költségét
- az objektumok megállapított vagyonértékét: a pótlási költség és az állagmutató szorzataként.

A vagyonértékelés dokumentálása

A vagyonértékelésről közművagyon-értékelési szakvélemény készül. A szakvélemény bemutatja a vagyonértékelés körülményeit, módszertanát, az értékelt víziközmű bemutatását, műszaki állapotának rövid, szöveges jellemzését, valamint a megállapított vagyonérték összegzését. A szakvélemény kötelező része az Értékelési Tanúsítvány, kötelező melléklete a részletes vagyonleltár.

4. A vagyonértékelési dokumentáció felépítése és tartalma

Jelen szakvélemény, valamint a mellékletét képező részletes vagyonleltár tartalmazza az adott önkormányzat tulajdonában lévő, Regionális Vízmű által üzemeltetett, jellemzően a vizsgált település közigazgatási határain belül található víziközműveket.

A vagyonértékelés végrehajtását befolyásoló lényeges körülmények (adatszolgáltatás, víziközmű rendszerek kezelése stb.), és az adatszolgáltatás Regionális Vízművenként eltérő szintje mellett az önkormányzatok, mint tulajdonosok szempontjait is figyelembe véve, mind az adatok feldolgozásában, mind a módszertan alkalmazásában az egységesség elvére törekedtünk.

A vagyonértékelés alapján elkészült, a Rendeletnek megfelelő Közművagyon-értékelési Szakvélemény tartalmazza a felsőfokú vagyonértékelői képesítéssel és felsőfokú műszaki vagy felsőfokú gazdasági képesítéssel is rendelkező szakértő által a víziközmű tulajdonosa részére kiállított Értékelési Tanúsítványt, valamint mellékletként a megállapított vagyonérték könyvvizsgáló által történő hitelesítését (Független könyvvizsgálói jelentést).

Az értékelt víziközművek szöveges bemutatása, műszaki állapotának jellemzése jelen szakvéleményen belül, szakági (víz, szennyvíz) bontásban történik.

Az értékelt víziközművek a 24/2013. (V. 29.) NFM rendelet 1. mellékletének megfelelően kerülnek feltüntetésre. A víziközművagyon-leltár részletezése 24/2013. (V. 29.) NFM rendelet 2. melléklet szerint kerül kialakításra, és CD mellékletként elválaszthatatlan részét képezi a jelen szakvéleménynek.

5. Az értékelési alapelvek részletezése

Jelen vagyonértékelési feladat keretében a Regionális Vízművek által üzemeltett, önkormányzati tulajdonú víziközművek vagyonértékelése történik.

5.1. Általános értékelési alapelvek

A vagyonértékelés során az adatok feldolgozása a Több szempontú Integrált Közművagyon-értékelési Adatbázis (TIKA) vagyonértékelési szoftver támogatásával és felhasználásával történik. A vagyonértékelés során tulajdonosként felállított vagyonleltárak a Megrendelő felé a TIKA Viewer felhasználói szoftver formájában kerülnek átadásra. A TIKA Viewer szoftver lehetőséget ad a Megrendelőnek a szakágankénti, tulajdonosonkénti, településenkénti, üzemigazgatóságokénti, valamint a víziközmű-rendszerenkénti lekérdezési, adatfeldolgozási, adatszolgáltatási feladatok elvégzésére. A TIKA Viewerben található vagyonleltárak és lekérdezések exportálhatóak Microsoft Excel formátumban.

A vagyonértékelés során feldolgozott objektumok, objektumcsoportok a Rendeletnek megfelelő részletezettséggel legalább ágazatonként (építészeti, gépészeti, irányítástechnika, villamosenergia-ellátás), vagy komplexebb, pontszerű létesítmények esetén (pl. vízműtelep, szennyvíztisztító-telep, stb.) funkció szerinti megbontásban (a létesítményen belül azonos funkciót ellátó objektumok csoportja) kerültek értékelésre. A Rendeletben fel nem sorolt minden egyéb víziközmű elem, az „egyedi víziközmű létesítmény” kategóriában értékelendő.

A vonalas létesítmények (vízelosztást és szennyvízelvezetést biztosító vezetékhálózat) leltárba vételének alapját elsősorban a rendelkezésünkre bocsátott műszaki adatszolgáltatás jelenti. Az egyéb adatszolgáltatások, valamint az üzemeltetési egyeztetések alapján a térképi nyilvántartásokról a vagyonértékelés céljának megfelelő adattartalmú analitikus nyilvántartások készülnek.

A vonalas létesítmények objektumonkénti definiálása ivóvízhálózat esetében csomóponttól-csomópontig terjedő szakasz, a szennyvíz gravitációs hálózat esetében anyag, átmérő és beépítés éve szerint homogén szakasz utcánév-váltásnál megtörve, nyomóvezetéknel az átemelő a befogadó aknáig terjedő szakasz alapján történik.

A pótlási (újraelőállítási/helyettesítési) költség meghatározása, a Rendeletnek megfelelően, összetett objektumon belül legalább építészeti, gépészeti, energia ellátás és irányítástechnika bontásban, tipizálható objektumok esetében a „Fajlagos költségek

útmutató szennyvízkezelési és ivóvízminőség-javítási projektekhez¹ című útmutatóra, illetve egyes nem tipizálható esetekben aktuális piaci információkra támaszkodva történik. A Rendeletnek, valamint a szakmai normáknak megfelelően a pótlási költség tartalmazza a kivitelezési, beszerzési költségeken túl az adott eszköz létrehozásához szükséges egyéb járulékos költségeket is (pl.: engedélyezés, tervezés stb.). Vonalas létesítmények esetén, a fajlagos pótlási költségek a KEOP útmutatónak, ill. az adatszolgáltatásnak megfelelően tartalmazzák a bekötések értékét. A pótlási költség általános forgalmi adót (ÁFA) nem tartalmaz.

A Rendelet alapján az állagmutató a víziközmű-objektum valós műszaki állapotára vonatkozó mutatószám, amely kifejezi az adott eszköz avultságát. Ennek megfelelően az állagmutatók meghatározásánál a létesítési év és a várható élettartam mellett, figyelembe kell venni az adatszolgáltatás, az üzemeltetési tapasztalatok, a meglévő állapot-felmérési dokumentációk, valamint a kitakart, látható vagyonelemek esetében a helyszíni bejárások tapasztalatait is.

A Rendelet szerint a víziközmű-objektum állagmutatóját 0,1–1,0 értékek között kell meghatározni. Ezért a szakmai normákkal is összhangban, üzemelő vezetékhálózat, létesítmény, műtárgy esetében 10%-os avultsági értéknél kisebbet nem veszünk figyelembe, kivéve, ha azonnali selejtezés szükséges.

Műszaki felmérés során szerzett tapasztalatok alapján, a műtárgy-létesítmény állapotminősítési leírásának ki kell fejeznie annak pillanatnyi műszaki állapotát. A becsült állagmutató 100% a beszerzés, illetve létesítés évében, új állapotban. A becsült avultsági mutató 0% amikor az eszköz hasznavehetetlen függetlenül attól, hogy hány év telt el az üzembe helyezéstől számítva. Amennyiben állagot javító felújítás, korszerűsítés történik, ezzel ugrásszerűen növelhető a minőségi osztályzat, az állagmutató mértéke.

Az adott minőségi osztályhoz rendelhető követelményszintek meghatározása:

Kód	Minőségi osztályzat	Állagmutató %	Követelményszintek
6	Újszerű	81-100	Kifogástalan, vagy megfelelően karbantartott, kisebb javítást vagy javítást nem igénylő állapotú
5	Jó	61-80	Jó műszaki állapot, állagmegóvó, karbantartó munkát igényel
4	Megfelelő	41-60	Gazdaságosan felújítható egyes szerkezeti részek (burkolat, gépészet, stb.)

¹ <http://www.nkek.hu/keop/segedletek-utmutatok>

Kód	Minőségi osztályzat	Állagmutató %	Követelményszintek
3	Felújítandó	11-40	Fokozottan leromlott állapot, felújítást igényel, esetenként teljes felújítás szükséges
2	Kritikus	10	Selejtezés, bontás fenyeget, de még üzemel
1	Hasznavehetetlen	0	Azonnali selejtezés szükséges

Azon víziközmű objektumok, melyek fizikailag még fellelhetők, de a víziközmű-szolgáltatás nyújtásához nem szükségesek, (elbontásukra, selejtezésükre, más célú hasznosításukra eddig adminisztratív stb. okokból nem került még sor), a törvényi definíció alapján nem minősülnek víziközműnek. Funkcionális avultságuk miatt, ezen objektumokat a vagyonleltár 0% avultsági mutatóval tartalmazza.

Azon víziközmű objektumok, melyek nem állnak folyamatos üzemben, de mint puffer és/vagy havária és/vagy tartalék, az ellátás folyamatosságának biztosításához szükségesek, víziközműnek minősülnek. Ezen eszközök az előző fejezetben leírt módszernek megfelelően kerülnek értékelésre. Pótlási költségük jelenlegi funkciójuknak, megfelelően, állagmutatójuk valós műszaki állapotuk alapján kerül meghatározásra.

5.2. Speciális értékelési alapelvek

A 24/2013. (V. 29.) NFM rendeletnek megfelelően az adatszolgáltatás teljes körűségéről a Megrendelő nyilatkozat formájában tanúskodik. A Teljességi nyilatkozat kiegészítéseként a Regionális Vízművek részéről aláírásra került a speciális vagyonelemek adatszolgáltatásáról szóló nyilatkozat is. Ez a nyilatkozat tartalmazza az:

- a közös tulajdonban lévő víziközművek
- a Regionális Vízművek tulajdonában lévő rendszerfüggetlen víziközművek
- Európai Unió forrásból megvalósult/megvalósuló víziközművek

körét és értékét bemutató adatszolgáltatást, melyek az érintett önkormányzatok nyilatkozatain alapulnak.

A vagyonértékelés tárgyát képező vízi közmű objektumok egy része közös önkormányzati tulajdonban van. Az egyes önkormányzatok közös tulajdonban lévő víziközmű objektumairól, az ezekhez kapcsolódó, 2015.06.30-án fennálló tulajdoni arányról a Regionális Vízművek nyilatkozott a meglévő, valamint önkormányzati nyilvántartások alapján.

A közös önkormányzati tulajdonra vonatkozó adatszolgáltatás 2015. szeptember végén lezárult. Azokban az esetben, ahol az objektumról megállapításra került, hogy közös tulajdonban van, de az adatszolgáltatás lezárásának időpontjában tisztázatlan a

tulajdonközösség tagjainak tulajdoni aránya, azok rendezése érdekében a szakértői jelentéshez mellékeljük az alábbi nyilatkozat mintát. Amennyiben a nyilatkozatot az érintett települési önkormányzatok polgármesterei közösen aláírják, a szakértői jelentés elkészítését követően megállapítható az adott víziközmű objektumra a vagyonértékelést követő vagyoni érték tulajdonos önkormányzatonként az elfogadott tulajdoni arányok alapján.

Nyilatkozat minta javaslat

Nyilatkozat

Alulírott polgármester, Önkormányzat
 képviselőjében, valamint
 alulírott..... polgármester Önkormányzat
 képviselőjében
 mint önkormányzati tulajdonostársak kijelentjük, hogy az alábbi, közös tulajdonunkban
 lévő víziközmű objektum(ok) tulajdoni aránya a következő:

víziközmű objektum megnevezése	Elhelyezkedés (Település/helyrajzi szám/utca)	Hossz/Darabszám	Műszaki paraméterek	Vagyonérték
	 Önkormányzat	 Önkormányzat	Összesen	
Tulajdoni arány			100 %	

A tulajdonközösség tagjai a felsorolt víziközmű objektum(ok) értékét a fenti tulajdoni arálynak megfelelő vagyonértéken veszik figyelembe.

Kelt:

.....
aláírás1

.....
aláírás2

Az Európai Unió pénzügyi forrásból megvalósított beruházásokra, azok kötelező fenntartási időszakában (általában 5-10 év), az adott támogatási konstrukció (KEOP, ISPA stb.) szabályainak megfelelő, a tárgyi eszközökre vonatkozóan szigorú nyilvántartási előírások vonatkoznak.

A részünkre átadott vagyonleltárak az EU támogatással létrehozott eszközöket elkülöníthető módon tartalmazzák, összvagyonértékük megegyezik a Kedvezményezett könyveiben szereplő, 2014. december 31-én aktuális, nettó nyilvántartási értékükkel.

Figyelembe véve, hogy 2015. június 30.-i időpontra vonatkozóan

- az európai uniós társfinanszírozásból megvalósuló beruházás befejeződött-e,
- a közműberuházáshoz kapcsolódó kötelező fenntartási időszak még fennáll-e,
- a közművagyon tárgynak ki a tulajdonosa (kinek a nyilvántartásában szerepel),
- zöldmezős beruházás valósult-e meg,

az Európai Unió pénzügyi forrásból megvalósuló közművagyon tárgy vagyonértékének meghatározása eltérő módon került meghatározásra.

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk, milyen szempontok figyelembe vételével, milyen módon történt meg az adott víziközmű vagyonértékének meghatározása:

KEOP beruházás állapota	Fenntartási időszakban lévő	Tulajdoni helyzet	Zöldmezős beruházás	Értékelendő	Milyen értéken kerül értékelésre?
lezárult 2015.06.30. előtt	igen	önkormányzat	nem releváns	az üzemelő víziközmű	a tulajdonos önkormányzatok könyveiben szereplő 2014.12.31-i nettó értéken
lezárult 2015.06.30. előtt	igen	kedvezményezett / társulás	nem	a meglévő és üzemelő, KEOP beruházással nem érintett víziközmű	vagyonértékelő által, a pótlási költség módszerével meghatározott vagyonértéken
lezárult 2015.06.30. előtt	igen	kedvezményezett / társulás	igen	az üzemelő víziközmű	rendezetlen tulajdoni viszonyok miatt a vagyonértékelés nem történik meg
lezárult 2015.06.30. előtt	már nem	önkormányzat	nem releváns	az üzemelő víziközmű	vagyonértékelő által, a pótlási költség módszerével meghatározott vagyonértéken
lezárult 2015.06.30. előtt	már nem	kedvezményezett / társulás	nem releváns	az üzemelő víziközmű	vagyonértékelő által, a pótlási költség módszerével meghatározott vagyonértéken

KEOP beruházás állapota	Fenntartási időszakban lévő	Tulajdoni helyzet	Zöldmezős beruházás	Értékelendő	Milyen értéken kerül értékelésre?
folyamatban lévő	nem releváns	kedvezményezett / társulás	igen	KEOP beruházással létrejövő víziközmű	folyamatban lévő beruházás miatt a vagyonértékelés nem történik meg
folyamatban lévő	nem releváns	kedvezményezett / társulás	nem	a meglévő és üzemelő, KEOP beruházással nem érintett víziközmű	vagyonértékelő által, a pótlási költség módszerével meghatározott vagyonértéken

A víziközmű-szolgáltatás hatékonyabb megszervezése érdekében az üzemeltető számára elidegenített, azaz a Regionális Vízművek tulajdonában lévő rendszer független víziközmű elemeket a vagyonelemlékekben nem szerepeltetjük.

A víziközművek vagyonértékeléséről szóló 24/2013. (V.29.) NFM rendeletnek megfelelően vizsgáltuk az értékelt víziközművekhez kapcsolódó földterületeket. A Nemzeti vagyontörvény 2011. évi CXCVI. tv. alapján, az önkormányzati tulajdonában lévő földterületek forgalomképtelen ingatlanok. A víziközművekre vonatkozóan a 24/2013. (V.29.) NFM rendelet által elvárt költségalapú értékelés a víziközműnek minősülő földterületek esetében nem értelmezhető. Mivel a vonatkozó számviteli szabályok értelmében földterületek után értékcsökkenést elszámolni nem lehet, valamint vagyongazdálkodási szempontból ezeknek pótlási, ill. rekonstrukciós igénye sem merül fel, a földterületeket nem kell értékelni, a víziközmű vagyonelemlékekben szerepeltetni.

6. A vagyonértékelés kapcsolódó könyvvizsgálói tevékenység bemutatása

A Regionális Vízművek által üzemeltetett, önkormányzati tulajdonú víziközmű-vagyonra vonatkozó vagyonértékelés elkészítése és strukturált víziközmű vagyonleltár alapján megállapított vagyonérték könyvvizsgálói tanúsítványban került rögzítésre.

Az önkormányzati tulajdonú víziközművekre vonatkozó vagyonértékelés könyvvizsgálói hitelesítését, annak záradékát a jelen Vagyonértékelési Szakvélemény melléklete képezi. A könyvvizsgálói záradék a vagyonértékelés eredményeként létrejött érték önkormányzati számviteli rendszerben történő átvezetéshez ad jogszabályi alapot.

A könyvvizsgálói tanúsítvány kiadását a Consulting-Audit Önkormányzati Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (MKVK száma: 00072.) képviselőjében, Laky Csaba könyvvizsgáló (MKVK száma: 004722.) végezte.

A Consulting-Audit KFT, illetve Laky Csaba, mint aláíró könyvvizsgáló a szükséges engedélyekkel és jogosítványokkal rendelkezik.

A könyvvizsgálat célja annak vizsgálata, hogy

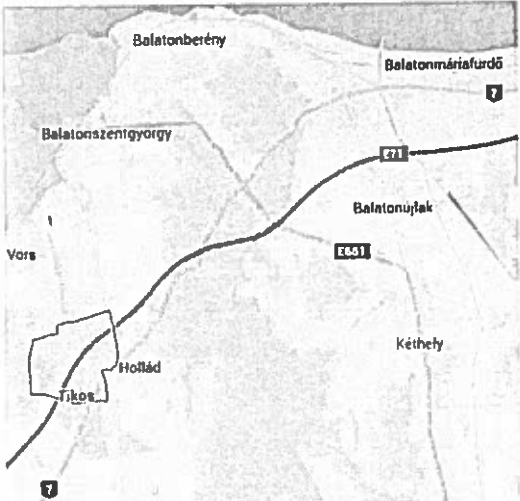
- a 2015. június 30-i leltár az érintett település Önkormányzat tulajdonában lévő víziközmű vagyontárgyakat teljes körűen mutatja-e be, erről az adat tulajdonos a teljes körű információt megadta-e,
- a vagyonértékelés fordulónapján az adott önkormányzat tulajdonában lévő objektumok vagyonértékelése a 24/2013 (V.29) NFM rendeletnek megfelelően történt-e meg.

A könyvvizsgálói jelentés összeállítása a Nemzeti Könyvvizsgálói Standard 800. téma számú iránymutatásában megfogalmazottak szerint történt meg.

A könyvvizsgáló jogait, kötelességeit, felelősségét a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. határozza meg. A tárgyi ellenőrzési tevékenysége a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok szerint egyéb – nem jogszabályba foglalt – vizsgálatnak minősül.

7. Település adatok

A terület könnyebb beazonosíthatósága érdekében az alábbiakban összefoglaltuk a legfontosabb közigazgatási, népességre, földrajzi elhelyezkedésre, valamint környezetre vonatkozó adatokat.

Település adatok	
Önkormányzat neve, címe:	Pozíció
 Tikos Község Önkormányzata 8731 Tikos, Iskola u. 16.	 Forrás: maps.google.hu
Közigazgatás	
Régió	Dél-Dunántúl
Megye	Somogy
Járás	Marcall
Jogállás	Község
Népesség	
Teljes népesség	127 fő (2014. jan. 1.)
Felhasználói egyenérték	90
Földrajzi adatok, elhelyezkedés	
Terület	3,35 km ²
Koordináta	é. sz. 46° 38' 07", k. h. 17° 17' 18"

8. Tikos Község Önkormányzatának tulajdonában található víziközművek vagyonértéke

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a jelen szakvéleményben vizsgált önkormányzat tulajdonában lévő, a Regionális Vízmű által üzemeltetett víziközművek vagyonértékelésének eredményeit.

A 24/2013 (V.29.) NFM rendeletnek megfelelő, részletes vagyonleltárakat a szakvélemény CD melléklete tartalmazza.

A megállapított vagyonérték összegzése objektumcsoportonkénti bontásban

DRV Zrt. / Tikos Község Önkormányzata

Objektum	db	Hossz	Pótlási költség (Ft)	Vagyonérték (Ft)	Település	Tulajdonos
Mélyfúrású kút, hagyományos átmérővel						
Kút, nagy átmérővel (parti szűrésű kút)						
Galéria						
Bányavíz kivétel						
Egyéb vízkivétel (pl. forrásfoglalás)						
Felszíni vízkivétel						
Vízműtelepek	1	0	8 583 987	2 593 807	SZEGERDŐ	Szegerdői vízmű tulajdonközösség
Ivóvíz kezelése	0	0	0	0		
Víztornyok	0	0	0	0		
Víztároló medencék	0	0	0	0		
Nyomásfokozók	0	0	0	0		
Ivóvíz hálózat	9	1808,31	27 739 633	13 869 819	TIKOS	Tikos Község Önkormányzata
Egyedi víziközmű-létesítmények a fenti csoportokba be nem sorolható víziközmű elemek ivóvíz	0	0	0	0		
Szennyvízátelők	2	0	17 253 200	9 001 288	TIKOS	Tikos Község Önkormányzata
Szennyvíztisztító telepek	0	0	0	0		
Egyedi szennyvízkezelő létesítmény	0	0	0	0		
Természetközeli szennyvíztisztítók	0	0	0	0		
Egyedi zárt szennyvíztároló	0	0	0	0		
Szennyvízelvezető hálózat	21	2976,31	60 307 143	50 657 999	TIKOS	Tikos Község Önkormányzata
Egyedi víziközmű-létesítmények a fenti csoportokba be nem sorolható víziközmű elemek szennyvíz	0	0	0	0		
			113 883 963	76 122 913		

Tikos Község Önkormányzatának tulajdonában található, DRV Zrt. által üzemeltetett víziközművek vagyonértéke összesen

76 122 913 Ft,

azaz hetvenhatmillió-százötvennégyezer-négyszáztizenhárom forint.

A közös tulajdonban lévő víziközmű objektum teljes vagyonértéke:

Objektum	db	Hossz	Pótlási költség (Ft)	Vagyonérték (Ft)	Település	Tulajdonos
Vízműtelepek	1	0	57 926 582	17 502 044	SZEGERDŐ	Szegerdői vízmű tulajdonközösség

A közös tulajdonban lévő víziközmű objektum tulajdoni arányai:

Szegerdői vízmű tulajdonközösség	Tulajdoni arány
Főnyed Község Önkormányzata	15
Hollád Község Önkormányzata	40
Szegerdő Község Önkormányzata	30
Tikos Község Önkormányzata	15

8.1. Ivóvízellátó rendszer műszaki bemutatása

Település neve:	Tikos
Regionális vízmű megnevezése:	DRV Zrt.
Víziközmű rendszer megnevezése:	Szegerdői Vízmű

A vizsgált település tulajdonában lévő ivóvízellátó víziközmű objektumcsoportok:

Víziközmű objektum-csoport	db	Hossz (m)
Ivóvíz hálózat		1 808,31

Tulajdonviszonyok

Az ivóvízellátó rendszer vagyonelemek tulajdonosa: Tikos Község Önkormányzata,
tulajdoni arány: 100%

Fenntartási időszakban lévő EU támogatással létrehozott objektumokra vonatkozó információk

A fenntartási időszakban lévő EU támogatással érintett, az ivóvízellátó rendszerhez kapcsolódó víziközmű objektum létrehozása, beszerzése nem történt a településen.

Ivóvízellátó hálózat

Általános bemutatás

Tikos része annak a négy településnek, melyek ivóvízellátó rendszere egy hálózaton van. Ezen települések: Főnyed, Tikos, Hollád és Szegerdő. A hálózat vízkivételi pontja Szegerdőn található, ahogy a vízkezelés, illetve a víztározás is.

A településen 53 db ivóvízbekötés található, melynek köszönhetően a hálózat teljes lefedettséget biztosít.

A települések vízellátását a Szegerdői Vízmű Rendszer a Nyugat-Balatoni Regionális Vízmű Vörsi regionális hálózatából szolgáltatott víz segítségével biztosítja. A szivattyú indítását, illetve leállítását az 50 m³-es medencében található úszó kapcsolók segítségével a SCADA rendszer vezérli.

A kútszivattyú a fenti nyomástartományban átlagos napi vízfogyasztás esetén naponta 6-7 alkalommal kapcsol be.

A megfelelő értékű üzemi nyomást 1+1 db hálózati szivattyú és a korábbi meglévő rendszerből a Hollád községköterületén épült 100 m³-es magaslati medence ellennyomó rendszerrel biztosítja.

Az ivóvízellátó hálózat a településen egy ütemben került kiépítésre 1990-ben.

Műszaki bemutatás

Tikos ivóvízhálózatának csőanyaga kör keresztmetszetű, KM-PVC, NA80 és NA100 átmérővel.

A hálózat teljes hossza 1808,31 m.

A vezetékek egységesen földben, normál fektetési mélységgel, zöldterület alatt húzódnak.

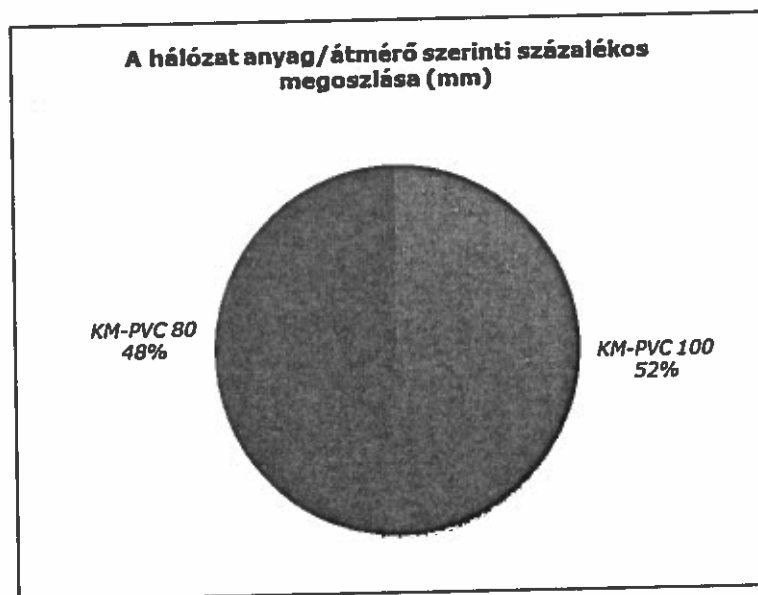
A településen közkifolyók nem találhatók, a telepített tűzcsapok száma: 4db.

Bekötések száma: 53 db, becsült hossza: 318 m

A hálózat összetétele táblázatos formában:

Település	Megnevezés	Anyag	Átmérő	Hossz (fm)	Állagmutató (%)
Tikos	Gerincvezeték szakasz	KM-PVC	100	940,39	50
Tikos	Gerincvezeték szakasz	KM-PVC	80	867,92	50
Összesen:				1808,31	

A hálózat összetétele diagramon ábrázolva:

Állapotértékelés

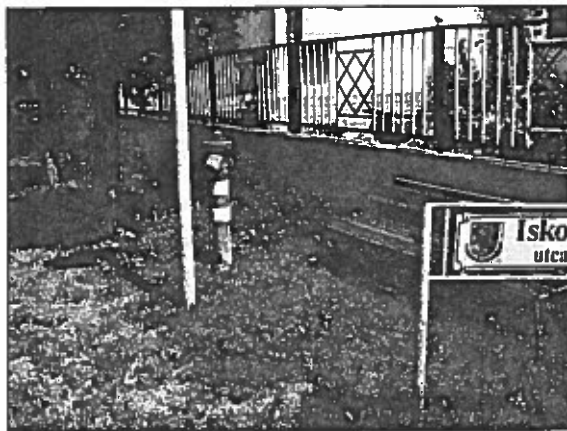
Az ivóvízelosztó hálózat életkora 25 év. 2012 óta összesen 16 db meghibásodás történt. Ebből a bekötéseken 13 alkalommal jelezték, mely aknában történt vízfolyás miatt keletkezett. A gerincvezeték szakaszokon mindössze 3 alkalommal történt hasonló. A

hálózat hosszát figyelembe véve a gerincen történt meghibásodások száma átlagosnak mondható, de a bekötések meghibásodása magas, ennek felülvizsgálata szükséges.

A tolózárak földbe süllyesztett kivitelben készültek. Jól működnek, hiszen a hibastatisztika szerint nem volt meghibásodás velük kapcsolatban, az utóbbi években.

A tűzcsapok föld feletti kivitelben kerültek beépítésre. Állapotuk megfelelő, működőképesek, megfelelő időközönként ellenőrzik azokat. Az utóbbi években nem történt vízfolyás tűzcsap hiba miatt.

A helyszíni bejárás során készült fotódokumentáció:

Tűzcsap – Iskola u. 12.

Föld alatti tűzcsap – Iskola u. 12.

8.2. Szennyvízelvezető rendszer műszaki bemutatása

Település neve:	Tikos
Regionális vízmű megnevezése:	DRV Zrt.
Víziközmű rendszer megnevezése:	Hollád térségi szennyvízelvezető mű

A vizsgált település tulajdonában lévő szennyvízszállító víziközmű objektumcsoportok:

Víziközmű objektum-csoport	db	Hossz (m)
Szennyvízátemelők	2	
Szennyvízcsatorna (gravitációs)		1 027,59
Szennyvízvezetékek (kényszeráramoltatású)		1 948,72

Tulajdonviszonyok

Jelen szakvéleményben feltüntetett létesítmények 100 %-ban, Tikos Község Önkormányzat tulajdonában vannak.

Fenntartási időszakban lévő EU támogatással létrehozott objektumokra vonatkozó információk

KEOP, vagy egyéb pályázat keretén belül megvalósult beruházás 2010. és 2015. évek között a település vonatkozásában nem történt.

Szennyvízelvezető hálózat

Általános bemutatás:

A település csatornázottsága közel 95 %-os, a település közigazgatási határán belül elhelyezkedő önkormányzati tulajdonú szennyvíz elvezető hálózat hossza 2 976,31 fm, ebből gravitációs csatornák hossza 1 027,59 fm, míg a nyomott szennyvízvezetékek hossza: 1 948,72 fm.

Az önkormányzati tulajdonú csatorna és vezetékszakaszok 2007-es évben lettek üzembe helyezve.

A település a Holládi szennyvízelvezető műhöz tartozik.

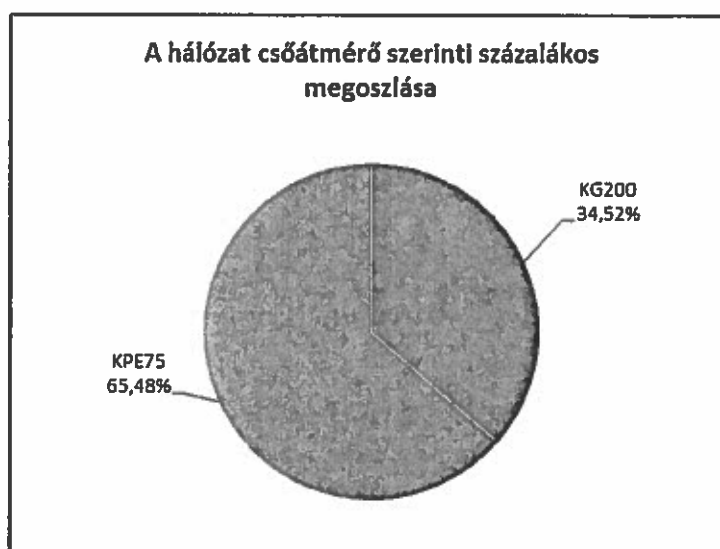
A Béke utcában található Ti-1 j. átemelő DN 75 KPE nyomóvezetékén keresztül jut a település szennyvize Szegerdő település szennyvízelvezető rendszerébe.

Műszaki bemutatás:

Gravitációs és nyomott szennyvíz elvezető hálózat gerincvezetékek alapadatai:

Település	Megnevezés	Anyag	Átmérő	Hossz (fm)	Állagmutató (%)
Tikos	Gerincvezeték szakasz	KG-PVC	200	1 027,59	84
Tikos	Gerincvezeték szakasz	KPE	75	1 948,72	84
Összesen:				2 976,31	

A hálózat összetétele diagramon ábrázolva:

A gravitációs szakaszok anyaga KG-PVC 200 mm átmérővel, nyomott vezetékszakaszok KPE 75 mm átmérővel. A gravitációs szennyvíz bekötővezetékek anyaga KG-PVC 160 mm átmérővel. Mennyiségük 52 db, összes hosszuk 395,5 fm.

A hálózat műszaki állagmutatója: 84 %.

A szakaszok fektetési mélysége 98 %-ban átlagosan 2,0 m – 2,8 m között változik, míg 2 %-a 2,9 – 3,2 m mélységű.

A tisztítóaknák 90 %-a előregyártott vb. műtárgyak öv. fedlappal, míg 10 %-a KG-PVC tisztítóakna.

A szakaszok 25 %-át szilárd burkolat, míg 75 %-át zöldterület alá fektették.

Csatornahibák

A meglévő szennyvízelvezető hálózat vízzártság szempontjából megfelelő, infiltráció és gyökérbenövés jelentős mértékben nem tapasztalható.

Hibastatisztikák

A 2014.-2015. évekről rendelkezésre bocsátott adatokból a települési gerinc-és bekötővezetékek hibastatisztikáiból, alábbi összesítés készült:

Srsz	Meghibásodás jellege	Vagyonelem	Év	Mennyiség(db)
1.	Dugulás	Gerincvezeték	2014.	1
2.	Dugulás	Bekötővezeték	2014.	1
3.	Dugulás	Gerincvezeték	2015.	0
4.	Dugulás	Bekötővezeték	2015.	0
	Összesen:			2

Felújítások

Az önkormányzati tulajdonú szakaszokon, 2010. – 2015. között felújítás, rekonstrukció jellegű beavatkozások nem történtek.

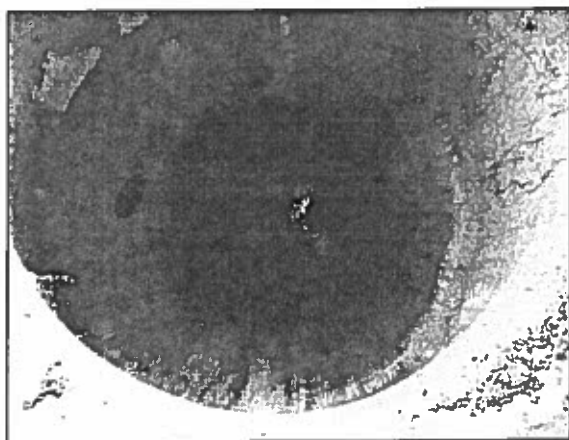
Állapotértékelés

A szennyvízgerinc- és bekötővezetéseken jelentkezett dugulások a meglévő szennyvízelvezető hálózat, felhasználók részéről történő szakszerűtlen használatára vezethetők vissza. Azok nem a szakszerűtlen üzemeltetés eredményei.

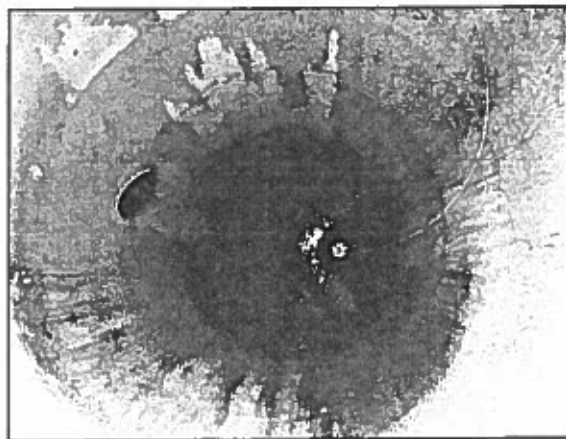
A tisztítóaknákat alapvetően három különböző állapot kategóriába sorolhatjuk be.

A fizikai állapotuk alapján megkülönböztetünk jó/megfelelő, átlagos és rossz, vagy kritikus állapotú aknákat. A hálózat egészét tekintve az akna állapota az újszerű kategóriába sorolható be, kisebb mértékű betonkorrózióra utaló jelek, vagy künet kialakításban, akna becsatlakozások helyeinek meghibásodása csak néhány helyen volt tapasztalható.

A helyszíni bejárás során készült fotódokumentáció:

Béke utca

Béke utca

Szennyvíz átemelők

Tikos településen üzemelő átemelők közül önkormányzati tulajdonú 2 db.

Műszaki paraméterek összefoglaló bemutatása:

Megnevezés	Elhelyezkedés utca/ hrsz.	Létesítés éve	A 24/2013. (V. 29.) NFM rendeletnek megfelelő műszaki paraméterek:	Megjegyzés	Átlagos állagmutató (%)
Ti-1	Béke u. 10/2 hrsz.	2007	Tároló térfogat: 10,05 m ³ Teljesítmény: 5 m ³ /d Emelőmagasság: 5,5 m Átmérő: 2,0 m Mélység: 3,2 m Szivattyúk: 2 db Flygt CP3085 HT250 Egyéb gépészet: Elzárók+visszacsapók Nyomócső átmérő: 75 mm Villamos és IT: Lem. szekrény	Biofilter: Nincs Mennyiség mérés: Nincs Vegyszer adagolás: Van	84
Ti-2	Iskola u. 19/27 hrsz.	2007	Tároló térfogat: 14,14 m ³ Teljesítmény: 5 m ³ /d Emelőmagasság: 6,0 m Átmérő: 2,0 m Mélység: 4,5 m Szivattyúk: 2 db Flygt CP3085 HT250 Egyéb gépészet: Elzárók+visszacsapók Nyomócső átmérő: 75 mm Villamos és IT: Lem. szekrény	Biofilter: Nincs Mennyiség mérés: Nincs Vegyszer adagolás: Van	84

Hibastatisztikák

A 2014.-2015. évekről rendelkezésre bocsátott adatokból a települési szennyvízáttemelők hibastatisztikáiból, alábbi összesítés készült:

Sorsz.	Meghibásodás jellege:	Besorolás	Év	Mennyiség(db)
1.	Elektromos	Átemelő hiba	2014.	4
2.	Dugulás	Gépészet	2014.	0
3.	Szivattyú hiba	Gépészet	2014.	0
4.	Kommunikációs hiba	Irányítástechnika	2014.	0
5.	Elektromos	Átemelő hiba	2015.	0
2.	Dugulás	Gépészet	2015.	0
3.	Szivattyú hiba	Gépészet	2015.	0
4.	Kommunikációs hiba	Irányítástechnika	2015.	0
	Összesen:			4

Béke utcai átemelő (Ti-1)

Általános bemutatás

A Béke utcában található átemelő hagyományos felépítésű. Egy vasbeton átemelő aknából, egy szerelvényaknából, vegyszeradagolásból, vízóra aknából, mérőaknából és villamos szekrényből áll.

Ezt az átemelőt 2007-ban helyezték üzembe.

Műszaki bemutatás

Gépészeti és személyzeti lebúvó nyílások fedése Öv. fedlappal, azok zárása lakattal történik. Az átemelő közvetlen környezete rendezett, lehatárolása gépfonatos kerítéssel van megoldva.

Korából adódóan, értéknövelő felújítás ezen a műtárgyon nem történt.

Az átemelő D75 KPE nyomóvezetékekkel továbbítja a szennyvizet a Szegerdő település szennyvízelvezető rendszerébe.

A Ti-1 j. átemelő aknára jellemző műszaki adatok:

Hasznos térfogat (m ³)	Anyag	Átmérő (m)	Mélység (m)	Kommunikáció	Üzemelő szivattyú (db)	Üzemelő szivattyú típus	Üzemelő szivattyú telj. (KW)	Villamos energia ellátás
10,05	vb.	2,0	3,2	GPRS	2	Flygt CP3085	1,5	400V

Villamos szekrény típusa:

Műanyag tokozott porszórt lemezszekrény

Szerelvény aknára jellemző műszaki adatok:

Mérete (m)	Anyag	Elzáró szerelvény (db)	Visszacsapó szerelvény (db)	Fedlap anyaga	Mennyiség mérés	Biofilter	Vízóra akna	Kerítés
2,0x2,0	vb.	2	2	Öv.	Van	Nincs	1,0*1,0 m vb.	Gépfonatos műanyag

Állapotértékelés

Vasbeton szerkezetei építészetiileg jó állapotban vannak, gépészete az általános karbantartási munkákon kívül felújításra nem szorul. Az üzemelő létesítményekre gyakori meghibásodás nem jellemző, azok koruknak megfelelően megbízhatóan üzemelnek.

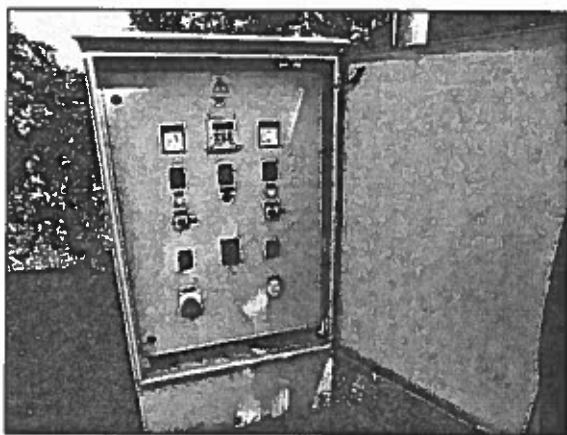
A helyszíni bejárás során készült fotódokumentáció:

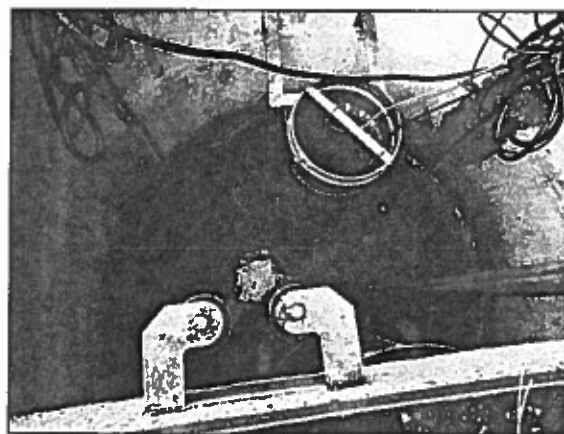
Ti-1 j. átemelő környezete

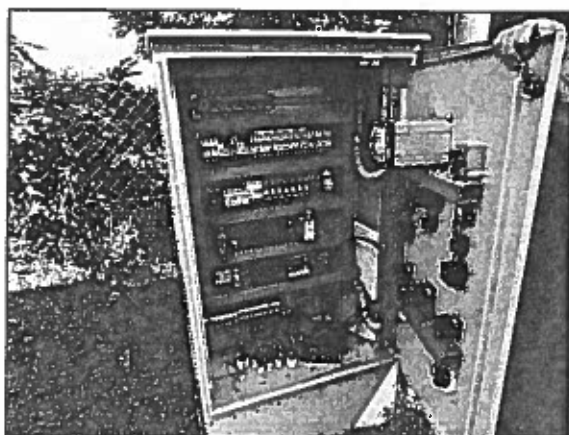
Ti-1 j. átemelő akna

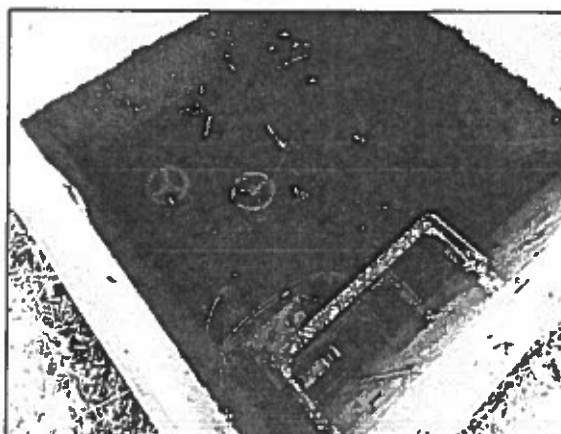
Ti-1 j. kapcsoló szekrény

Ti-1 j. átemelő akna

Ti-1 j. kapcsoló szekrény

Ti-1 j. szerelvény akna

Iskola utcai átemelő (Ti-2)

Általános bemutatás

Az Iskola utcában található átemelő hagyományos felépítésű. Egy vasbeton átemelő aknából, egy szerelvényaknából, vegyszeradagolásból, vízóra aknából és villamos szekrényből áll.

Ezt az átemelőt 2007-ban helyezték üzembe.

Műszaki bemutatás

Gépészeti és személyzeti lebúvó nyílások fedése Öv. fedlappal, azok zárása lakattal történik. Az átemelő közvetlen környezete rendezett, lehatárolása gépfonatos kerítéssel van megoldva.

Korából adódóan, értéknövelő felújítás ezen a műtárgyon nem történt.

Az átemelő D75 KPE nyomóvezetékekkel továbbítja a szennyvizet a Béke utca szennyvízelvezető rendszerébe.

A Ti-2 j. átemelő aknára jellemző műszaki adatok:

Hasznos térfogat (m ³)	Anyag	Átmérő (m)	Mélység (m)	Kommunikáció	Üzemelő szivattyú (db)	Üzemelő szivattyú típus	Üzemelő szivattyú telj. (KW)	Villamos energia ellátás
14,14	vb.	2,0	4,5	URH	2	Flygt CP3085	1,5	400 V

Villamos szekrény típusa:

Műanyag tokozott, porszórt lemez szekrény

Szerelvény aknára jellemző műszaki adatok:

Mérete (m)	Anyag	Elszárító szerelvény (db)	Visszacsapó szerelvény (db)	Fedlap anyaga	Mennyiség mérés	Biofilter	Vízóra akna	Kerítés
2,0x2,0	vb.	2	2	Öv.	Nincs	Nincs	1,0*1,0 m vb.	Gépfonatos műanyag

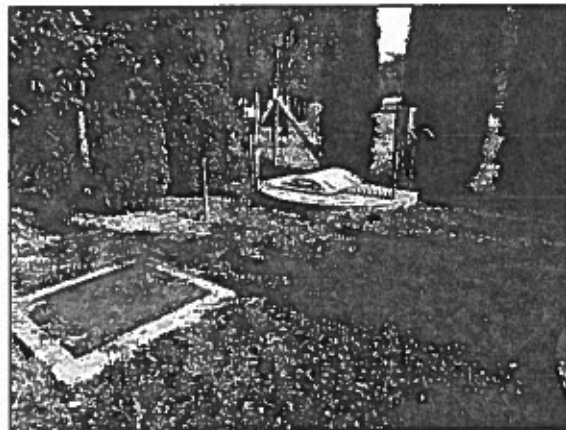
Állapotértékelés

Vasbeton szerkezetei építészeti jó állapotban vannak, gépészete, az általános karbantartáson kívül felújításra nem szorul. Az üzemelő létesítményekre gyakori meghibásodás nem jellemző, azok koruknak megfelelően megbízhatóan üzemelnek.

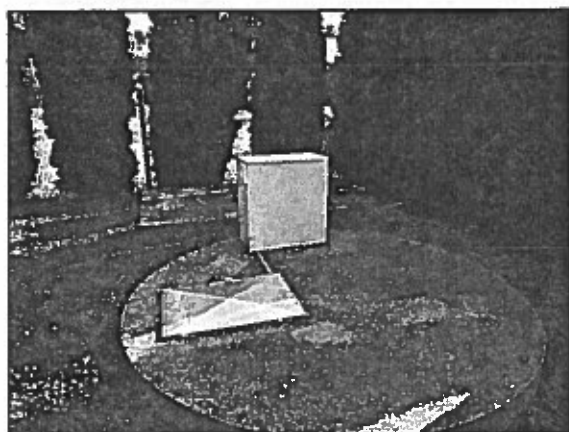
A helyszíni bejárás során készült fotódokumentáció:

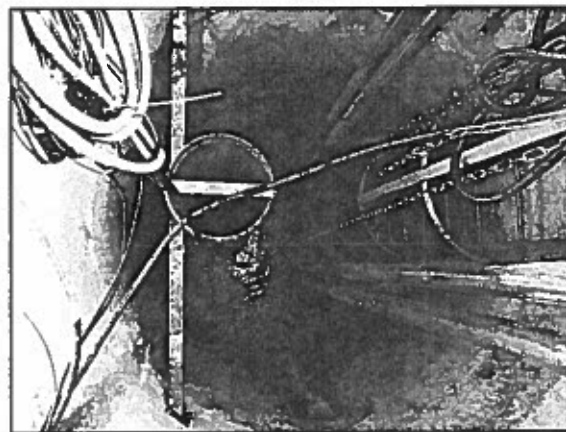
Ti-2 j. átemelő környezete

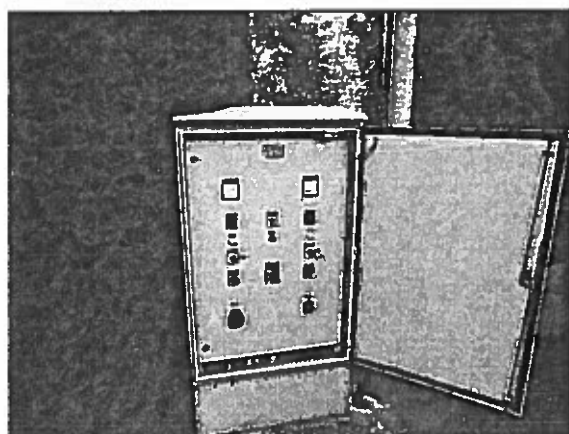
Ti-2 j. átemelő akna

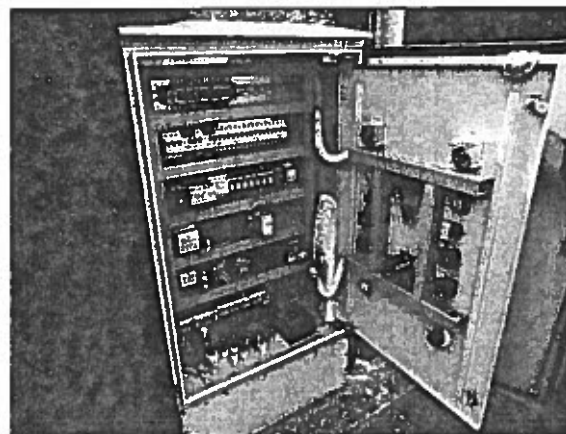
Ti-2 j. vegyszeradagoló akna

Ti-2 j. átemelő akna

Ti-2 j. kapcsolószekrény

Ti-2 j. kapcsolószekrény

Tikos településen önkormányzati tulajdonban lévő szennyvízelvezető hálózatának általános értékelése

A hálózat a szakszerű üzemeltetésnek és karbantartásnak köszönhetően folyamatos jelleggel műszaki probléma mentesen működik. Általánosságban nem tapasztalható nagymértékű elzsírosodás. Kisebb mértékű lerakódással találkoztunk.

Általánosságban kijelenthető, hogy a hálózat a korának megfelelő műszaki állapotban van. Napi üzemeltetést akadályozó szerkezeti meghibásodás nem volt megfigyelhető.

Az elvezető hálózat lejtése egyenletes, kotrás szakasz, gyökérbenövés nem jellemző.

Vízzárróság szempontjából a hálózat megfelelőnek tekinthető. A csatornaszakaszok felújítását hosszútávon javasoljuk elvégezni, a beton aknák állapotát javasoljuk öt évente felülvizsgálni és a szükséges karbantartásokat, javításokat elvégezni.

9. Nyilatkozat a vagyonértékelés körülményeiről és felelősségéről

A vonatkozó hatályos rendeletekben foglaltak alapján az ÁLLAMI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK KÖZMŰVAGYON ÉRTÉKELO KÖZORCIUMA nevében kijelentjük, hogy a vagyonértékelési dokumentáció elkészítéséhez az értékelendő víziközművekre vonatkozó adatokat a Megrendelő szerezte be, azokat a szakvéleményünkben az adatszolgáltatásnak megfelelően használtuk fel. Figyelembe vettük a Megrendelő alapadat szolgáltatásait és a műszaki vizsgálatok során a vonatkozó előírásokkal összhangban alkalmaztuk.

A szakvélemény elkészítéséhez szükséges egyeztetéseket elvégeztük, az állapotfelmérés műszaki tartalmú részeit az érdekeltekkel egyeztettük.

A vagyonértékelés módszertana megfelel az általános érvényű és eseti hatósági előírásoknak, a vonatkozó, nemzeti és ágazati szabványok előírásainak, az egyedi műszaki követelményeket meghatározó rendeleteknek és szabályzatoknak, azoktól való eltérésre nem volt szükség.

A vagyonértékelők teljes felelősséggel tartoznak az alábbiak garantálásáért:

- **Jogosultság, kompetencia:** a vagyonértékelést hozzáértő, képesített, a vonatkozó jogszabályok által előírt végzettséggel és jogosultsággal rendelkező személyek készítették, akik rendelkeznek a szükséges technikai jártassággal és tapasztalattal, és akiket tevékenységük folytatásától nem tiltottak el valamilyen tényleges, lehetséges vagy észlelt érdekkonfliktus miatt, vagy pedig bejelentették, és helyreigazító lépéseket tettek a tervezett feladatok végrehajtása érdekében.
- **Titoktartás, bizalmasság:** az értékelőknek minden dokumentumot és információt a titoktartási kötelezettségei, az üzleti titkokra vonatkozó jogszabályok szerint kell kezelniük, és az információt csakis kizárólag a készítendő értékbecsléshez használhatják fel.
- **Objektivitás:** az értékelők kötelezve vannak arra, hogy az értékelést elfogulatlan és objektív módon készítsék el, a legjobb tudásuk szerint.
- **Pártatlanság, függetlenség:** A vagyonértékelésben résztvevőknek semmilyen személyes érdekünk nem fűződik az értékelés tárgyát képező létesítményekhez, és pártatlanságukat semmi sem befolyásolta.

A vizsgált ingatlan megállapított vagyonértékének validitása feltételezi, és egyben megköveteli, hogy a környezeti adottságok drasztikusan ne változzanak, az ingatlan állagában, körülményeiben jelentős változás ne álljon be (árvíz, földrengés, belvíz, súlyos környezetszennyezés, tűzkár, rongálás, stb.).

A Megrendelő részéről a kapcsolattartó és elérhetőségei:

Üzemeltető megnevezése	Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.
Név:	Fábrík Tamás
Cím:	8600 Siófok, Tanácsház utca 7.
telefon/fax	tel.: +36 84 501 204; fax: +36 84 501 255
Email	fabrik.tamas@drv.hu

A Vállalkozó részéről a kapcsolattartó és elérhetőségei:

Vagyonértékelő szervezet megnevezése	Állami Regionális Vízművek Közművagyon Értékelő Konzorciuma, ECOELINE Zrt.
Név:	Németh Tibor, vezérigazgató
Cím:	7754 Bóly, Hősök tere 8/C.
telefon/fax	telefon: 06-69-568-029, fax: 06-69-368-015
Email	info@ecoeline.hu

A vagyonértékelésben résztvevő szakemberek:

ECOELINE Zrt. képviselőjében:

Németh Tibor, vezérigazgató

vízellátási és csatornázási üzemmérnök Pécsi Tudományegyetem – Pollack Mihály Műszaki Főiskolai kar – oklevél száma: N-26/1987

OKJ Ingatlanközvetítő (azonosító szám: 52 341 03 0000 00 00), Törzslap száma: 8/04/12

Vituska Csaba, vagyonértékelési vezető

építőmérnök Pécsi Tudományegyetem – Pollack Mihály Műszaki Főiskolai kar – oklevél száma: 42/2003

minőségügyi szakmérnök – Pécsi Tudományegyetem – Pollack Mihály Műszaki Főiskolai kar – oklevél száma: 73/2005,

OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 52 341 03 0001 54 01), Törzslap száma: 3/25/2014.

Építési műszaki ellenőri feladatok I.-II OKJ 615820100000000 Törzslapszám: 74/9/13
Sorozatjel: CXBB Sorozatszám: 334039 FMV/MüE szám: 02-51552

Mérnök kamarai szakértői jogosultságok: (Kamarai szám:02-1267; Nyilvántartási szám:02-51552)

SZVV-3.2. Ivó- és ipari vízellátás, szennyvízelvezetés, nem szennyvízelvezetési célú csatornázás

SZVV-3.3. Víz tisztítás

SZVV-3.4. Szennyvíztisztítás

Berta Szabolcs, vagyonértékelési vezető

okleveles építőmérnök – Pécsi Tudományegyetem –PMMK oklevél szám: EE-1/2008,
OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 52 341 03 0001 54 01), Törzslap száma: 5/27/13.

Bertáné Viplaha Anna, vagyonértékelési vezető

műszaki tanár, Pécsi Tudományegyetem – Pollack Mihály Műszaki Főiskolai kar – diploma száma: 16/1975

OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 54 3439 02), Törzslap száma: 0111-003/2006., névjegyzékszám: 749/2010

BDL Környezetvédelmi Kft. képviseletében:

Kovács Károly ügyvezető

okleveles építőmérnök, Leningrádi Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar, honosítási diploma Budapesti Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar diploma száma: 100/74/1987.

OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 54 3439 02), oklevél száma: 10/04/2007, névjegyzékszám: PTL 1197600.

Bolgár Péter cégvezető

környezetmérnök – Eötvös József Főiskola – Környezetmérnöki Kar – oklevél száma: KN-4/2004.

Füstös András vagyonértékelési üzletág-vezető

okleveles gazdasági agrármérnök – Janus Pannonius Tudományegyetem – Közgazdaságtudományi Kar diploma száma: 52/2006

okleveles közműfenntartási szakmérnök – Szent István Egyetem Építéstudományi Kar , diploma száma: SZML-5/2011

OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 54 3439 02), oklevél száma: 10/02/2007, névjegyzékszám: PMIK. 1560./2007.

Mihácsi Mónika, vagyongazdálkodási szakértő

okleveles közgazdász, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem – Gazdálkodástudományi Kar, diploma száma: G-378/1996

OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 54 3439 02), oklevél száma: 2/12/12.

Márkus Dániel vagyonértékelési szakértő

okleveles építőmérnök – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem –
Építőmérnöki Kar – diploma száma: BME-0896/2010

OKJ felsőfokú ingatlanvagyon-értékelő és közvetítő (azonosító szám: 54 3439 02),
oklevél száma: 9/10/11.

Simon Andor vagyonértékelési szakértő

környezetmérnök – Eötvös József Főiskola – Környezetmérnöki szak – diploma száma:
KN-17/2005

Mérnök kamarai szakértői jogosultságok: (nyilvántartási szám: 03-0873)

VZ-TEL	Vízgazdálkodási építmények tervezési szakterület települési víziközművek tervezési rész-szakterülete, vízgazdálkodási építmények tervezése
VZ-TER	szakterület területi vízgazdálkodás, építmények tervezési rész-szakterülete, vígazdálkodási építmények tervezése
VZ-VKG	szakterület vízkészlet gazdálkodás, építmények tervezési rész-szakterülete
SZKV-1.1.	Hulladékgazdálkodási szakértő
SZKV-1.2.	Levegőtisztaság-védelem
SZKV-1.3.	Víz- és földtani közeg védelem
SZVV-3.2.	Ivó- és ipari vízellátás, szennyvízelvezetés, nem szennyvízelvezetési célú csatornázás
SZVV-3.3.	Víztisztítás
SZVV-3.4.	Szennyvíztisztítás

Lux Ferenc technológiai főmérnök

okleveles vegyészmérnök – Budapesti Műszaki Egyetem – Vegyészmérnöki Kar, száma:
129/1981

okleveles biológus mérnök – Budapesti Műszaki Egyetem – Vegyészmérnöki Kar, számla
73/1983

okleveles környezetvédelmi szakmérnök – Budapesti Műszaki Egyetem – Vegyészmérnöki
kar,
száma: 9627/1990.

Kamarai jogosultsága (kamarai nyilvántartási száma: 01-7997)

VZ-TEL	vízimérnöki tervező, szennyvíztisztító telepek technológiája, víztisztítási és szennyvíztisztítási technológiák
--------	--

Báger Milán – szakági mérnök, építőmérnök

építőmérnök – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – Építőmérnöki Kar –
oklevél száma: BME-2515/2013

okleveles létesítménymérnök – Szent István Egyetem – Gépészmérnöki Kar, oklevél
száma: GÉK-95/2015

Gajda Balázs – szakági mérnök, építőmérnök

építőmérnök – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – Építőmérnöki Kar –
oklevél száma: BME-2809/2013

okleveles vízépítő mérnök – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem –
Építőmérnöki Kar – oklevél száma: BME-1098/2015

Csendes Gábor – szakági mérnök, földmérő mérnök

földmérő mérnök – Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar –
oklevél száma: NYME: 4/2006.

Ingatlanrendezői minősítés száma: 2204/2011.

Tasnádi Péter – szakági mérnök, gépészmérnök

gépészmérnök – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (2005)
mérnök-közgazdász diploma – Budapesti Corvinus Egyetem, Gazdálkodástudományi kar
Kamarai jogosultsága (kamarai nyilvántartási száma: 01-13607):
GP-T –Gépészmérnöki (létesítményi és technológiai)

Bozók György – szakági mérnök, gépészmérnök

gépészmérnök - Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – Gépészmérnöki
kar

Kamarai jogosultsága (kamarai nyilvántartási száma: 01-14607/01-65708

GP-T	Gépészmérnöki tervező (létesítményi és technológiai)
ME-G	Építmények építménygépészeti munkáinak műszaki ellenőrzése
MV-ÉG	Építmények építménygépészeti munkáinak felelős műszaki vezetése

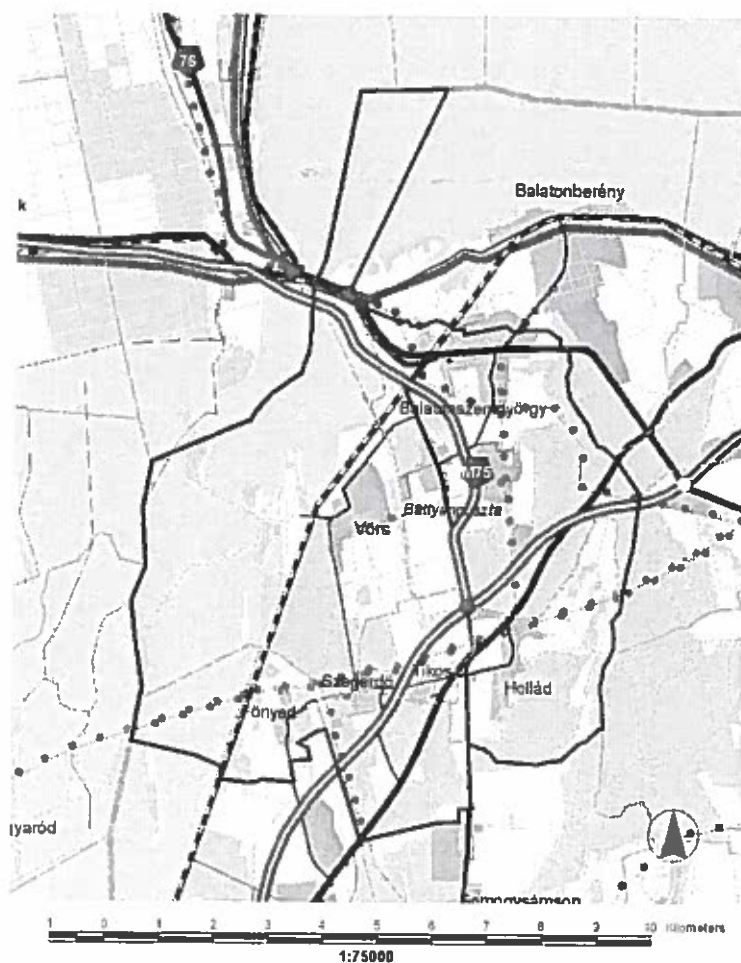
Köszönetet mondunk az üzemeltető szakembereinek, munkatársainak, akik közreműködésükkel és magas színvonalú munkájukkal támogatták a vagyonértékelés elvégzését!

2. n előterjesztés

BALATONSZENTGYÖRGY, FÖNYED, HOLLÁD, SZEGERDŐ, TIKOS ÉS VÖRS KÖZSÉGEK KÖRNYEZETVÉDELMI

PROGRAMJÁNAK MEGÚJÍTÁSA

2016-2021. ÉV

KÉSZÍTETTE:

BALATONI INTEGRÁCIÓS KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

2016.

Tartalom

Tartalom..... Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Tartalom..... 2

1. Környezeti állapot változások 5

1. 1 Környezeti állapotjellemzők a településeken..... 5

1.1.1 Levegőminőségi jellemzők 5

1.1.2 Vízirajzi, vízháztartási jellemzők, felszíni vízminőségi mutatók..... 6

1.1.3 Geográfiai, geológiai jellemzés 8

1.1.4 Élővilág 9

1.1.5 Területhasználatok változása 10

1.1.6 Éghajlatváltozás..... 13

1.2. A települési környezet állapota 18

1.2.1 Kommunális infrastruktúrát érintő változások..... 18

Ivóvízellátás arányának/minőségének változása..... 18

Szennyvízelvezetés-tisztítás arányának változása..... 23

A csapadékvíz-elvezetésével kapcsolatos változások 26

Hulladékgazdálkodás helyzete..... 27

Energiagazdálkodás, energiahasználat helyzete 29

1.2.2 Közlekedési infrastruktúrát érintő változások 33

Zajterhelés 36

1.2.3 Épített környezet állapota..... 37

Demográfiai helyzet..... 38

Foglalkoztatási és munkanélküliségi viszonyok..... 39

1.3 A lakosság egészségi állapota és környezeti összefüggések 40

1.4 Természetvédelem..... 43

1.5 Környezetbiztonság..... 45

Környezetvédelmi Stratégia 47

1. Stratégiai összefüggések 47

1.1 Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2019. stratégiai tervezésének alapelvei

..... 47

1.2 Környezeti jövőkép..... 49

1.3 Általános célok 50

1.4 A stratégiai program és a Balaton törvény összefüggései 51

2. Tematikus célok 53

2.1 A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése 53

2.2 Éghajlatváltozás mérséklés és alkalmazkodás 54

2.3 Környezet és egészség 56

2.4 Települési környezetminőség 57

2.5 A biológiai sokféleség megőrzése, természet és tájvédelem 64

2.6 Fenntartható terület és földhasználat 65

2.7 Vizeink védelme és „fenntartható” használata	67
2.8 Hulladékgazdálkodás	68
2.9 Környezetbiztonság	70
3. Felelősségi körök	71
Az Operatív Program felülvizsgálata, aktualizálása	72
Gazdálkodó szervezetek feladatai	72
A megvalósítás szereplői.....	75

Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény IV. fejezetének 46. § (1) b) pontja szerint az önkormányzatoknak illetékességi területükre önálló települési környezetvédelmi programot kell kidolgozniuk, amelyet a képviselő-testületnek/községi testületnek jóvá kell hagynia. A dokumentáció felülvizsgálatának szabályát a 2008. évi XCI. törvény módosította. A változás értelmében megszűnt a korábbi, kétéves felülvizsgálati kötelezettség, helyette a program készítője által szükségesnek talált, vagy a Nemzeti Környezetvédelmi Program megújítását követő aktualizálás elve lépett életbe.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. (továbbiakban Kft.) jogelődje 2003. és 2005. között készítette el a települések közül hat község települési környezetvédelmi programját, majd később ezek felülvizsgálatát, amely a településekre átfogó cselekvési tervet határozott meg. 2015-ben keresték meg az érintett önkormányzatok a Kft-t a környezetvédelmi programok megújításával kapcsolatban. A készítő elvállalta a program aktualizálását, egyedi cselekvési terv kidolgozását.

A munka alapvető célja az, hogy a települések az aktuális környezeti állapotukhoz illeszkedő cselekvési tervvel rendelkezzenek, amely a helyi környezetvédelem megalapozására szolgál. Ehhez meg kell vizsgálni, hogy milyen természetes és emberi eredetű környezeti változások történtek a program elkészülése óta, és ezek milyen kedvező vagy kedvezőtlen hatásokkal jártak. Majd a települések fejlesztési elképzeléseihez, és a környezetvédelmi alapelvekhez igazodóan a szükséges intézkedések meghatározására és ütemezésére van szükség.

A felülvizsgálat záró része az operatív cselekvési terv aktualizálása, amelynek során értékelhetővé válik a településeken végzett környezetvédelmi tevékenység, és elkészül az előirányzott intézkedéseket időben ütemező és fontosság szerint jellemző feladatterv.

A felülvizsgálat elkészítése folyamán egyeztetések történtek az önkormányzatokkal, amelynek során a helyi szakemberek tájékoztatást adtak a környezeti elemekben bekövetkezett lényeges változásokról, illetve felvilágosítást nyújtottak a megvalósult intézkedésekről. Ezek az információk, és a környezetvédelmi program stratégiai fejezetében megfogalmazott elvek szem előtt tartása teszik lehetővé, hogy a program megvalósíthatósága biztosítható legyen.

1. Környezeti állapot változások

1. 1 Környezeti állapotjellemzők a településeken

1.1.1 Levegőminőségi jellemzők

Helyhez kötött légszennyező források

A településeken levegőminőségi szempontból jelentősebb változás nem történt. A légszennyezőanyag-kibocsátás a közlekedésből (kiépítetlen, burkolatlan utak), a lakossági fűtésből, valamint a helyenként előforduló avar és kerti hulladékok – illegális - égetéséből adódik. A közlekedésből származó légszennyező anyagok a forgalommal arányosan képződnek, ezért a maximális terhelés a nyári idegenforgalmi időszakban (július-augusztus) jelentkezik. A gázfűtésre való átállást követően a lakossági fűtésből származó légszennyezés mértéke is erősen lecsökkent és töredéke a közlekedési emisszióknak. Jelenleg ellentétes folyamatok zajlanak, a magas gázár miatt, a téli fűtési szezonban a gázfűtés helyett, vagy annak kiegészítéseként növekszik a fa és más szilárd energiahordozók használatának aránya. Ennek arányára vonatkozóan nincsenek becslések. Ez a gyakorlat azonban nem tekinthető korszerű megújuló energia használatnak.

Lakossági fűtés

A fűtéshez használt tüzelőanyagok közül a szén használata során keletkezik a legtöbb fajta és legnagyobb mennyiségű szennyezőanyag. Kedvezőbb hatás érhető el az olajtüzelés alkalmazásával, mivel az olaj kéntartalma, így kén-dioxid kibocsátása kisebb. A koromkibocsátás mellett a magasabb égési hőmérséklet következtében azonban megjelenik a nitrogén-oxid kibocsátás. Kedvező, hogy ezek a tüzelési módok nem jellemzők a településeken. A fatüzelés jelentősnek mondható. Jelentősége a nagy mértékben emelkedő lakossági gázárnak köszönhető. A tűzifa égése viszonylag alacsony hőmérsékleten történik, így nitrogén-oxid kibocsátást nem eredményez. Mivel a fa igen kevés ként tartalmaz, a kén-dioxid kibocsátás elhanyagolható. Ezzel szemben jelentős a szilárd, nem toxikus légszennyezőanyag (pernye) kibocsátás. Égéskor elsősorban víz, H_2O (elgőzölögve) és széndioxid, CO_2 keletkezik. A fa égése során bizonyos körülmények között más anyagok is felszabadulnak, széndioxid, ecetsav, fenol, metán, formaldehid, további szénhidrogének, korom, kátrány. Ennek oka a fából kiszabaduló gázok nem megfelelő elégetése, mely létrejöhet az alacsony égéshőmérséklet, nedves fa, a teljes égéshez szükséges levegő hiánya, nem megfelelő műszaki állapotú, vagy nem megfelelően működtetett tüzelőkészülék miatt.

A háztartások, középületek körében leginkább a gázfűtés jellemző. A jó szabályozási lehetőség következtében a gáztüzelés viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogén-oxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik.

Megállapítható tehát, hogy a lakossági fűtés az alkalmazott tüzelési módoknak, és a települések laza szerkezetének köszönhetően nem okoz jelentős légszennyezési problémát.

Mindegyik önkormányzat rendeletben szabályozza a nyílttéri égetés rendjét az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásainak betartásával. A kerti hulladékot elsősorban komposztálni kell, égetni csak megfelelően kialakított helyen, vagyoni és személyi biztonságot nem veszélyeztető módon lehetséges.

Közlekedési emissziók

A gépjármű forgalom a legmeghatározóbb környezeti igénybevételt jelenti a településeken légszennyezési szempontból. A dízelüzemű gépjárműveknek jelentős a részecsk kibocsátásuk, egy nagyságrenddel meghaladja a benzin-motorokét. A részecskék legnagyobb része korom. Jelentős felületük révén hordozóanyagként viselkednek, megkötik az el nem égett szénhidrogéneket. További jelentős szennyező az aeroszol formájú szulfát, amelyért a gázolaj kéntartalma a felelős.

1.1.2 Vízirajzi, vízháztartási jellemzők, felszíni vízminőségi mutatók

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság honlapján elérhető információk alapján a Balaton vízutánpótlásának 45 %-át a vízgyűjtő feléről a Zala folyó szállítja az összes terhelés kb. felét kitevő tápanyaggal, hordalékkal együtt a Keszthelyi-öbölbe (mely a tó felületének mindössze 6,5 %-át, térfogatának 4,3 %-át teszi ki), ami az öböl sajátos áramlási viszonyai miatt nagyrészt ott is marad. Ennek szem előtt tartásával készítette el a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer (rövidített nevén KBVR) koncepciótervét, melynek alap gondolata az volt, hogy a hajdan öbölként, illetve mocsárként létezett Zala-völgy ismételt elárasztásával kialakuló mocsaras-nádas terület a Zalán érkező tápanyagokat feldolgozza. A Balaton lényeges nemzetgazdasági szerepe miatt szükségessé vált átfogó tervek készítése a Balaton vízminőségének javítására. A KBVR építése lényeges eleme a Balaton vízminőség-javítását előíró kormányprogramnak. A Balatont érő szennyezőforrások jelentős hányada diffúz eredetű, vagyis a keletkezés helyén hagyományos módszerekkel nem tartható vissza. A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer elsődleges célja a Balatont (és különösen a Keszthelyi-öblöt) érő diffúz szennyezések visszatartása és ezáltal a vízminőségromlás lassítása, megállítása. A hajdani mocsárvilág mesterséges rekonstrukciójával elérhető, hogy a Zalával érkező tápanyagokat a különböző növényi szervezetek még a Balatonba jutás előtt felvegyék, és ezáltal csökkentsék a Balaton terhelését. Ez lényegében azt jelenti, hogy a lezajló eutrofizációs folyamatok a Keszthelyi-öböl elé helyeződnek át. Az eredeti mocsárvilágból fennmaradt természetes és az építési munkálatok eredményeként létrejött természetközeli élőhelyek jelentős értéket képviselnek. Ezért az elmúlt években a vízminőségvédelmi funkció kiegészült természetvédelmi célokkal is. A vízminőségvédelmi, természetvédelmi, árvízvédelmi célok és feladatok megfelelő összehangolása csak számos kompromisszum eredményeként lehetséges, és sok időt igényel. A pénzügyi jellemzőkön kívül ez is indokolja, hogy a Kis-Balaton még ma sem a végleges formájában létezik, hogy lényeges feladatainak csak részben tehet eleget. A világon egyedülálló vízvédelmi rendszerrel az eddig a Balatonban - főleg a Keszthelyi-öbölben - lejátszódó folyamatok a Balaton elé, a Zala alsó szakaszán kialakított vízvédelmi rendszer területére helyeződnek át. Ez a megoldás a mintegy 200 évvel ezelőtti, természetes állapothoz hasonlító viszonyokat állít elő.

A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer létesítményeinek összehangolt működéséhez, irányításához elengedhetetlenül szükséges adatokat távmérő rendszer biztosítja a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság részére. A távmérő rendszer vízügyi, hidrológiai, hidrometeorológiai és vízminőségi adatok mérését, rögzítését, adatátvitelét valósítja meg. Ezen adatok felhasználásával készül évente a Kis-Balaton vízmérlege. A vízmérleg számítások havi időbontásban készültek, számba vették a törészekbe havonta belépő (befolyó felszíni vizek, csapadék, felszín alatti hozzáfolyás) és kilépő (kifolyó felszíni vizek, párolgás, elszívargás) vízmennyiségeket, valamint a három törész vízkészlet változásait. A

vízmérlegekből a Marótvölgyi-csatornára vonatkozó vízhozamadatokat összesítését tartalmazza az alábbi táblázat.

1. sz. táblázat: Marótvölgyi-csatorna vízhozama: természetes hozzáfolyás a Kis-Balatonhoz (millió m³)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
január	2,980	1,630	1,950	2,780	1,080	1,630
február	1,350	3,360	1,800	1,860	1,740	2,710
március	2,280	1,750	2,910	1,740	1,190	4,250
április	1,290	0,916	2,230	1,090	0,771	7,030
május	0,476	0,538	2,390	0,607	0,471	1,210
június	0,234	0,565	6,520	0,408	0,131	0,526
július	0,234	0,411	1,170	0,200	0,008	0,114
augusztus	0,142	0,167	2,730	0,302	0,010	0,058
szeptember	0,131	0,179	5,950	0,307	0,020	0,221
október	0,256	0,381	3,450	0,371	0,061	0,288
november	0,420	0,703	4,040	0,469	0,185	1,140
december	1,220	1,490	8,540	1,080	0,673	1,280
Összesen:	11,013	12,09	43,68	11,214	6,34	20,457

Forrás: <http://www.nyuduvizig.hu/>, 2014

A felszíni vizek mennyiségi, minőségi viszonyainak változása

A Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján az alábbi változások történtek a települések területén:

Balatonszentgyörgy:

- A Kis-Balaton Belvízvédelmi rendszer, Pörösi szivattyútelepe felújításra került 2013-ban.
- 2014-ben a Pörös-árok vagyonkezelése átvételre került a Kisbalatoni és Zalamenti Vízitársulattól.
- 2014-ben a Battyán-patak vagyonkezelése átvételre került a Kisbalatoni és Zalamenti Vízitársulattól.
- A település területén talajvízállás vagy felszíni vízállás, vízhozam mérés nem történt

Főnyed:

- Vízfolyás vagyonkezelésben nem történt változás.
- A Marótvölgyi-csatorna Főnyed (160086) vízállás és vízhozam adatait, illetve a Főnyed felszín közeli kút (000422) vízállás adatait 2010-2014-es időszakra az 1. sz. melléklet tartalmazza.

Szegerdő:

- Vízfolyás vagyonkezelésben nem történt változás.
- A település területén talajvízállás vagy felszíni vízállás, vízhozam mérés nem történt

Tikos:

- 2014-ben a Cservölgyi-patak vagyonkezelése átvételre került a Kisbalatoni és Zalamenti Vízitársulattól.
- A település területén talajvízállás vagy felszíni vízállás, vízhozam mérés nem történt

Hollád:

- 2014-ben a Cservölgyi-patak vagyonkezelése átvételre került a Kisbalatoni és Zalamenti Vízitársulattól.
- A település területén talajvízállás vagy felszíni vízállás, vízhozam mérés nem történt

Vörs:

- 2014-ben a Pörös-árok vagyonkezelése átvételre került a Kisbalatoni és Zalamenti Vízitársulattól.
- A település területén talajvízállás vagy felszíni vízállás, vízhozam mérés nem történt

A Balatont és vízgyűjtőjét az utóbbi 15 évben a vízminőségi problémák visszaszorulása mellett a vízmennyiség esetenkénti csökkenése jellemezte.

A Balaton vízminősége – a tavat tápláló vízmennyiség változásaitól függetlenül – 1995. évtől jellemzően jónak és stabilnak mutatkozik. Még a vízhiányos években is gyakorlatilag mindig kiváló, illetve jó volt a Balaton vízminősége.

A felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi viszonyainak változása

A felszín alatti víz alapvető szerepet játszik a hidrológiai ciklusban, kritikus szerepe van a vizes élőhelyek és a vízfolyások fenntartásában és pufferként szolgál a száraz időszakokban. A talajvíz mélysége hatással van többek között a mezőgazdasági munkálatokra, a növénytermesztésre, az építkezésekre. A mezőgazdasági munkálatok és az infrastruktúra kiépítése által a talajban okozott változások hatással vannak a talajvízszintre, a talajvíz mozgására. E két tényező egyidőben történő figyelembe vétele rendkívül fontos.

A talajvízszint változásaira elsődleges hatással a csapadék van, ezáltal kiemelkedő jelentőséggel bírnak a csapadék megtartására irányuló törekvések, a vizek gyors le/elvezetésével szemben.

1.1.3 Geográfiai, geológiai jellemzés

A települések közigazgatási területe a Dunántúli - dombság nagytájon belül, a Kis – Balaton fő- és keleti medencéje és a közöttük É – D irányban húzódó Nyugat – Belső – Somogy kistáj homokvidékének találkozásánál fekszik.

A terület nyugati és keleti határát a Kis – Balaton egykori fő és oldalmedencéjének É – D irányban húzódó területei adják. A mederterületek részét képező a Zala – Somogyi – határárok nyugatról, a Marót – völgyi – csatorna keletről határolja a területet. Ezek a mélyfekvésű területrészek magassági helyzetüknél fogva akkumulációs mederterületek, térszintjük jellemzően 105 – 110 mBf. között változik. Üledékeik jelentős részét a holocén korú tőzeges összlet tavi, mocsári képződményei képviselik, alárendelten negyedidőszaki áthalmozott homokos, kőzetlisztes, agyagos üledékek is megjelennek foltokban, 110 mBf. szintnél magasabb részeken.

A mederterületek között húzódik a magasabb térszint alkotó somogyi homokvidék, süllyedék területe, felső pannóniai korú homokos – agyagos rétegekre települt negyedidőszaki hordalékanyagával. Felszín közeli rétegeit a negyedidőszaki eróziós folyamatok áthalmozása és az üledékképződés eredményeképpen, meghatározóan futóhomokos, alárendelten kötöttebb löszös összlet alkotja. A terület legnagyobb, 138 mBf. szintet meghaladó magasságát, a homokvidék középső sávjában, a belterülettől DDNy –i irányban éri el. Jellemző homokformák az É – D -i irányítottágú futóhomok buckák, buckasorok, szélfújta

mélyedések. A kiemelt helyzetű somogyi homokterület a közrefogó mélyfekvésű mederterületekre alacsonyodik le.

Az antropogén formákat elsősorban az egykor és a jelenben is működő külszíni, elsősorban tőzegbányák területei, valamint más típusú (pl. homok) nyersanyagokat kitermelő egykori anyagnyerőhelyek képviselik.

A települések területe a Dunántúli - dombság földtani tájegység (Igal szerkezeti egység) része. A Dunántúli – középhegység és dombság egységeket ÉK – DNY –i csapásirányban elválasztó Balaton nagyszerkezeti vonaltól délre fekszik.

A medencealjzat feltárásához kőolajkutató fúrások szolgáltatják a meghatározó információkat, mely szerint a nagy mélységű (helyenként több, mint 2000 m) alaphegység mozaikszerűen feldarabolódott lépcsősen, árkosan megsüllyedt rögeit középső és felső triász korú, uralkodóan üledékes, alárendelten magmás kőzetek (mészkö, dolomitos mészkö, dolomit, márga, bontott tufit...) képviselik.

A triász időszak után a középső miocénben kezdődő kéregsüllyedések adtak ismét lehetőséget a további üledékképződésre. A középső miocént vulkáni tufák, valamint mészkö, márga, agyagmárga típusú kőzetek, a felső miocént szarmata korú mészkö, márga, mészmárga képviseli. Összvastagságuk megközelíti az 500 méteres vastagságot.

A folyamatos tengeri majd tavi, beltavi üledékképződés miatt a miocén képződményekből fokozatosan fejlődtek ki az alsó és felső pannon korú, jelentős vastagságot (több, mint 1500 méter) elérő képződmények (homokkő, homok, kőzetliszt, agyag, agyagmárga).

A Pannon tenger, beltenger, beltó kialakulása és szárazulattá válása után az idősebb pleisztocén korban, a Bakony térségéből érkező vízfolyások ÉNy – DK –i irányú völgyekben szállították és rakták le törmelékes üledékeiket (homokos kavicsos összlet) a területen. Ezzel egyidőben és ezután a szél által szállított és lerakott, majd áthalmozott futóhomokos és löszös összlet üledékei települtek a somogyi süllyedék területén.

A terület felszín közeli rétegeit meghatározóan negyedidőszaki eolikus és áthalmozott, homokos kifejlődésű löszös üledékek (lössz, löszös, homok, homokos lösz, futóhomok...) képviselik, változó, 30 métert általában nem meghaladó vastagságban.

A tektonikai folyamatok eredményeként kialakult Balaton tó az ó – holocénben érte el legnagyobb kiterjedését. A Balaton vízállásának ciklikus váltakozása, majd csökkenése miatt kialakult lefolyástalan területek a tó vonalától délre jellegzetes É – D -i vonulatú lápterületekké alakultak. Ezekben az öblözetekben a fiatal, holocén korú tőzeg, lápföld összlet meghatározóan a pannon beltavi és pleisztocén folyóvízi kötöttebb képződményeken alakult

1.1.4 Élővilág

A hat település a Praeillyricum flóratartomány része. Jellegzetesek a cseres- tölgyesek, gyertyános- tölgyesek (benne ezüsthárs, erdei fenyő), vizenyős területeken égeres láperdők.

Eredetileg nagyjából lápos-mocsaras terület, amely a különböző emberi beavatkozások (lecsapolás, tőzegbányászat, elárasztás, stb.) következtében jelentősen átalakult. A még ma is közel természetes nádasok, keskenylevelű gyékényesek jellegzetes lápi faja a lápi csalán (*Urtica kioviensis*), ingólápokon a villás sás (*Carex pseudocyperus*) és gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*). Ritkábban a nádi boglárka (*Ranunculus lingua*) is megtalálható. A zsombékalkotó sások között leggyakoribb a zsombéksás (*Carex elata*), ritkább a rostostövű sás (*Carex appropinquata*). A terület egy pontján megjelenik a tengeri szittyó (*Juncus maritimus*). Elárasztott medrekben, nagyobb csatornában gazdag hínárnövényzet alakul ki, egyebek között a kolokán (*Stratiotes aloides*) állományaival. Nagy területet foglal el a kiszáritott lápok kotuján felferődött gyomnövényzet, az egykori vegetáció maradványa helyenként a télisás (*Cladium mariscus*). Az erősen ingadozó vízállású részekben mótelykórós mocsarak diszlenek. Kedvező tápanyagellátás mellett gyakoriak a széleslevelű gyékényesek,

kisebb kálmos (*Acorus calamus*) állományok is megtelepedtek. Mocsárréteken, legelőkön nő a pókbangó (*Ophrys sphegodes*), vitéz kosbor (*Orchis militaris*). Magasabb térszintű területek egy részét kaszálórétként hasznosítják, de gyakoribb a szántóföldi művelés.

A Balaton partját nádasok szegélyezik, ezek leromlóban, visszaszorulóban vannak. Jelentős területeket foglalnak el a szántóföldi és kertészeti kultúrák. A Marót-völgyi csatorna mentén az egykori, mára kiszáritott lápok kotuján nagy kiterjedésű gyomos területek alakultak ki.

1.1.5 Területhasználatok változása

Az önkormányzatok tájékoztatása szerint a területhasználatot illetően változás nem történt a települések területén.

2. sz. táblázat: A települések területe

Település	Terület 2015(ha)
Balatonszentgyörgy	2368
Főnyed	573,3
Hollád	820,3
Szegerdő	545,8
Tikos	335,1
Vörs	2264,6

Forrás: Somogy Megyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály 2015.

A települések területén található erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása:

Balatonszentgyörgy

- védelmi: 25,12 ha
 - természetvédelmi 4,85 ha
 - talajvédelmi 18,57 ha
 - mezővédő 1,7 ha
- gazdasági 474,61 ha
 - faanyagtermelő 474,61
- közjóléti 0 ha

Összesen: 499,73 ha

Hollád

- védelmi: 15,77 ha
 - talajvédelmi 15,77 ha
- gazdasági 72,57 ha
 - faanyagtermelő 72,57 ha
- közjóléti 0 ha

Összesen: 88,34 ha

Szegerdő

- védelmi: 3,67 ha
 - mezővédő 3,67 ha
- gazdasági 158,51 ha
 - faanyagtermelő 158,51 ha
- közjóléti 0 ha

Összesen: 162,18 ha

Főnyed

– védelmi:	55,17 ha
– természetvédelmi	55,17 ha
– gazdasági	8,37 ha
– faanyagtermelő	8,37 ha
– közjóléti	0 ha

Összesen: 63,54 ha

Tikos

– védelmi:	0 ha
– gazdasági	32,69 ha
– faanyagtermelő	32,69 ha
– közjóléti	0 ha

Összesen: 32,69 ha

Vörs

– védelmi:	332,53 ha
– természetvédelmi	332,53 ha
– gazdasági	98,99 ha
– faanyagtermelő	98,99 ha
– közjóléti	0 ha

Összesen: 431,52 ha

Talajvédelem, talajdegradációs folyamatok

A termőföld, s azon belül is a termőterület Magyarország legfontosabb, legnagyobb mértékben rendelkezésre álló természeti erőforrása, amelynek megőrzése, illetve sokoldalú funkcióképességének fenntartása jelentős nemzetgazdasági érdek. A földvédelem alatt a termőföld mennyiségi védelmét, a talajvédelem alatt a termőföld minőségi védelmét kell érteni. A szűkebb értelemben vett, erdő nélküli termőföldek mennyiségi és minőségi védelméről a 2007. évi CXXIX. törvény (Tfvt.) tartalmaz rendelkezéseket.

Fontos szempont, hogy a termőföld védelmének érdekében a beépítésre szánt területek kijelölése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.

A mezőgazdaságban a hajdani extenzív művelési módot fokozatosan intenzív gazdálkodási formák vették át. A monokultúrák lényegesen kevesebb növény- és állatfaj megőrzését és megtelepedését segítik elő, a gépek és kemikáliák használata egyre erősödő nyomást gyakorol a természeti rendszerekre, illetve a hagyományos mezőgazdálkodáshoz kötődő fajok állományaira. Azon területeken ahol intenzív legeltetés folyik, többé-kevésbé jó állapotú gyepeket lehet találni. Elsősorban jellemzően szarvasmarhával legeltetnek, kívánatos lenne azonban bizonyos helyeken a birka- és kecskelegeltetés, előbbiek nagyon apróra rágják a fűvet (ezáltal több ízeltlábúfaj megtelepedését segítik elő), utóbbiak pedig alkalmasak lennének az invazív növényfajok visszaszorítására. A parlagon hagyott szántók spontán benövése bozóttal, cserjével, invazív fajokkal későbbi hasznosításba vételüket (termő gyepek, erdősítés) nehezítheti és emellett elősegíti a gyomnövények terjedését (parlagfű, vadkender...), ami összefüggésbe hozható az általuk okozott allergiás megbetegedések terjedésével.

A talajerózió elleni védekezés alapvető elvei és egyben a gazdálkodók kötelességei.

A szántó művelési ágú földrészekre:

- a talajfedettséget szolgáló növények termesztésére kell törekedni;
- és olyan művelési módot kell alkalmazni, amely a talaj szerkezetességének megővésével, a talajtömörödés megakadályozásával, megszüntetésével elősegíti a csapadékvizek megőrzését, talajba jutását; valamint szintvonalas művelést kell alkalmazni;

Az ültetvények területén:

- a szintvonalakkal párhuzamos telepítést kell végezni;
- vagy lejtő irányú sorok esetén a sorközök fedettségét gyepesítéssel, talajtakarással kell biztosítani;

A legelő művelési ágú földrészekre:

- fokozott gondot kell fordítani a talajt kímélő legeltetésre;
- ahol a gyeptakaró hiányos, a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással kell helyreállítani.

Amennyiben a fenti beavatkozások ellenére is tapasztalható eróziós jelenség a területen, úgy a tulajdonos köteles műszaki beavatkozásokat végezni, gyeptakarót létesíteni, végső esetben művelési ágot változtatni.

A műtrágyázásra, valamint szerves trágyázásra – tekintettel arra, hogy a települések egésze a 27/2006 (II.7.) Korm. rendelet szerint nitrátérzékenynek minősül - a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet rendelkezései az irányadóak.

- Nyilvántartásvezetés: A nitrátérzékeny területen gazdálkodónak folyamatos nyilvántartást kell vezetnie.
- A szerves trágya-kijuttatás mennyiségi korlátjának betartása: Mezőgazdasági területre évente szerves trágyával kijuttatott N hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát, továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal és szennyvíziszapkomposztal kijuttatott mennyiséget is.
- Lejtős területen történő trágyázás: 12%-nál meredekebb lejtésű területre műtrágya és szerves trágya csak a jogszabályi feltételek mellett alkalmazható. 17%-nál meredekebb lejtésű területre trágya nem juttatható ki.
- Hígtrágya-kijuttatás: Hígtrágya csak talajvédelmi tervre alapozott talajvédelmi hatósági engedély birtokában használható fel mezőgazdasági területen.
- Műtrágyázás: Nitrátérzékeny területen a műtrágya-felhasználás feltétele, hogy a gazdálkodó rendelkezzen 5 évnél nem régebbi talajvizsgálattal eredményekkel.
- Szerves trágya termőföldön történő tárolása: Istállótrágya mezőgazdasági területen történő tárolása során be kell tartani az ideiglenes tárolásra vonatkozó előírásokat.
- Trágyatárolóra vonatkozó előírások: Állattartó telepen képződött trágyát szivárgásmentes, szigetelt, műszaki védelemmel ellátott tárolóban kell gyűjteni. A

trágyatároló kapacitásának legalább 6 havi trágya befogadására kell elegendőnek lennie.

- Silótároló: Amennyiben a gazdálkodó rendelkezik silótárolóval, akkor annak aljzatának és a keletkező silólé összegyűjtésére szolgáló aknának meg kell felelnie a szivárgásmentességi előírásoknak.

Az allergén gyomnövényekkel szembeni védekezés az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17.§ (1), valamint (4) bekezdésén, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi. CXXIX. törvény 5.§ -án alapul.

- A fenti rendelkezések értelmében minden ingatlan használója köteles a területét művelni, a művelési ág szerint hasznosítani.
- Köteles védekezni a károsítók (ide értve a gyomnövényeket is) ellen, ha a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik, valamint köteles figyelembe venni az integrált növénytermesztés alapelveit, továbbá a környezet és a természet védelmét.
- Továbbá a földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

Ásványvagyon

Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia természetes előfordulási helyükön állami tulajdonban vannak. A bányavállalkozó által kitermelt ásványi nyersanyag a kitermeléssel, az energetikai célra kinyert geotermikus energia a hasznosítással a bányavállalkozó tulajdonába megy át. A bányatelek megállapítása és az ingatlan-nyilvántartásba történt bejegyzése nem változtatja meg a bányatelekkel lefedett felszíni ingatlanok tulajdonjogát, rendeltetését és használatát. A bányatelek jogosítottja köteles minden bányászattal kapcsolatos tevékenységet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény betartásával végezni.

A Bányafelügyelet nyilvántartása szerint a községek területét az elmúlt öt évben csak a „Balatonszentgyörgy III. – agyag” védnevű bányatelek bezárása érintette. A Bányafelügyelet jogelődje, a Pécsi Bányakapitányság a bányabezárás során a bányatelek által érintett helyrajzi számok közül a Balatonszentgyörgy 060/1 és 060/3 hrsz.-ek cserjés, fás, ligetes, míg a Balatonszentgyörgy 060/2 hrsz.-ú terület megosztásából keletkezett 060/14, -8, -15, -13, -12, -7, -6, -10, -17, -9 hrsz.-ú területek szántó művelési ágba történő visszaállítását, mint a meghatározott újrahasznosítási cél megvalósítását fogadta el a 2013. május 28-án jogerőre emelkedett PBK/379-15/2013. iktatószámú határozatával.

Szennyezett, degradált területek helyzete

A településeken előfordul illegális hulladéklerakás. Általánosan elmondható azonban, hogy a hulladék közszolgáltatás elérhetőségének köszönhetően csökkent az illegális lerakások gyakorisága. A problémás esetek többségében építési-bontási törmelék, vagy lomok lerakása okoz gondot.

Az illegális lerakások felszámolásáról az önkormányzatok folyamatosan gondoskodnak.

1.1.6 Éghajlatváltozás

A települések a Kis-Balaton és a Balaton közelében helyezkednek el, ezért a nagy vízfelületek hatása érződik a települések mikroklímájában. A Kis-Balaton környéke éghajlati adottságaira a kontinentális mellett az atlanti-óceáni és a mediterrán hatás jellemző. Az uralkodó szélirány az észak, észak-nyugati. Csekély mértékben tekinthető szelesnek a vidék, a szélsébség óraértéke évi átlagban 1,8 m/s. A Keszthelyi-hegység éppen az uralkodó észak, észak-nyugati szelek útjában képez természetes akadályt, és a szél mérséklő hatása tőle délebbre (így a Kis-Balaton térségében is) érzékelhető. A szélcsend előfordulásának valószínűsége magas, 19,4%. Az évi középhőmérséklet 10,6°C, az évi átlagos csapadék 629 mm volt 1992-2002 között. A legtöbb csapadék szeptember és június hónapokban realizálódik. A relatív páratartalom kedvező: 76,8% az elmúlt tíz év átlagában. A napsütéses órák száma igen kedvező meghaladja a 2100 órát, az elmúlt tíz évre a pontos mért érték: 2105 óra.

Éghajlatvédelem

Az éghajlatváltozás mára tudományosan bizonyított tényvé vált. Nem lehet előre jelezni, hogy ez pontosan milyen hatással lesz az éghajlatra, de a hazánkra vonatkozó klímaváltozási forgatókönyvek meglehetősen borús képet festenek a vízzel kapcsolatos problémák terén, nem csak a hőmérséklet drasztikus emelkedése, hanem a csapadékviszonyok éven belüli átrendeződése miatt is. Hazánkban a legnagyobb mértékű felmelegedés a nyári félévben várható, ugyanakkor a csapadék mennyiségének csökkenése szintén ebben az időszakban valószínűsíthető. Gyakoriak lesznek az aszályos időszakok, míg a csapadékok hirtelen, nagy mennyiségben lezúdulva érkeznek majd, melyek beszívargása a mennyiség miatt akadályozott lesz, így árvizek kialakulása is valószínűsíthető. A kánikulai napokon eddig jellemző 32-36°C helyett nem lesz ritka a 37-40°C-os hőség sem. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tehát nem a jövő generációkra váró feladat!

A jelenben meghozott döntések hatással lesznek a lehetséges jövőképekre és az embereknek az éghajlatváltozás hatásait kezelő képességeire is.

Az éghajlatváltozást, és az azt okozó üvegházhatású gázok kibocsátásának legnagyobb részét az energiatermelés és –felhasználás okozza. Energiafelhasználásra leginkább a pazarlás és az átgondolatlanság jellemző mint a tudatosság. Az energiahatékonyság és a fenntartható energiagazdálkodás felé vezető úton az első lépés a megújuló energiaforrások használata, illetve a tudatos energiahasználat. Az éghajlatváltozásra adott egyik legjobb válasz lehet a zöld területek fás állományainak növelése, melyek a helyben keletkezett szén-dioxid megkötésével biztosítanak élhetőbb környezetet, valamint a szélsőséges időjárási kilengések hatásának csökkentése miatt számottevő jelentőségűek. A magánkertek éppúgy igen fontos részei a város zöldterületeinek mint a közparkok, fasorok és intézménykertek.

Az éghajlatváltozás hatásai a felszíni és felszín alatti vizekre

A globális felmelegedés kapcsán a víz jelentősége a világ minden táján különösen felértékelődik. A felmelegedés következtében várható fizikai és kémiai változások nagyban befolyásolják a vizek élőlény együtteseit, a változások iránya pedig a populációk közötti kapcsolatok sokszínűsége miatt nehezen sejthető előre. Azonban nem nehéz belátni, hogy a vízhiány a rendkívül súlyos gazdasági károk mellett számos természetes élőhely tönkremenetelét vagy végleges eltűnését jelentheti.

A felszín alatti víz alapvető szerepet játszik a hidrológiai ciklusban, kritikus szerepe van a vizes élőhelyek és a vízfolyások fenntartásában és pufferként szolgál a száraz időszakokban. A talajvíz mélysége hatással van többek között a mezőgazdasági munkálatokra, a növénytermesztésre, az építkezésekre. A mezőgazdasági munkálatok és az infrastruktúra

kiépítése által a talajban okozott változások hatással vannak a talajvízszintre, a talajvíz mozgására. E két tényező egyidőben történő figyelembe vétele rendkívül fontos.

A talajvízszint változásaira elsődleges hatással a csapadék van, ezáltal kiemelkedő jelentőséggel bírnak a csapadék megtartására irányuló törekvések, a vizek gyors le/elvezetésével szemben. A hazai csapadékviszonyok az utóbbi időben szélsőséges eloszlást mutattak, ezért nagy jelentősége van az esővíz gyűjtésének, helyszíni megtartásának és a szürkevíz felhasználásának.

Az éghajlatváltozás hatásai a biodiverzitásra

Hazánk természetes élővilágában a klímaváltozás hatására az alábbi változások várhatók:

- az égővre jellemző vegetáció határainak eltolódása;
- a társulások és táplálékhálózatok átrendeződése;
- a természetes élővilág fajainak visszaszorulása, különösen az elszigetelt élőhelyeken;
- hosszú távon a biológiai sokféleség csökkenése;
- inváziós fajok terjedése, új inváziós fajok (pl. kártevő rovarok és gyomok) megjelenése;
- az élőhelyek szárazabbá válása, (pl. vizes élőhelyek eltűnése, homokterületek sivatagosodása);
- ökoszisztéma-funkciók károsodása;
- a talajok kiszáradása, a talajban lezajló biológiai folyamatok sérülése;
- a tüzesetek gyakoribbá válása.

A biodiverzitás csökkenésének beláthatatlan következményei vannak. A biológiai változatosság elvesztése mögött húzódó okok közül első helyen az élőhelyek pusztulása, leromlása és feldarabolódása áll. Ez emberi hatásokra vezethető vissza: gyors ütemben növekszik ugyanis az újabb földterületek iránti igény. A természetes élőhelyeket mezőgazdasági, ipari és lakhatási célokra alakítjuk át. A csökkenés második fő oka az invazív fajok terjedése.

Idegenhonos fa- és cserjefaj: olyan fa-, illetve cserjefaj, amelynek hazai megtelepedése behurcolás vagy betelepítés következménye.

Intenzíven terjedő fa- és cserjefaj: olyan idegenhonos fa-, illetve cserjefaj, amely az adott termőhelyen, a környezetében lévő flóraelemeknél gyorsabban terjed, az őshonos fa- és cserjefajokat növekedésével és térfoglalásával jellemzően kiszorítja.

Ezek az idegen fajok tömegesen elszaporodnak, agresszíven lépnek fel az őshonos fajok ellen, és kiszorítják őket, csökkentve ezzel a terület fajszerkezetét, sokféleségét. A további fontos okok között szerepelnek még: az erőforrások túlzott kiaknázása, az éghajlatváltozás és a szennyezések. Az invazív fajok elterjedése és kártételei elleni küzdelemben a megelőzés fontossága vitathatatlan. A megelőzés a legolcsóbb és leghatékonyabb megközelítés, aminek elengedhetetlen része a megjelenő invazív fajok korai észlelése, valamint a gyors reakció. Bár nem minden betelepülő faj ártalmas, minden betelepülő fajt azonosítani szükséges és veszélyességük alapján csoportosítani kell. Az idegenhonos és intenzíven terjedő fa és cserjefajok listáját a 153/2009. (XI.13.) FVM rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

Az éghajlatváltozás hatásai a mezőgazdaságra

Az időjárás szélsőségesére rendkívül érzékeny a mezőgazdaság. A kiegyenlítetlen évszakváltozások miatt az élővilág biológiai egyensúlya időről-időre felborul, amely kihat a talajban élő mikroorganizmusoktól kezdve a kártevőkön át, szinte valamennyi az agráriumra

hatással lévő élő szervezetre, a növénytermesztési zónák határa eltolódik. Folyamatosan új kártevők és kórokozók jelennek meg, amelyek ellen újfajta növényvédő szerekre lesz szükség, többet kell majd öntözni. A termőtalajra elsősorban a szélsőséges időjárás hat igen károsan. A talajok mikrobiológiai élete sokszor károsodik vagy kipusztul amikor a nagy mennyiségű csapadékot a talajok nem tudják befogadni és belvíz alakul ki, a műtrágyák hatóanyagainak hasznosulása szintén függ a csapadék mennyiségétől. A hosszú ideig tartó magas hőmérsékletű aszály légszárazzá alakítja a talajt ami a szántóföldi – öntözetlen – területeken termesztett növények esetében végzetes lehet. Ezért módosítani kell a talaj-előkészítést, valamint olyan tenyészedű növények termesztésére van szükség, amelyek átvészelik az aszályos időszakokat. Ezért a helyi és tájfajták, valamint az éghajlatváltozáshoz nagymértékben alkalmazkodni képes fajták termesztését célszerű előnyben részesíteni.

A megfelelő mezőgazdasági földhasználat váltás (szántó gyepek konverzió, szántóterületek erdősítése) kellően stabil termelési szerkezetet hozhat létre, ennek hiányában azonban a mezőgazdasági ágazat a klímaváltozás által leginkább kiszolgáltatott szektor lehet. A mezőgazdaság szempontjából jelentős veszélyeztető tényező a jégeső.

A kifejezetten a csapadékvíz okozta talajeróziós károk az ország termőterületének 40 százalékát érintik. Az eróziós jelenségek sújtják a mezőgazdasági területen kívül az ipari, illetve lakott térségeket és a kiépített infrastruktúrát is (pl. feltöltődés, sárelöntés, földcsuszamlás, stb.).

Az ilyen típusú területeken a nem megfelelően végzett emberi beavatkozások (csapadékvíz elvezetés hiánya, nagy méretű bevágások, teraszosítás, feltöltések) növelhetik, esetleg ki is válthatják a mozgásos folyamatokat. A csapadékvíz elvezetés megoldásával jelentősen csökkenthető, megelőzhető a káros jelenségek kialakulása.

A szél okozta károk potenciálisan valamennyi termőterületet érinthetik (pl. felső rétegek elsodródása, defláció).

A klímaváltozás az intenzív állattartásra erőteljesebb hatással lesz, nő az állatok víz- és árnyékigénye.

Az éghajlatváltozás hatásai az erdőszetre

A felmelegedés a fák legyengülésére valamint betegségeinek erőteljességére és terjedésére ma még előre nem látható hatással lesz. Az erdőszet számára az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárás viszonyokhoz való alkalmazkodás sikeressége a természetszerű erdők telepítésén és megóvásán múlik. Ezen erdők egyrészt a hirtelen lezúduló csapadék okozta károkat csökkenthetik, másrészt az erdők jelentős szerepet játszanak a víz tárolásában, a mikroklíma szabályozásában, a biodiverzitás növelésében is. Az erdők telepítésénél, illetve az erdős területek gondozásánál kiemelt fontosságot kell tulajdonítani a fajok kiválasztásának. A helyi, őshonos fajokat kell előnyben részesíteni, valamint az erdők gondozásánál fokozott figyelmet kell szentelni az invazív fajok eltávolítására.

Több figyelmet érdemel az erdőket egyre nagyobb mértékben fenyegető tűz elleni védelmi intézkedések kidolgozása és gyakorlati megvalósítása.

Az éghajlatváltozás hatásai az épített környezetre

Az új és régi épületek kialakításánál figyelembe kell venni a hőhullámok gyakoribb előfordulását és ezek hatásait az emberi egészségre. Az épített környezet alakításakor ma még

csak ritkán számolnak az éghajlatváltozással, márpedig az épületeken belül tartózkodó emberek komfortérzetére a nyári kánikulák igencsak befolyással vannak. Az épületek tervezésénél a lakosság és az építőipari szakma is elsősorban a téli hőveszteségek csökkentésére koncentrál, de ugyanakkor a hőszigetelés a nyári hővédelmet is szolgálja. Kiemelkedő jelentőségű a meglévő rendszerek, épületek energiahatékony üzemeltetése, amely többféle úton is megvalósítható, mint gépészeti korszerűsítés, épülethűtés és építészeti korszerűsítés.

A vonalas infrastruktúrára szintén jelentős hatást gyakorolnak a hőmérsékletingadozások, szélsőséges időjárási jelenségek.

Az éghajlatváltozás hatásai az emberi egészségre

Az éghajlatváltozás hatására bekövetkező változások minden ember egészségét befolyásolni fogják. A hőhullámok, az árvizek, a viharok, a tüzesetek és az aszályok következtében fellépő megbetegedések és sérülések a növekvő nyári átlaghőmérséklet hatására, és a hőhullámok alatt fellépő hasmenéses megbetegedések, a keringési-légzőrendszeri megbetegedések növekvő gyakorisága és néhány fertőző betegség hordozóinak megváltozott térbeli eloszlása mind következményei az éghajlatváltozásnak.

Ezek a megbetegedések méginkább érinteni fogják az időseket, krónikus betegséggel küzdőket és a rossz alkalmazkodó képességű, illetve meggyengült immunrendszerű embereket.

Az egyre melegebb nyarak és enyhébb telek miatt a vírusok, baktériumok, kórokozók elterjedése, populációja lényegesen megnőhet. A kullancsok által terjesztett agyvelőgyulladás (encephalitis) betegség gyakorisága az 1990-2000. években csökkent, de 2001-től ismét növekszik. A jövőbeni gyakoriságot az enyhe telek és az ország erdőborítottságának változása növelheti. Hasonlóan várható a Lyme-kór, a rágcsálók által terjesztett hantavírus-fertőzés, illetve a szúnyogok által terjesztett nyugat-nílusi vírusfertőzéses esetek számának növekedése. Hosszabb távon a behurcolt maláriás esetek száma növekedhet, megjelenhet a lepkeszúnyogok által terjesztett protozoális betegség, a leishmaniasis.

Fontos hangsúlyozni, hogy a hirtelen lezúduló esőzések és az emiatt kialakuló áradások – a szennyvízkiömlések és bemosódások révén – szennyezhetik a sérülékeny ivóvízbázisokat és ezzel növelik a fertőzésveszélyt.

Az éghajlatváltozás bizonyos időjárási körülmények között negatívan érinti a légszennyező anyagok koncentrációját. A légszennyező anyagok magas koncentrációja növeli a légzőszervi megbetegedések számát.

Az utóbbi években egyre több embernél jelentkeznek a növényi pollenek - főként parlagfű - által okozott allergiás jellegű megbetegedések. Az éghajlatváltozás megváltoztatja az allergiát okozó pollen kiporzásának időszakát, és a pollen mennyiségét. Az emelkedő légköri CO₂ koncentráció és a melegedő hőmérséklet kitolhatja a parlagfű pollenjének levegőben történő tartózkodását, meghosszabbíthatja a parlagfű pollenszezont. Ezért a parlagfűvel borított területek folyamatos mentesítését biztosítani szükséges, valamint a közterületek, parkok növényállományának felülvizsgálata allergiát kiváltó hatásuk alapján kell, hogy megtörténjen. Az invazív növényfajok allergiát kiváltó hatásuk szempontjából történő monitoringja szintén kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon.

A vízzel és élelmiszerekkel előforduló kórokozók a fokozódó meleg miatt szintén nagyobb veszélyt jelentenek. A nemzetközi adatok szerint az 1°C hőmérséklet növekedés 2-5%-kal növeli a salmonellosis megbetegedés gyakoriságát.

1.2. A települési környezet állapota

1.2.1 Kommunális infrastruktúrát érintő változások

Ivóvízellátás arányának/minőségének változása

Balatonszentgyörgy

Az ivóvíz hálózat hossza: 14,69 km.

Ivóvíz bázis: Nyugat-balatoni Regionális Vízmű, Déli ág Nyírad Térségi Vízbázis, H12 karszt és hasadékvíz, kapacitás: 54.500 m³/d.

Az ivóvíz ellátó hálózat állapota: Nagyrészt azbesztcement cső de vannak KMPVC csövek, ezek állapota nem minden utcában megfelelő.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: A József Attila utcában szükséges kicserélni a csövet a sorozatos csőroppanások miatt.

3. sz. táblázat: Az ivóvíz ellátás jellemző adatai Balatonszentgyörgyön

Megnevezés	Ivóvízhálózatba bekötött lakossági bekötés száma, db	Ivóvízhálózatba bekötött közületek, intézmények száma, db	Értékesített ivóvíz, m ³
2010	724	54	57 497
2011	721	57	58 060
2012	723	56	55 290
2013	730	50	54 478
2014	730	52	56 203
2015 augusztus	731	51	41 361

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

4. sz. táblázat: Ivóvíz vízminősége Balatonszentgyörgy településre vonatkozóan

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
ammónium	<0,05	0,5	mg/l
nátrium	5,43	200	mg/l
kémiai oxigénigény (KOIps)	0,55	5	mg O ₂ /l
klorid	7,55	250	mg/l
fluorid	0,3	1,5	mg/l
nitrát-nitrogén	5	50	mg/l
nitrit-nitrogén	<0,05	0,5	mg/l
összes keménység	23	5-35	nk ^o
összes mangán	13,75	50	µg/l
összes vas	42	200	µg/l
pH	7,45	6,5-9,5	
szulfát	55,7	250	mg/l
vezetőképesség	678	2500	µS/cm
arzén	<1	10	µg/l
alumínium	<40	0,2	µg/l

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Főnyed

Az ivóvíz hálózat hossza: 2,06 km.

Ivóvíz bázis: Nyugat-balatoni Regionális Vízmű, Déli ág Nyírad Térségi Vízbázis, H12 karszt és hasadékvíz, kapacitás: 54.500 m³/d. (Szegerdő-Hollád-Tikos-Főnyed Kisregionális Vízmű)

Az ivóvíz ellátó hálózat állapota: Nagymértékű szilárd mangán lerakódás tapasztalható a hálózatban.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Mivel a mechanikai hálózat tisztítás nem lehetséges, a teljes vezeték hálózat cseréje szükséges KPE anyagú csőre.

5. sz. táblázat: Az ivóvíz ellátás jellemző adatai Főnyeden

Megnevezés	Ivóvízhálózatba bekötött lakossági bekötés száma, db	Ivóvízhálózatba bekötött közületek, intézmények száma, db	Értékesített ivóvíz, m ³
2010	59	3	1 874
2011	59	3	2 070
2012	59	3	1 939
2013	59	3	1 966
2014	59	3	1 881
2015 augusztus	59	3	1 539

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

6. sz. táblázat: Ivóvíz vízminősége Főnyed településre vonatkozóan

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
ammónium	<0,05	0,5	mg/l
nátrium	4,20	200	mg/l
kémiai oxigénigény (KOIps)	0,9	5	mg O ₂ /l
klorid	3,5	250	mg/l
fluorid	0,15	1,5	mg/l
nitrát-nitrogén	<1	50	mg/l
nitrit-nitrogén	<0,05	0,5	mg/l
összes keménység	12	5-35	nk ^o
összes mangán	0	50	µg/l
összes vas	70	200	µg/l
pH	7,29	6,5-9,5	
szulfát	<30	250	mg/l
vezetőképesség	580	2500	µS/cm
arzén	<1	10	µg/l
alumínium	70	0,2	µg/l

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Hollád

Az ivóvíz hálózat hossza: 5,51 km.

Ivóvíz bázis: Nyugat-balatoni Regionális Vízmű, Déli ág Nyírad Térségi Vízbázis, H12 karszt és hasadékvíz, kapacitás: 54.500 m³/d. (Szegerdő-Hollád-Tikos-Főnyed Kisregionális Vízmű)

Az ivóvíz ellátó hálózat állapota: Nagymértékű szilárd mangán lerakódás tapasztalható a hálózatban.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Mivel a mechanikai hálózat tisztítás nem lehetséges, a teljes vezeték hálózat cseréje szükséges KPE anyagú csőre.

7. sz. táblázat: Az ivóvíz ellátás jellemző adatai Holládon

Megnevezés	Ivóvízhálózatba bekötött lakossági bekötés száma, db	Ivóvízhálózatba bekötött közületek, intézmények száma, db	Értékesített ivóvíz, m ³
2010	169	7	5 624
2011	169	7	6 064
2012	169	7	5 737
2013	170	6	5 459
2014	170	6	6 393
2015 augusztus	170	6	3 302

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

8. sz. táblázat: Ivóvíz vízminősége Hollád településre vonatkozóan

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
ammónium	<0,05	0,5	mg/l
nátrium	4,20	200	mg/l
kémiai oxigénigény (KOI _{ps})	1,5	5	mg O ₂ /l
klorid	3,5	250	mg/l
fluorid	0,15	1,5	mg/l
nitrát-nitrogén	6	50	mg/l
nitrit-nitrogén	<0,05	0,5	mg/l
összes keménység	22	5-35	nk ⁰
összes mangán	0	50	µg/l
összes vas	80	200	µg/l
pH	7,29	6,5-9,5	
szulfát	35	250	mg/l
vezetőképesség	580	2500	µS/cm
arzén	<1	10	µg/l
alumínium	70	0,2	µg/l

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Szegerdő

Az ivóvíz hálózat hossza: 6,45 km.

Ivóvíz bázis: Nyugat-balatoni Regionális Vízmű, Déli ág Nyírad Térségi Vízbázis, H12 karszt és hasadékvíz, kapacitás: 54.500 m³/d. (Szegerdő-Hollád-Tikos-Fönyed Kisregionális Vízmű)

Az ivóvíz ellátó hálózat állapota: Nagymértékű szilárd mangán lerakódás tapasztalható a hálózatban.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Mivel a mechanikai hálózat tisztítás nem lehetséges, a teljes vezeték hálózat cseréje szükséges KPE anyagú csőre.

9. sz. táblázat: Az ivóvíz ellátás jellemző adatai Szegerdőn

Megnevezés	Ivóvízhálózatba bekötött lakossági bekötés száma, db	Ivóvízhálózatba bekötött közületek, intézmények száma, db	Értékesített ivóvíz, m ³
2010	106	7	4 044
2011	106	7	4 356
2012	106	7	4 242
2013	108	5	4 124
2014	108	5	4 169
2015 augusztus	108	5	2 838

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

10. sz. táblázat: Ivóvíz vízminősége Szegerdő településre vonatkozóan

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
ammónium	<0,05	0,5	mg/l
nátrium	14,3	200	mg/l
kémiai oxigénigény (KOIps)	0,62	5	mg O ₂ /l
klorid	3,5	250	mg/l
fluorid	0,15	1,5	mg/l
nitrát-nitrogén	7,20	50	mg/l
nitrit-nitrogén	<0,05	0,5	mg/l
összes keménység	20	5-35	nk ⁰
összes mangán	0	50	µg/l
összes vas	30	200	µg/l
pH	7,29	6,5-9,5	
szulfát	50,5	250	mg/l
vezetőképesség	580	2500	µS/cm
arzén	<1	10	µg/l
alumínium	110	0,2	µg/l

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Tikos

Az ivóvíz hálózat hossza: 2,27 km.

Ivóvíz bázis: Nyugat-balatoni Regionális Vízmű, Déli ág Nyírad Térségi Vízbázis, H12 karszt és hasadékvíz, kapacitás: 54.500 m³/d. (Szegerdő-Hollád-Tikos-Fönyed Kisregionális Vízmű)
Az ivóvíz ellátó hálózat állapota: Nagymértékű szilárd mangán lerakódás tapasztalható a hálózatban.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Mivel a mechanikai hálózat tisztítás nem lehetséges, a teljes vezeték hálózat cseréje szükséges KPE anyagú csőre.

11. sz. táblázat: Az ivóvíz ellátás jellemző adatai Tikoson

Megnevezés	Ivóvízhálózatba bekötött lakossági bekötés száma, db	Ivóvízhálózatba bekötött közületek, intézmények száma, db	Értékesített ivóvíz, m ³
2010	50	3	2 270
2011	50	3	2 142
2012	50	3	2 479
2013	51	2	1 922
2014	51	2	2 388
2015 augusztus	51	2	1 095

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

12. sz. táblázat: Ivóvíz vízminősége Tikos településre vonatkozóan

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
ammónium	<0,05	0,5	mg/l
nátrium	14,6	200	mg/l
kémiai oxigénigény (KOIps)	0,8	5	mg O ₂ /l
klorid	5	250	mg/l
fluorid	0,15	1,5	mg/l
nitrát-nitrogén	5	50	mg/l
nitrit-nitrogén	<0,05	0,5	mg/l
összes keménység	20	5-35	nk ⁰
összes mangán	0	50	µg/l
összes vas	30	200	µg/l
pH	7,29	6,5-9,5	
szulfát	60	250	mg/l
vezetőképesség	580	2500	µS/cm
arzén	<1	10	µg/l
alumínium	70	0,2	µg/l

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Vörs

Az ivóvíz hálózat hossza: 7,43 km.

Ivóvíz bázis: Nyugat-balatoni Regionális Vízmű, Déli ág Nyírad Térségi Vízrendszer, H12 karszt és hasadékvíz, kapacitás: 54.500 m³/d. (Szegedő-Hollád-Tikos-Fönyed Kisregionális Vízmű)
Az ivóvíz ellátó hálózat állapota: Az ivóvíz ellátó hálózat állapota megfelelő, a csövek KMPVC-k.

13. sz. táblázat: Az ivóvíz ellátás jellemző adatai Vörsön

Megnevezés	Ivóvízhálózatba bekötött lakossági bekötés száma, db	Ivóvízhálózatba bekötött közületek, intézmények száma, db	Értékesített ivóvíz, m ³
2010	306	12	15 375
2011	306	12	13 692
2012	306	12	14 226
2013	306	12	13 613
2014	307	11	14 062
2015 augusztus	307	11	11 468

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

14. sz. táblázat: Ivóvíz vízminősége Vörs településre vonatkozóan

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
ammónium	<0,05	0,5	mg/l
nátrium	5,43	200	mg/l
kémiai oxigénigény (KOIps)	0,55	5	mg O ₂ /l
klorid	7,55	250	mg/l
fluorid	0,3	1,5	mg/l
nitrát-nitrogén	5	50	mg/l
nitrit-nitrogén	<0,05	0,5	mg/l
összes keménység	23	5-35	nk ⁰
összes mangán	6,6	50	µg/l
összes vas	10	200	µg/l
pH	7,45	6,5-9,5	
szulfát	55,7	250	mg/l
vezetőképesség	678	2500	µS/cm
arzén	<1	10	µg/l
alumínium	<40	0,2	µg/l

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Szennyvízelvezetés-tisztítás arányának változása

A településeken a szennyvíz elvezetése és tisztítása megoldott. A már kiépült szennyvízcsatorna hálózat menti ingatlanok rákötését szorgalmazza az önkormányzatok – tekintettel a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011.évi CCIX. törvény 55.§ jogszabályi előírásaira.

Balatonszentgyörgy

A csatornahálózat hossza: 14,89 km.

Szennyvíztisztítás jellemzése, helyszíne, minősége: Balatoni III. számú szennyvízrégió Balatonújlaki Szennyvíztisztító telep III. fokozat (mechanikai, biológiai, kémiai), kapacitás: 7.000 m³/d.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Fő és mellékgyűjtő hálózatok tervezése., fő és mellékgyűjtő hálózatok kivitelezése, technológiai gépek és berendezések felújítása, irányítástechnika felújítása, erőáramú berendezések és hálózatok felújítása, értéknövelő felújítások.

15. sz. táblázat: A szennyvíz-elvezető hálózat jellemző adatai

Év	Szennyvízbekötés, db	Kiszámlázott szennyvíz, m ³
2010	706	52 209
2011	711	52 813
2012	713	51 735
2013	714	50 505
2014	714	52 133
2015 augusztus	714	36 354

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Főnyed

A csatornahálózat hossza: 1,92 km.

Szennyvíztisztítás jellemzése, helyszíne, minősége: Balatoni III. számú szennyvízrégió Balatonújlaki Szennyvíztisztító telep III. fokozat (mechanikai, biológiai, kémiai), kapacitás: 7.000 m³/d.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Fő és mellékgyűjtő hálózatok tervezése, fő és mellékgyűjtő hálózatok kivitelezése, technológiai gépek és berendezések felújítása, irányítástechnika felújítása, erősáramú berendezések és hálózatok felújítása, értéknövelő felújítások.

16. sz. táblázat: A szennyvíz-elvezető hálózat jellemző adatai

Év	Szennyvízbekötés, db	Kiszámlázott szennyvíz, m ³
2010	35	1 486
2011	35	1 569
2012	37	1 651
2013	37	1 718
2014	38	1 536
2015 augusztus	39	1 529

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Hollád

A csatornahálózat hossza: 5,29 km.

Szennyvíztisztítás jellemzése, helyszíne, minősége: Balatoni III. számú szennyvízrégió Balatonújlaki Szennyvíztisztító telep III. fokozat (mechanikai, biológiai, kémiai), kapacitás: 7.000 m³/d.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Fő és mellékgyűjtő hálózatok tervezése, fő és mellékgyűjtő hálózatok kivitelezése, technológiai gépek és berendezések felújítása, irányítástechnika felújítása, erősáramú berendezések és hálózatok felújítása, értéknövelő felújítások.

17. sz. táblázat: A szennyvíz-elvezető hálózat jellemző adatai

Év	Szennyvízbekötés, db	Kiszámlázott szennyvíz, m ³
2010	82	3 591
2011	94	4 612
2012	102	4 139
2013	102	3 915
2014	104	4 388
2015 augusztus	104	2 428

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Szegerdő

A csatornahálózat hossza: 5,45 km.

Szennyvíztisztítás jellemzése, helyszíne, minősége: Balatoni III. számú szennyvízrégió Balatonújlaki Szennyvíztisztító telep III. fokozat (mechanikai, biológiai, kémiai), kapacitás: 7.000 m³/d.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Fő és mellékgyűjtő hálózatok tervezése, fő és mellékgyűjtő hálózatok kivitelezése, technológiai gépek és berendezések felújítása, irányítástechnika felújítása, erősáramú berendezések és hálózatok felújítása, értéknövelő felújítások.

18. sz. táblázat: A szennyvíz-elvezető hálózat jellemző adatai

Év	Szennyvízbekötés, db	Kiszámlázott szennyvíz, m ³
2010	77	3 493
2011	78	3 588
2012	80	3 814
2013	80	3 711
2014	80	3 801
2015 augusztus	81	2 367

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Tikos

A csatornahálózat hossza: 2,39 km.

Szennyvíztisztítás jellemzése, helyszíne, minősége: Balatoni III. számú szennyvízrégió Balatonújlaki Szennyvíztisztító telep III. fokozat (mechanikai, biológiai, kémiai), kapacitás: 7.000 m³/d.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Fő és mellékgyűjtő hálózatok tervezése, fő és mellékgyűjtő hálózatok kivitelezése, technológiai gépek és berendezések felújítása, irányítástechnika felújítása, erősáramú berendezések és hálózatok felújítása, értéknövelő felújítások.

19. sz. táblázat: A szennyvíz-elvezető hálózat jellemző adatai

Év	Szennyvízbekötés, db	Kiszámlázott szennyvíz, m ³
2010	40	2 060
2011	40	1 869
2012	40	2 127
2013	40	1 877
2014	40	2 284
2015 augusztus	40	1 030

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Vörs

A csatornahálózat hossza: 5,02 km.

Szennyvíztisztítás jellemzése, helyszíne, minősége: Balatoni III. számú szennyvízrégió Balatonújlaki Szennyvíztisztító telep III. fokozat (mechanikai, biológiai, kémiai), kapacitás: 7.000 m³/d.

Jövőbeni fejlesztési elképzelések: Fő és mellékgyűjtő hálózatok tervezése, fő és mellékgyűjtő hálózatok kivitelezése, technológiai gépek és berendezések felújítása, irányítástechnika felújítása, erősáramú berendezések és hálózatok felújítása, értéknövelő felújítások.

20. sz. táblázat: A szennyvíz-elvezető hálózat jellemző adatai

Év	Szennyvízbekötés, db	Kiszámlázott szennyvíz, m ³
2010	271	14 010
2011	271	12 992
2012	272	13 143
2013	272	13 152
2014	274	13 721
2015 augusztus	274	10 729

Forrás: Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., 2015

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz: olyan háztartási szennyvíz, amelyet a keletkezés helyéről vagy átmeneti tárolóból – közcsatornára való bekötés vagy a helyben történő tisztítás és befogadóba vezetés lehetőségének hiányában – gépjárművel szállítanak el ártalmatlanítás céljából.

21. sz. táblázat: A 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete: A szennyvizek befogadóba való közvetlen bevezetésére vonatkozó, vízminőségvédelmi területi kategóriák szerint meghatározott kibocsátási határértékek

Ssz.	Magnevezés	Területi kategóriák			
		1. Balaton és vízgyűjtője közvetlen befogadói	2. Egyéb védett területek befogadói	3. Időszakos vízfolyás befogadó	4. Általános védettségű kategória befogadói
1.	PH	6,5-8,5	6,5-9	6,5-9	6-9,5
	Szennyező anyagok	Határérték mg/l			
2.	Dikrotrátoz oxigénfogyasztás KOIk	50	100	75	150
3.	Biokémiai oxigénigény BOI5	15	30	25	50
4.	Összes szervesetlen nitrogén öNásv(8)	15	30	20(3)	50
5.	Összes nitrogén(8)	20(1)	35(1)	25(3)	55
6.	Ammónia-ammónium-nitrogén(8)	2	10	5(3)	20
7.	Összes lebegőanyag	35	50	50	200
8.	Összes foszfor, Pösszes	0,7(10)	5(1)	5(4)	10

(1) A 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján kijelölt érzékeny felszíni vizekbe és azok vízgyűjtő területén lévő, közvetlenül bevezető befogadókba történő közvetlen bevezetés esetén 10 000 LE terhelés fölött követelményként az 1. számú melléklet I. Rész szerinti technológiai határérték állapítható meg.

(3) A határérték a nem nitrát érzékeny területeken kétszeres

(4) A Maros hordalékkúp területén lévő időszakos vízfolyások esetén a 2. kategória határértéke érvényes.

(8) A 2000 LE alatti települési szennyvíztisztító telepek esetében a november 15. és április 30. közötti időszakban a kibocsátásra határérték nem vonatkozik.

(10) Befogadó vízfolyásba történő bevezetés esetén a határérték csak a befogadó terhelhetőségére alapozott indoklással adható ki. Egyéb indokolt esetben a hatóság enyhébb határértéket engedélyezhet.

A keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyiségének csökkentése egyrészt a települési csatornahálózatok kiépítésével, másrészt a lakásoknak a kiépült és üzemelő közcsatorna hálózatokra történő minél nagyobb mértékű rákötésével biztosítható. A csatornázatlan területeken a keletkező szippantott szennyvíz elszállítását erre a feladatra engedéllyel rendelkező magánvállalkozók jogosultak végezni. A településről elszállított nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyiségére nem áll rendelkezésre adat.

A csapadékvíz-elvezetésével kapcsolatos változások

A csapadékvíz-elvezető rendszerek a településeken kialakításra kerültek: nyílt árok, zárt árok, vagy burkolt árok, amelyek karbantartásáról, tisztításáról az önkormányzatok gondoskodnak közmunkaprogram segítségével. A hazai csapadékvízviszonyok az utóbbi időben szélsőséges eloszlást mutattak, ezért nagy jelentősége van az esővíz gyűjtésének, helyszíni megtartásának, amely nem jellemző a települések területén.

A csapadékvíz gyors levezetéséből származó lökészerű szennyezés a felszíni vízfolyások közvetítésével jut el a Balatonba. E szennyezőanyagok mennyiségének csökkentése egyaránt szolgálja a felszíni és felszín alatti vizek minőségének a védelmét, amely kiemelten fontos feladat a Balaton vízgyűjtőjének a területén.

Hulladékgazdálkodás helyzete

Kommunális hulladék

A településeken keletkező szilárd kommunális hulladék gyűjtése és szervezett elszállítása a teljes területen megoldott. Jelenleg a Pelso-Kom Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (Balatonszentgyörgy, Hollád, Tikos, Vörs) és a Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft. (Főnyed, Szegerdő) végez szolgáltatást.

A települések területén ritkán illegális hulladéklerakások előfordulnak, amelyek megszüntetéséről az önkormányzatok rendszeresen gondoskodnak.

A településeken a vizsgált időszakban a NHSZ Zöldfok Zrt. végzett hulladékszállítást, így az alábbi táblázatok az általuk szolgáltatott adatokat tartalmazzák.

22. táblázat: A településekről elszállított **kommunális hulladék** mennyisége (t)

Település	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Balatonszentgyörgy	503,90	554,80	689,00	437,00	429,00	458,20
Főnyed	25,40	32,40	16,00	22,00	24,00	33,90
Hollád	51,10	59,00	52,00	50,30	42,00	35,50
Szegerdő	57,10	51,70	41,00	40,00	36,00	38,10
Tikos	31,40	29,80	27,00	16,60	14,00	13,00
Vörs	137,40	152,50	130,00	118,00	112,00	88,20

Forrás: NHSZ Zöldfok Zrt., 2015.

23. táblázat: A településekről elszállított **zöldhulladék** mennyisége (t)

Település	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Balatonszentgyörgy	17,30	6,10	0	0	0	0,20
Főnyed	0	0	0	0	0	0
Hollád	0	0	0	0	0	0
Szegerdő	0	0	0	0	0	0
Tikos	0	0	0	0	0	0
Vörs	0	0	0	0	1,00	0,10

Forrás: NHSZ Zöldfok Zrt., 2015.

24. táblázat: A településekről elszállított **papír hulladék** mennyisége (t)

Település	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Balatonszentgyörgy	15,40	15,40	43,00	21,00	10,00	25,80
Főnyed	0	0	0	0,50	0	0,10
Hollád	0	0	1,00	0,20	0,50	0,10
Szegerdő	0	0	0	0,30	0	0,10
Tikos	0	0	0	0,10	0	0
Vörs	0,30	0,30	1,00	1,00	1,00	1,30

Forrás: NHSZ Zöldfok Zrt., 2015.

25. táblázat: A településekről elszállított **műanyag hulladék** mennyisége (t)

Település	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Balatonszentgyörgy	0	0	3,00	4,00	6,00	7,40

Főnyed	0	0	0	0	0	0,10
Hollád	0	0	0	0,10	0	0,20
Szegerdő	0	0	1,00	0,30	1,00	0,50
Tikos	0	0	1,00	0,20	0	0,20
Vörs	0	0	0	1,00	1,00	1,30

Forrás: NHSZ Zöldfok Zrt., 2015.

26. táblázat: A településekről elszállított üveg hulladék mennyisége (t)

Település	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Balatszentgyörgy	0	0	2,00	3,00	3,00	4,30
Főnyed	0	0	0	0,50	0	0,10
Hollád	0	0	0	0,40	0,50	0,20
Szegerdő	0	0	0	0,40	0	0,60
Tikos	0	0	0	0,10	0	0,10
Vörs	0	0	2,00	1,00	2,00	2,10

Forrás: NHSZ Zöldfok Zrt., 2015.

Sok esetben a kertekből, udvarokból származó, valamilyen okból nem hasznosított gyümölcsöt, zöldséget, illetve ezek maradványait, valamint különböző növényi maradványokat, pl. a fűnyesedéket, vagy gyomnövényeket (pl. tyúkhúr, csibehúr, disznóparéj) is hulladéknak tekintenek. A korábbi paraszti gazdaságokban ez elképzelhetetlen volt. Érdeemes lenne újra ezt a szemléletet visszahozni a lakosság körében, ösztönözni kell a komposztálást, a kertgazdálkodást. Ennek nemcsak gazdasági és környezeti előnye lenne, hanem a szemléletváltás szempontjából is rendkívüli előrelépést jelentene. Növelni kell a lakosság felelősségérzetét a környezetükkel kapcsolatban. Hulladék ugyanis az, amit nem hasznosítunk, így értelemszerűen értéként lehetne tekinteni a háztáji állattartásban felhasználható konyhai és ház körüli maradékokra. Innen a következő lépés a környezettudatos viselkedés, amely a hulladékot nem gondként, környezeti problémaként, hanem hasznosítható „alapanyagként” kezeli.

Köztisztaság, közterület tisztítás

A köztisztasági feladatok elvégzésére az önkormányzatok közmunka program keretében dolgozókat alkalmaznak. Feladatuk kiterjed a közterületek hulladékmentesítésére, a zöldterületek ápolására, a csapadékvíz elvezető árkok karbantartására, valamint a téli síkosság mentesítésre.

Az allergiás betegségek növekvő száma és a parlagfű elleni védekezéssel kapcsolatos szigorú törvényi szabályozás és szankcionálás eredményeként megnőtt a zöldterület karbantartásának jelentősége.

Tikos községben gondot okoz a gondozatlan, főként külföldi tulajdonban lévő telkeken a patkányok elszaporodása.

Állati eredetű hulladékok ártalmatlanítása

A területen a lakossági állattartás csökken, az elmúlt évek, (évtizedek) vízügyi, illetve környezetvédelmi hatósági tevékenységéből eredően, ezért az elhullt állatok száma minimális.

Elektromos áram ellátás

A villamos energia szolgáltatást jelenleg az E-ON Dél-dunántúli Áramszolgáltató Zrt. végzi. A települések elektromos áram ellátásában bekövetkezett változások 2010 év óta:

2010. évben:

Balatonszentgyörgy, Felsőhegy villamos

27. sz. táblázat: A településeken a villamos hálózat jellemzői

Település	Villamos ellátó hálózat hossza (m)	Fogyasztók száma összesen (db)	Lakossági fogyasztó (db)	Kommunális fogyasztó (db)	Ipari fogyasztó (db)	Mezőgazdasági fogyasztó (db)	Egyéb fogyasztó (db)
Balatonszentgyörgy	136000	823	759	20	6	6	32
Főnyed	1300	61	54	6	1	0	0
Hollád	4600	182	159	12	5	0	6
Szegerdő	2300	107	97	4	3	1	2
Tikos	900	51	42	4	3	0	2
Vörs	7300	319	302	5	6	0	6

Forrás: EON Zrt., 2015

28. sz. táblázat: Balatonszentgyörgy település villamos energia felhasználása (MWh)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Összesen:	6951	6660	5720	6410	5364
- ebből háztartás	1727	1716	1711	1754	1808
- ebből kommunális		74	68	75	58
- ebből ipari		3734	2829	3440	2523
- ebből mezőgazdaság		204	180	208	246
- ebből közvilágítás		99	97	163	75
- ebből egyéb	5223	832	835	770	654

Forrás: EON Zrt., 2015

29. sz. táblázat: Főnyed település villamos energia felhasználása (MWh)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Összesen:	270	122	93	150	224
- ebből háztartás	85	95	74	77	85
- ebből kommunális		19	10	65	106
- ebből ipari		3	2	3	29
- ebből mezőgazdaság		0	0	0	0
- ebből közvilágítás		4	5	5	4
- ebből egyéb	185	0	2	0	0

Forrás: EON Zrt., 2015

30. sz. táblázat: **Hollád** település villamos energia felhasználása (MWh)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Összesen:	337	349	273	298	293
- ebből háztartás	232	231	213	208	216
- ebből kommunális		1	2	4	0
- ebből ipari		4	2	2	3
- ebből mezőgazdaság		0	0	0	0
- ebből közvilágítás		25	22	22	18
- ebből egyéb	105	88	34	62	56

Forrás: EON Zrt., 2015

31. sz. táblázat: **Szegerdő** település villamos energia felhasználása (MWh)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Összesen:	258	241	228	236	254
- ebből háztartás	182	181	162	161	175
- ebből kommunális		1	1	1	1
- ebből ipari		17	18	18	19
- ebből mezőgazdaság		0	0	0	0
- ebből közvilágítás		12	11	12	10
- ebből egyéb	76	30	35	44	49

Forrás: EON Zrt., 2015

32. sz. táblázat: **Tikos** település villamos energia felhasználása (MWh)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Összesen:	92	80	85	84	90
- ebből háztartás	63	57	62	60	58
- ebből kommunális		2	2	3	0
- ebből ipari		8	6	6	20
- ebből mezőgazdaság		0	0	0	0
- ebből közvilágítás		5	5	5	4
- ebből egyéb	29	9	10	10	8

Forrás: EON Zrt., 2015

33. sz. táblázat: **Vörs** település villamos energia felhasználása (MWh)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Összesen:	712	688	621	679	724
- ebből háztartás	528	547	535	564	585
- ebből kommunális		21	4	24	4
- ebből ipari		50	28	40	68
- ebből mezőgazdaság		14	0	0	0
- ebből közvilágítás		25	14	22	16
- ebből egyéb	184	31	40	29	51

Forrás: EON Zrt., 2015

Gázellátás

A vezetékes gázellátottság magas, a háztartások többségének rendelkezésre áll ez a tüzelési mód. Kedvezőtlen a vele járó nagy energiafüggőség, valamint a folyamatosan, nagy mértékben növekvő költségek.

Az E.ON Energiaszolgáltató Kft. egyetemes szolgáltatási engedélyének visszavonásával egyidejűleg a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a FŐGÁZ-t jelölte ki az E.ON Energiaszolgáltató Kft. felhasználóinak ellátására.

A közel 160 éves tapasztalattal rendelkező FŐGÁZ az ENKSZ Első Nemzeti Közműszolgáltató szakmai irányítása alatt áll. Így a 2016. január 1-jei szolgáltatóváltást követően az érintett települések is már az állami közműszolgáltatás keretein belül veszik igénybe a gázszolgáltatást.

A településeken működő gázhálózatot 2015-ig az EON Zrt. üzemeltette. A földgázellátó rendszer az 1989-93 évek között épült ki, biztonságosan ki tudja elégíteni a gázfogyasztók igényeit.

34. sz. táblázat: A településeken a földgázhálózat jellemzői 2014-ben

Település	Földgáz ellátó hálózat hossza (km)	Rákötések száma (db)
Balatszentgyörgy	21,456	608
Főnyed	2,378	43
Hollád	5,036	99
Szegerdő	3,206	56
Tikos	1,307	23
Vörs	10,866	211

Forrás: EON Zrt., 2015

35. sz. táblázat: A települések földgáz felhasználása (ezer m³)

Település	2010	2011	2012	2013	2014
Balatszentgyörgy	3117,824	2534,871	2461,040	2626,372	3317,297
Főnyed	25,119	20,422	19,828	18,756	21,469
Hollád	78,289	63,650	61,797	40,955	35,428
Szegerdő	41,340	33,610	32,632	25,960	23,306
Tikos	18,858	15,332	14,886	8,901	7,747
Vörs	213,988	173,974	168,907	150,957	164,411

Forrás: EON Zrt., 2015

Energiahatékonyság

Kedvezőtlen, hogy korszerű megújuló energia hasznosítására alig van példa a településen, többnyire magánházaknál fordul elő. A megújuló energiák terén több lehetőség is adódik: kézenfekvő megoldást jelenthet a napenergia, a talaj-, és levegőhő, valamint a szélenergia hasznosítása.

A napenergia hasznosításának legismertebb módjai a termikus felhasználás (jellemzően a napkollektoros rendszereket lehet érteni alatta, melyek a Nap energiáját hő formájában hasznosítják) és a fotovoltaikus felhasználás (ez alatt elsősorban a napelemes rendszereket értik, melyek elektromos áram előállítására szolgálnak). A napenergia hasznosítása jó és szükséges megoldás a fosszilis energiahordozók egyre fogyó és főleg egyre drágább készletei miatt. A nagymértékben növekvő energiaárak mellett kiemelkedő jelentőségű a meglévő rendszerek, épületek energiahatékony üzemeltetése, amely többféle úton is megvalósítható.

Gépészeti korszerűsítés

- hagyományos világító izzók cseréje energiahatékony típusokra
 - kompakt fénycső, led világítótestek
- fűtés hatékonyságának növelése
 - gázkészülékek szakemberrel történő átvizsgálata és tisztítása
 - hagyományos gázkazán cseréje nagyobb hatásfokú kondenzációs gázkazánra
 - nagy vízterű, nyitott központi fűtési rendszer átalakítása zárt rendszerre, korszerű lapradiátorok alkalmazásával
- önzáródó ajtók alkalmazása
- programozható, megfelelően elhelyezett szobatermosztát alkalmazása
- ipari létesítmény levegő ellátó rendszer tömítetlenségek megszüntetése
- WC tartály cseréje osztott öblítési lehetőségűre (vízmegtakarítás)

Épülethűtés – a mértéktelen légkondicionálásnak köszönhetően évről évre kisebb a különbség a téli és a nyári áramfogyasztás között, ezért rendkívül fontos az épülethűtés módjának megválasztása. A lehetőségeket kombinálva energiatakarékos és környezetet kímélő módon tudjuk biztosítani a megfelelő hőmérsékletet:

- külső árnyékolók alkalmazása (redőnyök, zsalugáterek, hővédő fólia)
- árnyékoló növényzet telepítése
- belső árnyékolók alkalmazása (sötétítő függöny, reluxa, stb.)
- éjszakai szellőztetés – amely megvalósulhat korszerű, szabályozható módon, szellőztető berendezések, tetőventillátorok, központi elszívó ventillátorok alkalmazásával is. Ezek a berendezések a köz- és magánépületek folyamatos, minimális szellőztetési igényét valósítják meg, így biztosítva a bent tartózkodók szükséges mennyiségű frisslevegő mennyiségét, elkerülve a levegőben képződő szennyező anyagok bedúsulását, a pára okozta penészképződést, és a magas CO₂ által kialakuló rossz közérzetet is, valamint a hőmérsékletszabályozásban is részt kapnak.
- „A” energiahatékonyságú, inverteres klímaberendezés alkalmazása.

Építészeti korszerűsítés

- épületek szigetelése: külső falak hőszigetelésével valamint a födémek, padlásterek szigetelése
- nyílászárók korszerűsítése: tömítőanyag elhelyezésével vagy komplett nyílászáró csere fokozott hőszigetelő típusúra – szellőzéstechnika beépítésével együtt.

Vörsön a közvilágítási program 2014-ben fejeződött be EU-s pályázat keretében cserélték ki a világítótesteket korszerűekre.

Holládön az önkormányzat épületének nyílászárócseréje 2008-ban valósult meg, Szegerdön 2011-ben.

Főnyeden az önkormányzat épületének külső szigetelését oldották meg pályázati forrásból, az épület színezését pedig saját forrásból.

Balatonszentgyörgyön a Dobó István Általános Iskola és Óvoda bővítése, felújítása, fűtéskorszerűsítése valósult meg kazáncserével 2010-ben pályázati forrásból. Az orvosi rendelő épületének teljes energetikai felújítása és környezetének rendezése 2015-ben történt meg.

1.2.2 Közlekedési infrastruktúrát érintő változások

Országos közutak állapota

A települések területén áthaladó közutak állapotáról, a várható fejlesztésekről, a csapadékvíz elvezető rendszer állapotáról és a forgalom nagyságáról a Magyar Közút Nonprofit Zrt. adott felvilágosítást az alábbi táblázatban.

36. táblázat: A településeken áthaladó országos közutak adatai.

Út	Kezdeti km + m formában	Vég km + m formában	Település közigazgatási határ	Beépítettség	Évi átlagos napi kereslet (ANF E/nap) 2010	Évi átlagos napi kereslet (ANF E/nap) 2011	Évi átlagos napi kereslet (ANF E/nap) 2012	Évi átlagos napi kereslet (ANF E/nap) 2013	Évi átlagos napi kereslet (ANF E/nap) 2014	Vízvezetési állapota	Burkolat állapota (felületi pot osztályzat) 2010	Burkolat állapota (felületi pot osztályzat) 2011	Burkolat állapota (felületi pot osztályzat) 2012	Burkolat állapota (felületi pot osztályzat) 2013	Burkolat állapota (felületi pot osztályzat) 2014	Várható fejlesztések, felújítások	Csapadékví- vezetési rendszer karbantartási száma (elvezetett munkák)
76	3 + 200	3 + 385	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	5060	9127	9435	9964	8221	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	3: tűrhető	3: tűrhető	2: megfelelő	0+000- 3+300 km sz. között	Az utszakasz- kon a csapadékví- z- elvezetést előző alábbi üzemeltetési és fenntartási munkákat véggeztük: kaszálas, cserjeirtás, árok tisztítási munkák padkarend- ezés
76	3 + 385	3 + 475	Balatonszé- nygyörgy	1: nem korlátozott	5060	9127	9435	9964	8221	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	3: tűrhető	3: tűrhető	2: megfelelő	tervezett a felújítás, a 3+300- 4+450 km sz- ek között	
76	3 + 475	4 + 103	Balatonszé- nygyörgy	1: nem korlátozott	5060	9127	9435	9964	8221	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	3: tűrhető	5: rossz	1: jó		
76	4 + 103	4 + 388	Balatonszé- nygyörgy	1: nem korlátozott	10268	9002	9575	10758	9691	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	1: jó		
76	4 + 388	4 + 457	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	10268	9002	9575	10758	9691	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	1: jó		
680 3	23 + 150	24 + 798	Hollád	3: sűrű beépítésű	10268	9002	1146	1122	1087	még megfelelő	5: rossz	4: nem megfelelő	3: tűrhető	5: rossz	5: rossz		
680 3	24 + 798	24 + 838	Hollád		1220	1122	1146	1122	1087	még megfelelő	4: nem megfelelő	3: tűrhető	5: rossz	5: rossz	5: rossz		
750 1	2 + 1015	3 + 486	Balatonszé- nygyörgy	1: nem korlátozott	1220	1122	855	847	814	még megfelelő	5: rossz	5: rossz	5: rossz	5: rossz	3: tűrhető		
750 1	3 + 486	3 + 986	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	1220	1122	855	847	814	még megfelelő	5: rossz	5: rossz	5: rossz	5: rossz	4: nem megfelelő		
750 1	3 + 986	3 + 987	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	5: rossz	5: rossz	3: tűrhető	3: tűrhető	3: tűrhető		
750 1	3 + 987	4 + 369	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	2: megfelelő	1: jó	3: tűrhető	3: tűrhető	3: tűrhető		
750 1	4 + 369	4 + 455	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	2: megfelelő	3: tűrhető	3: tűrhető	5: rossz	2: megfelelő		
750 1	4 + 455	4 + 955	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	5: rossz	5: rossz		
750 1	4 + 955	5 + 473	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	4: nem megfelelő	3: tűrhető	3: tűrhető	5: rossz	5: rossz		
750 1	5 + 473	5 + 692	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	2: megfelelő	5: rossz	3: tűrhető	3: tűrhető	5: rossz		
750 1	5 + 692	5 + 803	Balatonszé- nygyörgy	3: sűrű beépítésű	853	839	855	847	814	még megfelelő	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	5: rossz		
750 1	5 + 803	6 + 378	Balatonszé- nygyörgy	1: nem korlátozott	853	839	855	847	814	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	5: rossz		
713 19	0 + 227	0 + 400	Balatonszé- nygyörgy	1: nem korlátozott	853	839	404	847	368	még megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	5: rossz	4: nem megfelelő	3: tűrhető		
751 02	1 + 463	2 + 003	Vörs	1: nem korlátozott	853	839	474	847	447	még megfelelő	3: tűrhető	5: rossz	3: tűrhető	5: rossz	3: tűrhető		

Út	Közúszelvény km + m formában	Végúszelvény km + m formában	Település közigazgatási határ	Béépítettség	Évi átlagos napi keresztszeti forgalom (ANF E/nap) 2010	Évi átlagos napi keresztszeti forgalom (ANF E/nap) 2011	Évi átlagos napi keresztszeti forgalom (ANF E/nap) 2012	Évi átlagos napi keresztszeti forgalom (ANF E/nap) 2013	Évi átlagos napi keresztszeti forgalom (ANF E/nap) 2014	Vízvezetés állapota	Burkolat állapota (felületállapot) 2010	Burkolat állapota (felületállapot) 2011	Burkolat állapota (felületállapot) 2012	Burkolat állapota (felületállapot) 2013	Burkolat állapota (felületállapot) 2014	Várható fejlesztések, felújítások	Csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása (elvégzett munkák)
751 02	2 + 003	2 + 503	Vörs	1: nem korlátozott	853	380	474	405	447	még megfelelő	5: rossz	1: jó	3: tűrhető	3: tűrhető	4: nem megfelelő		
751 02	2 + 503	2 + 878	Vörs	1: nem korlátozott	345	464	474	463	447	még megfelelő	2: megfelelő	3: tűrhető	2: megfelelő	5: rossz	3: tűrhető		
751 04	0 + 166	0 + 240	Tikos	3: sűrű beépítésű	320	345	200	196	185	még megfelelő	3: tűrhető	3: tűrhető	3: tűrhető	5: rossz	3: tűrhető		
751 04	0 + 240	0 + 567	Tikos	1: nem korlátozott	320	345	200	196	185	még megfelelő	4: nem megfelelő	3: tűrhető	3: tűrhető	5: rossz	3: tűrhető		
751 05	1 + 510	1 + 676	Szeged		477	515	300	294	278	jó	5: rossz	2: megfelelő	3: tűrhető	5: rossz	4: nem megfelelő		
751 05	1 + 676	1 + 908	Szeged	3: sűrű beépítésű	477	515	300	294	278	jó	5: rossz	2: megfelelő	2: megfelelő	5: rossz	4: nem megfelelő		
751 05	1 + 908	2 + 004	Szeged	3: sűrű beépítésű	477	515	300	294	278	jó	3: tűrhető	4: nem megfelelő	2: megfelelő	5: rossz	5: rossz		
751 05	2 + 004	2 + 142	Szeged		477	515	300	294	278	jó	3: tűrhető	4: nem megfelelő	4: nem megfelelő	5: rossz	5: rossz		
751 06	2 + 679	3 + 290	Fényed	1: nem korlátozott	259	281	300	289	269	még megfelelő	4: nem megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő	3: tűrhető	4: nem megfelelő		

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2015.

Fejlesztések, felújítások

Holládon 2012-ben a Rákóczi utca felújítása történt meg saját forrásból, valamint 2007-ben a szennyvízberuházás befejeződésekor aszfaltozták és hosszabbították az utcák végét. 2008-ban a buszmegállóban fellépősziget épült.

Szegerdő és Főnyed saját erőből aszfaltoztatták az utat a két település között, amit Magyar Közút Nonprofit Zrt. nem vesz át kezelésre – problémát okoz a karbantartása mert a távolsági buszokat is ezt az utat használják. Súlykorlátozó táblákat helyeztek ki, de a problémát ez nem oldotta meg. Szegerdőn a menetrendszerinti Volánbuszok miatt a Rákóczi utca burkolata leromlott.

Főnyeden a Kossuth utcai járda felújítása valósult meg saját forrásból 2011-ben.

Zajterhelés

A települések zajterhelését elsősorban a közlekedés határozza meg, zajjal járó ipari és szolgáltatói tevékenységek nem találhatók a községek területén. A közúti zajszinteket jelentős mértékben befolyásolja a nehézgépjárművek aránya, valamint az M7 autópálya. Ez utóbbi mellett kiépültek a zajvédőfalak a szükséges szakaszokon, ennek ellenére – széljárástól függően – a zajhatás zavaró egyes településeken (Szegerdő, Tikos, Főnyed). A zajvédő erdősávok növekedésével remélhetőleg javul a helyzet.

A telephelyeken a tevékenység úgy végezhető, illetve a fejlesztést úgy kell tervezni, hogy a környezetbe jutó zaj a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008 (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendeletben előírt alábbi zajterhelési határértéket ne haladja meg. A zajterhelési határértékek teljesüléséről az üzemeltetőknek minden üzemelési körülmény esetén gondoskodnia kell.

37. táblázat: Zajterhelési határértékek

ZAJTERHELÉSI HATÁRÉRTÉK		
Területi funkció	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint (dB)	
	nappal 06-22	éjjel 22-06
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias telepszerű beépítéssel)	50	40
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

1.2.3 Épített környezet állapota

Épített környezet

Az épített környezetet illetően Vörs település ad helyet Európa legnagyobb fedett betlehemének, mely minden évben rengeteg látogatót vonz. Főnyed templomának felújítása 2011-ben fejeződött be, a park térkövezése 2014-ben saját forrásból valósult meg, míg az életképek sétány pályázati forrásból készült tábláit 2015-ben adták át.

Zöldterület

A zöldterület a játék, sport, pihenés céljára, szabadidő eltöltésére szolgáló, illetve védelmi céllal létesített, állandóan növényzettel fedett közterület. A települési zöldfelületek legfontosabb szolgáltatásai: csökkentik a hőmérsékletet, növelik a levegő páratartalmát, korlátozzák a besugárzást, árnyékolnak, mérséklék a szélsőségeket, megtörik a szeleket, széndioxidot kötnek meg és oxigént termelnek, javítják a levegőminőséget, közömbösítik a légszennyező anyagokat, megkötik a szálló port, javítják a talaj tápanyagminőségét és szerkezetét, élőhelyet biztosítanak az állatvilágnak. A zöldfelületeknek meghatározó szerepe van továbbá az előnyös település-, illetve utcakép kialakításában.

Vörsön a temetőnél tuják telepítése, valamint az önkormányzat épülete melletti park megújítása történt. Az elöregedő, veszélyessé vált fák eltávolítása folyamatos, pótlásukat többnyire diófákkal oldják meg.

Holládon 2011-ben készült el a játszótér melyre fűzfákat ültetett az önkormányzat.

Szegerdőn 2010-ben alakították ki a játszótérrel, tujákkal és fákkal körülvéve.

Főnyeden az önkormányzat épülete előtti park felújítása, tujasor és selyemakác telepítése a temetőbe, valamint sövénytelepítés történt a Kossuth utcában.

Balatonszentgyörgyön az iskolánál gyakorlókertet alakítottak ki, valamint 20-30 gyümölcsfa (alma, szilva, körte meggy) került kiültetésre 2015-ben.

Kertek

A település zöld területeinek jelentős hányadát a magánkertek, udvarok teszik ki. Ezen zöld területek struktúrája, állapota, növény- és állatvilága, mind jelentős hatással vannak a települési környezet egészére. Fontos megérteni és tudatosítani, miképpen segítenek a kertek a környezetvédelemben.

Négy olyan kulcsfontosságú terület van, ahol a kis kertek jelentőséggel bírnak. Segítenek egyensúlyban tartani a hőmérsékletet, vagyis csökkentik a szélsőséges meleg és hideg időjárás hatásait. Segítenek megelőzni az áradásokat az esővíz elnyelésével, ami egyébként megtöltene az utcai lefolyórendszereket. Jótékony hatással vannak az egészségre, mivel a fizikai munkavégzés egyben kiváló stresszoldás is. Ezen kívül élőhelyet biztosítanak bizonyos madarak, emlősök és rovarok számára, így az élővilág fontos részét képezik a kiskertek, városi kertek egyaránt.

Minél inkább érezhető a klímaváltozás, annál inkább divatba jönnek a környezetbarát kertek, ahol a gondos gazda spórol a vízzel, és a biológiai kontrollt, úgymint növénytársítások, kézi gyomlálás, részesíti előnyben a vegyszeres növényvédelem helyett. Becsalogatja a hasznos rovarokat, madarakat a növényvédelem elősegítésére, ezzel hozzájárulva a biológiai sokféleség megőrzéséhez. Megkérdőjeleződik a gyepek szükségessége. Hiszen a gyepek vízigényesek. Ezért a pázsitfűveket felváltják a szárazságtűrő, alacsony, füftermetű talajtakaró

növények. A sok öntözést igénylő egynyári virágos ágyások helyett gyógynövényes, díszfüves ágyásokat létesítenek. Erre a jó gyakorlatra szükséges ösztönözni a települések lakóit.

Magyarországon az átlagos csapadékmennyiség 550 mm. Növényeink aktív állapotunkban, a tenyészidőszakban (áprilistól novemberig) igénylik leginkább a csapadékot, akkor pedig átlagosan csak kb. 300 mm hullik. Ez négyzetméterenként 220 liter vízhiányt jelent. Ezt pedig valahonnan pótolni kell akár nagyüzemi növénytermesztésről, akár hobbikertekről, akár közparkokról van szó. Egyértelmű megoldást jelent az esővíz gyűjtése, amely egyre inkább terjedőben van a környezettudatos és a magas vízdíjaktól megrettent kerttulajdonosok körében. E mellett természetesen a kertek növényállományát ésszerűen felülvizsgálva a növények egy részét fel kellene váltani a szárazságtűrő, a nyári csapadékhiányos időszakokat jól toleráló növényeknek. Ezek között is a hazai flóra szárazságtűrő növényeit, valamint a régi, betegségeknek ellenálló rezisztens gyümölcsfajtákat kellene előnyben részesíteni.

Vörs területén sok telket külföldi tulajdonosok vettek meg, állapotuk időnként elhanyagolt volt ezért az önkormányzat évi 4-szeri kaszálásra kötelezte a telektulajdonosokat, valamint a dűlőutak melletti területek karbantartása is a tulajdonosok feladata.

Balatonszentgyörgyön a zöldhulladék és őszi avar gyűjtéséből adódott problémákat az önkormányzat egy saját ágdarálóval és kijelölt komposztálóval oldotta meg. A keletkezett komposzt a talajokat gazdagítja.

A saját tulajdonú kertekben nagyon kis költséggel, és meglepően hatékonyan lehet élelmiszert előállítani. Sajnos generációk maradtak ki a háztáji gazdálkodás értő, örömteli munkájából, ezért rendkívül fontos már az óvodákban, iskolákban megismertetni a gyerekekkel a gazdálkodás alapjait, hiszen a korábban a szülőktől, nagyszülőktől szerzett tapasztalatot ma nincs honnan ellesni. A szemléletváltás hangsúlyozása napjainkban – a klímaváltozás és a környezetvédelem kapcsán – rendkívül fontos. Ez a szemlélet pedig a következő: nem égetem el a kerti hulladékot, hanem komposztálok, nem a kukába dobom a kenyérhéjat, hanem odaadom a csirkének, a megmaradt étel pedig moslékként hasznosítható. Ha a gyerekek látják, miként lehet ezt értőn csinálni, akkor azt fogalmazzák meg, hogy értéket állíthatunk elő abból, amit eddig kidobtunk. A kertészkedők azonban egyre kevesebben vannak, a fiatal generáció tagjai kevésbé fogékonyak erre a „hobbira”, ezen kell változtatni. Amikor az idősebbek kiöregsznek, általában kihasználatlanná válnak ezek a területek, vagy építési telekké válnak, ami az önkormányzatok számára is problémát okoz, elhanyagolt, gázos, parlagfüves ingatlanok formájában. A kiskerteknek újra komoly szerepet kell kapniuk már nem csak az önfenntartásban, hanem a környezetvédelemben, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban, a tudatossá váló (tudatos vásárlóvá, környezettudatos emberré) válásban.

Demográfiai helyzet

38. sz. táblázat: Demográfiai adatok 2013. évben

Település	Állandó népesség, férfiak száma	Állandó népesség, nők száma	Állandó népességből 17 év alatti férfiak	Állandó népességből 17 év alatti nők	Állandó népességből 65 év fölötti férfiak	Állandó népességből 65 év fölötti nők	Aktív korúak száma	Örege dési index
Bszentgyörgy	839	869	117	130	152	194	1115	140
Főnyed	48	42	8	6	8	10	58	129
Hollád	127	137	18	18	18	38	172	156
Szegerdő	117	105	31	23	14	21	133	65
Tikos	68	67	13	12	3	13	94	64

Vörs	245	263	33	36	59	70	310	187
------	-----	-----	----	----	----	----	-----	-----

Forrás: Területi Információs Rendszer, 2015

39. táblázat: Népmozgalmi adatok, 2013. év

Település	Állandó elvándorlások száma	Állandó odavándorlások száma	Elvándorlások száma (áll. és ideigl. vándorlások száma összesen)	Odavándorlások száma (áll. és ideigl. vándorlások száma összesen)	Élvezületek száma	Halálozások száma
Bszentgyörgy	17,	35,	57,	72,	7,	17,
Főnyed	,	1,	3,	4,	1,	,
Hollád	8,	3,	15,	11,	,	7,
Szegerdő	4,	4,	13,	11,	1,	5,
Tikos	3,	,	6,	2,	2,	1,
Vörs	7,	6,	15,	25,	,	3,

Forrás: Területi Információs Rendszer, 2015.

40. sz. táblázat: Nyilvántartott lakásállomány 2013-as adatok alapján

Megnevezés	Lakásállomány
Balatonszentgyörgy	726,
Főnyed	53,
Hollád	156,
Szegerdő	100,
Tikos	52,
Vörs	279,

Forrás: Területi Információs Rendszer adatbázis, 2015.

Foglalkoztatási és munkanélküliségi viszonyok

Az országos tendenciákhoz hasonlóan a kereslet csökkenés, a gazdaságtalan tevékenységek leépítése, a szervezeti átalakulások és a privatizáció együttes hatásaként csökkent a termelő teljesítmény. Természetesen a települések nem tekinthetők homogénnek a foglalkoztatás szempontjából, a mezőgazdasági szektorban foglalkozók aránya viszonylagosan kisebb, elsődlegesen azonban az idegenforgalmi – turisztikai jellegű kereskedelmi – vendéglátó, szolgáltató tevékenység ad megélhetést a munkát vállalóknak. Ez azonban általában csak a nyári időszak alatt jelent folyamatos munkavégzést.

41. sz. táblázat: Balatonszentgyörgy, Főnyed és Hollád települések munkanélküliségi/nyilvántartott álláskeresőinek jellemzői 2015. 1. negyedév (fő)

Megnevezés	B.szentgyörgy	Főnyed	Hollád
Regisztrált munkanélküliek száma összesen	76	12	55
Regisztrált munkanélküliek száma 180 napon túl összesen	11	1	19
Regisztrált munkanélküliek száma általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel	4	1	7
Regisztrált munkanélküliek száma általános iskolai végzettséggel	20	6	27
Regisztrált munkanélküliek száma szakmunkásképző végzettséggel	26	4	16
Regisztrált munkanélküliek száma szakiskolai végzettséggel	1	0	1
Regisztrált munkanélküliek száma szakközépiskolai végzettséggel	10	1	2
Regisztrált munkanélküliek száma technikumi végzettséggel	3	0	0
Regisztrált munkanélküliek száma gimnáziumi végzettséggel	7	0	1
Regisztrált munkanélküliek száma főiskolai végzettséggel	3	0	1
Regisztrált munkanélküliek száma egyetemi végzettséggel	2	0	0
Regisztrált munkanélküliek száma, nem meghatározott végzettségű	0	0	0

Forrás: Területi Információs Rendszer, 2015.

42. sz. táblázat: Szegerdő, Tikos és Vörs települések munkanélküliségi/nyilvántartott álláskeresőinek jellemzői 2015. 1. negyedév (fő)

Megnevezés	Szegerdő	Tikos	Vörs
Regisztrált munkanélküliek száma összesen	42	34	31
Regisztrált munkanélküliek száma 180 napon túl összesen	8	2	7
Regisztrált munkanélküliek száma általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel	11	5	4
Regisztrált munkanélküliek száma általános iskolai végzettséggel	22	21	14
Regisztrált munkanélküliek száma szakmunkásképző végzettséggel	9	6	9
Regisztrált munkanélküliek száma szakiskolai végzettséggel	0	1	0
Regisztrált munkanélküliek száma szakközépiskolai végzettséggel	0	0	1
Regisztrált munkanélküliek száma technikumi végzettséggel	0	0	1
Regisztrált munkanélküliek száma gimnáziumi végzettséggel	0	0	2
Regisztrált munkanélküliek száma főiskolai végzettséggel	0	1	0
Regisztrált munkanélküliek száma egyetemi végzettséggel	0	0	0
Regisztrált munkanélküliek száma, nem meghatározott végzettségű	0	0	0

Forrás: Területi Információs Rendszer, 2015.

1.3 A lakosság egészségi állapota és környezeti összefüggések

A lakosság egészségi állapotát számos kockázati tényező határozza meg. A rizikótényezők túlnyomó többsége elsősorban betegségekre hajlamosító, fenntartó ok (ún. másodlagos ok), és nem közvetlenül kiváltó tényező. Halmozódásuk azonban növelheti a betegségek kockázatát, előfordulási gyakoriságát.

Az egészségi állapotot befolyásoló kockázati tényezők:

egyéni, endogén tényezők:

veleszületett genetikai adottságok

szerzett tulajdonságok
 életkor, nem
 életkor, életvitel:
 táplálkozási szokások
 fizikai aktivitás
 élvezeti szerek fogyasztása
 szabadidő eltöltése
 lakókörnyezeti tényezők:
 természetes környezet közegeinek fizikai, kémiai, biológiai állapota
 épített környezeti tényezők fizikai, kémiai, biológiai állapota
 város-falu
 ipar-mezőgazdaság
 szolgáltatások
 munkakörnyezettel, munkavégzéssel kapcsolatos tényezők:
 fizikai (hő, zaj, rezgés, ionizáló és nem ionizáló sugárzás) kóroki tényezők
 kémiai (gáz, gőz, füst, aerosol, por, rost) kóroki tényezők
 biológiai (mikrobiológiai) kóroki tényezők
 pszichoszociális kóroki tényezők
 társadalmi, gazdasági (makro és mikro) környezeti tényezők:
 életvitelt meghatározó társadalmi gazdasági tényezők
 szociális környezet (migráció, munkanélküliség, elszegényedés, globalizáció, stb.)
 az egészségügyi és szociális ellátáshoz való hozzáférés:
 ellátás minősége
 ellátás elérhetősége

A Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv jogelődjének (ÁNTSZ) tájékoztatása alapján a környezeti tényezőkkel összefüggő betegségek nehezen azonosíthatók, mivel számos tényező együttes hatásának eredményeként alakulnak ki.

A lakosság kedvezőtlen korösszetétele, az idős korúak magas aránya miatt a lakosság egészségi állapota rosszabb, mint azt az egészségügyi ellátás szervezettsége és szakmai színvonala indokolná. A születések száma kisebb a halálozások számánál.

Magas a mozgásszervi, keringési rendszer, daganatos és cukorbetegségek száma. E betegségek a kedvezőtlen szociális helyzetből is adódó egészségtelen táplálkozással, a mozgásszegény életmóddal hozhatók összefüggésbe.

Kiemelt figyelmet kell szentelni a településeken:

- a vízminőség- védelmére - ezzel összefüggésben törekedni kell a közel 100 %-os csatornázottsági (és rákötési) arány elérésére, a csapadékbemosódás megakadályozására,
- a pollenkoncentráció csökkentésére, a parlagfű-mentesítésre,
- a belsőtéri levegőszennyezők kontrollja mellett a dohányzás visszaszorítására,
- az ivóvíz alacsony fluortartalma miatt a fogszuvasodás megelőzéséhez a fluoropótlásra,
- a golyvagyakoriság csökkentésére a jódozott konyhasó használatára
- a települési szilárd és folyékony hulladék elhelyezésére az uniós szabványoknak megfelelően.

A települések háziorvosaitól bekért adatok alapján az alábbi módon alakultak a főbb, környezeti hatásokkal összefüggő betegségcsoportok mutatószámai.

43. sz. táblázat: Megbetegedések számának alakulása **Balatonszentgyörgy** településen (eset)

Balatonszentgy.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Allergiás megbetegedések száma	112	108	118	90	91	95
Szív és érrendszeri megbetegedések száma	84	89	88	86	85	84
Magas vérnyomás	297	298	294	295	297	296
Cukorbetegség	78	75	74	74	75	74
Légzőszervi megbetegedések	68	93	103	106	106	108
Daganatos megbetegedések	4	6	13	15	20	22
Mozgásszervi megbetegedések	50	124	154	181	203	218

Forrás: Háziiorvosi adatszolgáltatás, 2016.

44. sz. táblázat: Megbetegedések számának alakulása **Hollád** településen (eset)

Hollád	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Allergiás megbetegedések száma	8	7	7	8	6	13
Szív és érrendszeri megbetegedések száma	23	21	22	24	26	28
Magas vérnyomás	60	63	62	62	64	62
Cukorbetegség	5	6	6	7	6	8
Légzőszervi megbetegedések	10	11	12	14	20	22
Daganatos megbetegedések	2	3	3	4	5	7
Mozgásszervi megbetegedések	12	32	34	32	38	40

Forrás: Háziiorvosi adatszolgáltatás, 2016.

45. sz. táblázat: Megbetegedések számának alakulása **Szegerdő** településen (eset)

Szegerdő	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Allergiás megbetegedések száma	2	1	2	3	1	2
Szív és érrendszeri megbetegedések száma	10	8	13	11	10	8
Magas vérnyomás	20	21	19	23	23	23
Cukorbetegség	5	5	5	5	5	5
Légzőszervi megbetegedések	5	4	5	5	4	5
Daganatos megbetegedések	1	1	1	1	1	2
Mozgásszervi megbetegedések	7	7	7	8	8	8

Forrás: Háziiorvosi adatszolgáltatás, 2016.

46. sz. táblázat: Megbetegedések számának alakulása Tikos településen (eset)

Tikos	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Allergiás megbetegedések száma	3	3	4	3	2	4
Szív és érrendszeri megbetegedések száma	8	7	7	8	9	8
Magas vérnyomás	22	18	23	22	19	22
Cukorbetegség	2	2	3	2	2	3
Légzőszervi megbetegedések	3	3	4	3	2	4
Daganatos megbetegedések	1	2	2	1	2	2
Mozgásszervi megbetegedések	5	9	10	12	12	13

Forrás: Háziiorvosi adatszolgáltatás, 2016.

47. sz. táblázat: Megbetegedések számának alakulása Vörs településen (eset)

Vörs	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Allergiás megbetegedések száma	15	14	21	19	26	
Szív és érrendszeri megbetegedések száma	105	109	98	110	97	
Magas vérnyomás	96	89	91	86	95	
Cukorbetegség	23	25	32	29	35	
Légzőszervi megbetegedések	13	18	14	19	21	
Daganatos megbetegedések	5	3	7	9	8	
Mozgásszervi megbetegedések	45	38	42	40	46	

Forrás: Háziiorvosi adatszolgáltatás, 2016.

Az utóbbi években egyre több embernél jelentkeznek a növényi pollenek - főként parlagfű – által okozott allergiás jellegű megbetegedések. A pollenek számának alakulását jelentősen befolyásolja a gondozatlan, parlagon hagyott területek kiterjedése. A száraz időszakokban a levegőben jelentősen megnőhet a pollentartalom.

1.4 Természetvédelem

A természetvédelem az élő és élettelen természeti értékek és azok rendszereinek megóvását célozza. Egyik fő célja a biológiai sokféleség megőrzése, amelynek alapja a természetes és természetközeli élőhelyek működőképes állapotban történő megóvása.

A Balaton Európa legnagyobb édesvízi tava, mely 1989. március 17. óta Ramsari terület (a Ramsari Egyezmény a nemzetközi jelentőségű vadvizek védelmével foglalkozik). Ez az egyetlen olyan magyarországi Ramsari terület, mely csak időszakosan védett, mivel a nyári turista időszakban szabadon használható.

Magyarországra az uniós csatlakozás óta érvényes a Madárvédelmi- és az Élőhelyvédelmi Irányelv. Ezért kötelező volt közösségi jelentőségű természetes élőhelyek, valamint állat- és növényfajok védelmében területeket kijelölni, amelyek így az EU ökológiai hálózatának a részeivé váltak. Különleges madárvédelmi területek és különleges természet megőrzési területek kerültek meghatározásra. A kijelöléssel hazánk területének közel 21%-a lett Natura 2000 terület. Védett területeink csaknem teljes egészében bekerültek a hálózatba, de ezeken kívül további körülbelül 1.2 millió hektár kapott védeltséget. Ezek között sok a mezőgazdasági terület, így a rezervátum-szerű védelem helyett a társadalmi, kulturális, gazdasági és természetvédelmi érdekek összehangolására alapozó megóvás, fenntartható gazdálkodás kerülhet előtérbe.

2004-ben lépett életbe a 275/2004. (X. 8.) kormányrendelet (2010-ben módosításra került sor) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről, valamint a 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről.

A rendelet célja az Európai Községek Natura 2000 hálózatába tartozó *közösségi jelentőségű, és kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok*, valamint vadon élő növény- és állatfajok élőhelyének megőrzése, és ezáltal a biológiai sokféleség fenntartása, megőrzése és az ehhez szükséges szabályok megállapítása.

Országos védelem alatt álló területek:

2. számú melléklet a 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelethez

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai

II. A korábban védetté nyilvánított területek

Balatonszentgyörgy

0106/a-b, 0107, 0109-0114, 0115/1/a-j, 0115/2, 0117, 0118, 0119/1/a-b, 0119/2-3, 0120, 0121/1-4, 0122/2/a-c, 0122/3, 0122/4/a-m, 0123, 0124/2-3, 0124/4/a-b, 0125/1-4, 0126/1-2, 0127, 0129, 0131/b

Főnyed

010-013, 015, 016, 017/4-29, 017/31-36, 018, 021-023, 024/a-c, 025, 026, 027/a-b, 028

Vörs

02/1/a-d, 03, 04/1/a-c, 04/2-4, 05, 037-039, 040-042, 043/1-2, 044-051, 052/a-c, 053-056, 057/1-2, 058, 059/3, 061, 062/2, 067/a-d, 081/a-m, 084, 092/1, 094, 095/a-b, 096/1-5, 097, 0101/a-b, 0102/a-b, 0105

4. számú melléklet a 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelethez

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park fokozottan védett területének ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai és erdőgazdasági üzemtervi jelei

II. A korábban fokozottan védetté nyilvánított területek

Balatonszentgyörgy

0115/2

Főnyed

025, 028

NATURA2000 területek

A 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet 5. számú melléklete alapján az alábbi ingatlanok és a megosztásukból keletkezett ingatlanok képezik részét az alábbi kiemelt jelentőségű természet megőrzési területeknek (NATURA2000):

2.1. Balaton (HUBF30002)

2.1.24. Balatonszentgyörgy

0125/1, 0125/2, 0125/3, 0125/4, 0126/1, 0126/2, 0127, 0128, 0129, 0130, 0131

2.4. Kis-Balaton (HUBF30003)

2.4.2. Balatonszentgyörgy

0106, 0107, 0109, 0110, 0111, 0112, 0113, 0114, 0115/1, 0115/2, 0117, 0118, 0119/1, 0119/2, 0119/3, 0120, 0121/2, 0121/3, 0121/4

2.4.4. Főnyed

010, 011, 012, 013/1, 013/2, 014/1, 015, 016, 017/4, 017/5, 017/6, 017/7, 017/8, 017/9, 017/10, 017/11, 017/12, 017/13, 017/14, 017/15, 017/16, 017/17, 017/18, 017/19, 017/20, 017/21, 017/22, 017/23, 017/24, 017/25, 017/26, 017/27, 017/28, 017/29, 017/31, 017/32, 017/33, 017/34, 017/35, 017/36, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028

2.4.10. Vörs

02/1, 03/1, 03/2, 03/3, 04/1, 04/2, 04/3, 04/4, 05, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043/1, 043/2, 044, 045, 046, 047, 048, 049, 050/1, 050/2, 050/3, 050/4, 050/5, 050/6, 051/1, 051/2, 051/3, 051/4, 051/5, 052, 053, 054, 055, 056, 057/1, 057/2, 058/1, 058/2, 059/3, 061, 062/2, 067, 081, 084, 092/1, 094, 095, 096/1, 096/2, 096/3, 096/4, 096/5, 097, 0101, 0102, 0105

2.4. Holládi-erdő (HUDD20061)

2.4.3. Balatonszentgyörgy

013/2, 013/3, 013/4, 018/1, 018/2, 019, 020/1, 020/2, 020/3, 020/4, 020/5, 020/6, 020/7, 021/3, 021/4, 021/5, 021/6, 021/8, 021/9, 021/10, 021/11, 021/12, 021/13, 021/14, 021/15, 022/4, 022/5, 022/7, 022/8, 022/10, 022/11, 022/12, 022/13, 022/14, 022/15, 023/3, 023/4, 023/6, 023/7, 023/8, 023/9, 024/5, 024/6, 024/7, 024/8, 024/9, 024/10, 024/11, 024/12, 024/13, 024/14, 024/15, 024/16, 024/17, 025/3, 025/4, 025/5, 025/6, 025/7, 025/8, 026/5, 026/6, 026/7, 026/9, 026/10, 026/11, 026/12, 026/14, 026/16, 026/17, 026/18, 026/19, 026/20, 026/21, 026/22, 026/23, 026/24, 026/25, 026/26, 027/1, 027/2, 028/1, 028/2, 029, 030, 031/3, 031/4, 031/5, 031/8, 031/9, 031/10, 031/11, 031/12, 031/13, 031/14, 031/15, 032/2, 032/3, 032/4, 032/5, 033/3, 033/4, 033/5, 033/6, 033/7, 033/8, 033/9, 034, 035/2, 035/4, 035/5, 035/6, 044, 059/3, 059/4, 059/5, 059/6, 059/7

2.4.5. Hollád

076/b

1.5 Környezetbiztonság

A környezetbiztonság a természeti és környezeti katasztrófák számának világszerte tapasztalható növekedése miatt kiemelt társadalmi megítélést kap. Ennek és a felelős politikai gondolkodásmódnak köszönhető, hogy az Országgyűlés elfogadta a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 2011.évi CXXVIII. törvényt (katasztrófavédelmi törvényt).

A katasztrófavédelmi törvény a katasztrófák elleni védekezés, felkészülés fő települési feladatainak végrehajtását a polgármesterekre bízta. A polgári biztonság érdekében jelenleg folyik az állami szervezetben a környezeti kockázatok felmérése. A környezet állapotát egyrészt természetes, másrészt mesterséges (ember által előállított) tényezők változtathatják meg gyorsan és nagymértékben. Ezeket a gyors és nagymértékű környezeti változásokat nevezik katasztrófáknak.

A környezetbiztonság, közbiztonság, valamint közlekedésbiztonság mellett megkülönböztetett figyelem tulajdonítandó az élelmiszerbiztonságra, továbbá a munkavégzés biztonságos feltételeinek garantálására csakúgy, mint a lakosság létbiztonságára, illetve általában a katasztrófa megelőzésre, és elhárításra. Fel kell készülni arra, hogy az éghajlatváltozás következtében növekszik a szélsőséges időjárási események gyakorisága, ami az eddigieket meghaladó kockázatot jelent. A hagyományos hatósági eszközök mellett e feladat elvégzése során az erre szakosodott civil szervezetek (polgárőrség) aktivitására is építeni kell, és fel kell készíteni a lakosságot a gyors beavatkozások szervezett elvégzésére.

Természeti eredetű katasztrófák lehetőségei:

- Földrengés,
- Légköri természeti csapások (csapadék, szél, magas hőmérséklet okozta károk),
- Természeti eredetű tűzvész,
- Ár- és belvíz.

A mesterséges (emberi tevékenység által okozott) katasztrófák lehetőségei:

- Üzemi robbanás, üzemi környezetszennyezés (mérgezés, tűz, villámcsapás, tankautó, vasúti baleset),
- Tűzvész,
- Repülőgép baleset,
- Terrorista merénylet következményei.

A településeken a fejlesztéseknek és a település biztonságos működtetésének, az élet-és vagyonbiztonságnak alapvető feltétele az üzemi robbanás és a tűz elleni védelem hatékony megoldása.

A tűz elleni védekezés legfontosabb eszközei, módszerei:

- a szükséges oltóvíz - mennyiség biztosítása,
- az oltóvíz biztonságos eljuttatása a település valamennyi beépített, illetve beépítésre szánt területére,
- a vízkivétel műszaki lehetőségeinek biztosítása,
- az egyes építési övezetek, illetve létesítmények gyors megközelítése a tűzoltóság járművei részére.

Környezetvédelmi Stratégia

1. Stratégiai összefüggések

1.1 Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2019. stratégiai tervezésének alapelvei

Magyarország hosszú távú jövőképét az Országgyűlés által 2013 tavaszán a 18/2013. (III.28.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia fogalmazta meg. A jövőkép a négy alapvető erőforrás (az emberi (humán), a társadalmi, a természeti és a gazdasági erőforrások) fényében fogalmazta meg vízióját a jövő Magyarországra.

Ennek a jövőképnek az elsődleges tényezője „egy olyan harmonikus, értékkövető és értékörző magyar társadalom ..., melyben a boldogulás alapja - az anyagi értékek mellett - az értékteremtő munka, az egészség, a tudás, az erkölcs (mely többek között hiten, bizalmon és tiszteleten alapul), valamint a családi, közösségi és a nemzeti összetartozás, továbbá a globális felelősségvállalás”. Ebben a társadalomban fontos érték többek között a mértékletesség és a takarékoság, az értékalapú gondolkodás és cselekvés, illetve a megtakarítás fontosabb a fogyasztásnál.

A társadalmi intézmények és a kormányzat döntései támogatják a személyes felelősségvállalást, ösztönzik az értékteremtő együttműködést. „Az egyének életmódja és a támogató természeti, szűkebb közösségi és tágabb társadalmi környezet megléte elősegíti az egészség megőrzését, az emberek kihasználják a folyamatosan bővülő oktatási lehetőségeket és nyitottak az élethosszig tartó tanulásra. ...A tudományos kutatás és a vállalati innováció megbecsült tevékenységek, amelyeken gazdasági fejlődésünk is alapszik.”

A környezet- és természetvédelemhez közvetlenül kapcsolódva a következők kerültek megfogalmazásra a jövőképben. „A gazdaság az ökológiai korlátain belül működik. A fenntartható fejlődés a természeti erőforrásokkal való olyan tartós, értékvédő gazdálkodást jelent, amely lehetővé teszi az emberek boldogulását anélkül, hogy a gazdasági fejlődés lerombolná a sokféleséget, a komplexitást és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat. Az emberek tisztelik a természetet, természeti értékeinket, a helyi közösségek felismerik a rendelkezésükre álló természeti erőforrásokból adódó lehetőségeiket, termelésüket, energiafelhasználásukat és fogyasztásukat erre alapozva szervezik meg. A lokális ökológiai problémákra, kihívásokra a helyi közösségek és alsóbb szintű kormányzatok adnak választ, míg a központi kormányzat kezeli a nemzeti jelentőségű problémákat. A gazdasági, tudományos és intézményi innovációk hathatósan segítik a megoldások megtalálását.”

E jövőkép szerint a környezetügy katalizátorrá válhat a fenntartható fejlődés megvalósításának útján, miközben a fenntarthatóság elveinek következetes érvényesítése a gazdaság és a társadalom szférájában hozzájárulhat ahhoz, hogy megváltozzanak a környezeti problémákat is kiváltó hajtóerők.

Ehhez elsősorban a társadalom értékrendjének megváltozása szükséges, melyben az ember és a természet tisztelete, a takarékoság és mértékletesség eszménye az őt megillető helyre kerül. A társadalom felismeri, hogy jólléte és fejlődése az élet természeti alapjainak védelme, megőrzése nélkül lehetetlenné válik, hogy a környezet és a fejlődés kérdései nem szétválaszthatók, és e felismerés birtokában akar és képes életmódján változtatni. A környezettudatos gondolkodás és cselekvés erénnyé és előnnyé válik, melyet a teljes

társadalmi berendezkedés támogat, s ezáltal a fenntartható termelési és fogyasztási szokások válnak meghatározóvá.

A gazdaság és intézményrendszer működtetésében a holisztikus szemlélet, a személyes felelősség és az elővigyázatosság elve érvényesül. A döntéshozást és a társadalmi véleményformálást a környezet állapotát megfelelő színvonalon és módon nyomon követő megfigyelő rendszerekből származó közérthető, hiteles és nyilvános információk segítik, növelve a környezet megővéására irányuló döntések megbízhatóságát. A környezeti szempontok beépülnek a döntésekbe, arra ösztönözve a társadalom tagjait, hogy takarékoskodjanak az erőforrásokkal, védjék a természet értékeit és csökkentsék a környezet terhelését. A kormányzat mind a szakpolitika megalkotása, mind intézményei működtetése révén példát mutat a társadalom számára a környezettudatos megoldások bevezetésére, kiegészítve a példaadással a környezetpolitika hagyományos eszköztárát.

A gazdasági szereplők már fejlesztéseik tervezésénél figyelembe veszik a környezetvédelmi szempontokat és a korszerű, környezetbarát technológiák bevezetése, a szennyezés-megelőzés hosszú távon versenyelőnyt eredményez. Ezzel párhuzamosan a fogyasztói igények is a környezetileg fenntarthatóbb, organikus termékek és szolgáltatások felé tolódnak el.

Hazánk természeti adottságainak és erőforrásainak figyelembe vételével a következő legfontosabb stratégiai kihívások előtt áll:

- az erőforrások takarékos, hatékony használatára támaszkodó környezetbarát gazdaság megteremtése;
- biztonságos és jó minőségű élelmiszer- és vízellátás biztosítása, ahol a termőföld és a vízkészletek védelme, fenntartható hasznosítása magas szinten biztosított;
- a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma szolgáltatások védelme, fenntartása;
- a környezeti lehetőségekhez és korlátokhoz illeszkedő területhasználat.

Mindezek mellett fontos tényezője a jövőképeknek a vidéki lakosság megélhetésének, lakhelyén való érvényesülésének biztosítása a fenntarthatóság elvein nyugvó tájhasználat révén, ahol a jóléthez szükséges erőforrások igénybevétele és az ökoszisztéma szolgáltatások feltételrendszere között összhang van. Emellett a városi környezet is élhetőbbé, egészségesebbé válik az emberi léptékű, energiatakarékos épületek és infrastruktúra, az egészséges és tiszta környezet, a bővülő zöldterületek révén. Mindezek következtében sikeres az éghajlatváltozást erősítő tényezők csökkentése és az elkerülhetetlen változások hatásaihoz való alkalmazkodás.

Természetesen e jövőkép minden tényezőjének megvalósítása hosszabb időszakot és következetes lépéseket, széleskörű társadalmi támogatást és cselekvést igényel, melyhez az elkövetkezendő hat évre szóló feladatok végrehajtása is aktívan hozzájárul.

A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

A környezetügy átfogó felelőssége, hogy feladatai magas színvonalú ellátásával segítse elő az ország társadalmi-gazdasági fejlődését, ugyanakkor tudatosan lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen és hatékonyan közreműködjön a környezeti szemléletformálásban. Ez átfogó, rendszerszemléletű megközelítést és a környezeti szempontoknak az élet minden területén való figyelembe vételét teszi szükségessé.

A helyzetelemzéshez kapcsolódóan a Program három stratégiai célt határoz meg

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.

Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.

Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.

Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzése, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jólléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A fogyasztói magatartás megváltozása, a környezeti szempontból fenntartható termékek és szolgáltatások felé történő elmozdulás keresleti oldalról erősíti meg a termelői folyamatok „fenntarthatósága” iránti igényt. A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület-, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahasználatosság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

Mindhárom célhoz kapcsolódik a környezetbiztonság javítása. Ez utóbbi az élet- és vagyonbiztonság szempontjait is figyelembe véve kiterjed a szélsőséges természeti folyamatok és természeti katasztrófák (pl. árvizek, szélviharok) előrejelzésére és kárainak csökkentésére, valamint az ipari balesetek, technológiai eredetű katasztrófák (pl. vegyi balesetek) megelőzésére és kárcsökkentésére.

Horizontális cél a társadalom környezettudatosságának erősítése. Ezáltal biztosítható, hogy az életminőséget közvetlenül érintő tényezők mellett az emberi élet alapjait jelentő természeti erőforrások és értékek védelme és fenntartható használata, valamint az ezekkel szorosan összefüggő életmód, fogyasztási és termelési szokások együttesen szolgálják a társadalom hosszú távú jóllétét.

1.2 Környezeti jövőkép

Szükséges egy környezeti jövőkép kialakítása a település számára. A jövőkép megalkotásához elengedhetetlen a lakossággal, civil szervezetekkel, ipari és mezőgazdasági vállalkozásokkal és a hatóságokkal a környezetvédelem terén még szorosabb együttműködés megvalósítása. A végső cél, hogy Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos és Vörs lakóinak életminősége, komfortérzete jelentősen javuljon és a települések közigazgatási területén található természeti kincsek előnyeit turisztikai és gazdasági szempontból ki tudja használni, ugyanakkor az ennek érdekében megvalósuló fejlesztések az ökoszisztéma teherbíró képességét ne haladják meg, működjenek a megtartó funkciók, a védett értékek ne károsodjanak. Fokozatosan el kell érni, hogy az emberek belső igényévé váljon a tiszta,

egészséges környezet és mindez párosuljon egy fenntartható, környezettudatos magatartás, életszemlélet kialakításával.

1.3 Általános célok

A települések környezetvédelmi programjának céljait döntően a következő főbb szempontok határozzák meg:

- a környezeti állapot értékeléséből következő célok,
- a hazai jogszabályi előírásokból következő célok,
- az EU tagságból fakadó célok.

A helyzetértékelés segítségével megállapíthatók azok a célok, amelyeket a települések területén meg kell valósítani annak érdekében, hogy a környezet állapota a kívánt elvárásoknak megfeleljen. Ezeknek a céloknak a teljesítése nem kizárólag az önkormányzatok feladata, hanem részben a településeken tevékenykedő gazdálkodó szervezetekre és a lakosságra is hárul. Szükséges a célok egységes megfogalmazása azért, hogy az önkormányzatok koordináló szerepe erősödhesen, és az érdekek sajátjuknak tekintsék e célokat.

A települések környezetvédelmi feladatait elsősorban az önkormányzati törvény és a környezetvédelemmel, a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet rendezésével összefüggő törvények szabályozzák.

A legfontosabb jogszabályok a következők:

1995. évi LIII. törvény a környezet általános szabályairól
1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és területrendezésről
1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
2000. évi LXIII. törvény a hulladékgazdálkodásról
2000. évi CXII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területrendezési tervének elfogadásáról és területrendezési szabályzatának megállapításáról
2001. évi LXXXI. törvény a környezeti információhoz való hozzáférésről
2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
2008. évi LVII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területrendezési tervének elfogadásáról és területrendezési szabályzatának megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosítása
2008. évi XCI. törvény a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról
2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
2011. évi LXXVII. törvény a világörökségről
2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet a víziközlekedés rendjéről
303/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet a történelmi emlékhelyekről

A célok kitűzése során figyelemmel kell lenni az országos és megyei szintű koncepciók, programok teljesítésére, illetve a környezetvédelmi érdekek érvényesítésére.

Az EU jogszabályai a tagállamokat, a tagállamok természetes és jogi személyeit közvetlenül kötelezik, így Magyarország és települései számára is kötelezővé válnak. Az EU joganyagaiból és környezetvédelmi politikájából adódó elvárások, alapelvek az általános és a konkrét célok megfogalmazásánál a lehetőségek figyelembe vételével beépítésre kerültek.

A települési környezetvédelmi program célja - a Nemzeti Környezetvédelmi Program céljával összhangban - a legfontosabb környezeti problémák feltárása, és azok megoldása, azaz:

1. A település lakói életkörülményeinek és életminőségének javítása, és a vonzó vidéki életmód megteremtése, valamint az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése.
2. Környezeti, táji és természeti értékek megóvása, helyreállítása, illetve a természet védelmének szem előtt tartása a település gazdasági, társadalmi fejlesztése során.
3. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez méltó üdülöhely minőségi fejlesztése a közhasználatú zöldterületek értékének növelésével oly módon, hogy az biztosítani tudja a lakó és üdülőnépesség rekreációs igényét.
4. A település adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő, a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, környezetbarát, és versenyképes termelési és szolgáltatási technológiák alkalmazása.
5. A fentiekkel összhangban, a környezettudatos életszemlélet erősítése, az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, valamint a partnerség fejlesztésének előtérbe helyezése.

1.4 A stratégiai program és a Balaton törvény összefüggései

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (Balaton Régió) fejlesztésével kapcsolatos feladatokat a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. számú törvény, illetve az azt módosító 1999. évi XCII. számú törvény értelmében a Balaton Fejlesztési Tanács látja el, amely jog- és hatáskörénél fogva jelentős támogatást és együttműködést képes biztosítani a kormányzati és az önkormányzati vízminőségvédelmi, környezetvédelmi intézkedések és más fejlesztési programok ütemezésére, összehangolására és végrehajtásuk gyorsítására.

A stratégiai célok megvalósításához hozzárendelhető intézkedések, továbbá a konkrét projektek kidolgozásának bázisául a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és Területrendezési Szabályzatának megállapításáról szóló 2013. évi XLVII. számú törvény (a továbbiakban „Balaton törvény”) szolgál. Ebben a Szabályozásban 27 alövezetet különböztetnek meg s ezeket a 4/1. – 4/16. sz. mellékleteken (térképeken) is megjelenítik, a törvény 4. sz. mellékletéhez csatoltan.

Alapvető célja a törvénynek a táj jellegének, a természeti és települési környezet minőségének védelme és fontos célja az üdülés és idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez szükséges környezeti feltételek javítása és a település kiegyensúlyozott fejlődésére való törekvés.

Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos, Vörs településekre az övezeti besorolások alapján a következő előírások vonatkoznak környezeti és épített környezeti elemenkénti felsorolásban – részletesen a 2. sz. melléklet tartalmazza.

Levegőtisztaság-védelem

15. § a) b) ba) bb) bc) bd) be) bf) bg)

Felszín alatti és felszíni vizek

34. § a) b) c) d)

35. § a) b) c) d) e) f) g) h) i) j)

Talaj, területhasználat

20. § (1) (2) (3) (4) (5)

28/B. § (1) (2)

29. § (2) b)

30. § (2) a) b) c) (3) d)

31. § (1), (2) a) b)

33. § a) b)

39. § (1) a) b) c) d) e) f) g) h) i) j) k) l) m) n) (2) (3) (4)

42. § a) b) c) d) e) f) g)

43. § a) b) c)

44. § a) b)

46. § a) b) c) d) e)

Táj, természetvédelem

23. § a) b) c) d) e) f) g) h) i)

24. § a) b) c) d) e) f) g) h) i) j) k) l) m) n)

25. § (1) a) b) c) d) e) f) g)

26. § a) b) c) d) e) f) g) h) i)

Infrastruktúra

4/C. § (1) (2) a) b) e) f) h) i) (3) a) b) c) d)

9. § (1) (2) (3) a) b) (4) (5) (6) (7)

Épített környezet védelem

27. § (1) (2) a) b) c)

37. § a) b) c) d) e)

38. § a) b) c)

2. Tematikus célok

2.1 A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése

Indoklás

Az ember és a természet viszonyát, a jelen és a jövő generációk számára kedvező vagy kedvezőtlen jellegét hosszabb távon a társadalmi értékrend és az ebből fakadó viselkedés, termelési-fogyasztási szokások befolyásolják leginkább. A társadalmi értékrend részét képező, azt befolyásoló környezettudatosságnak olyan szintjét kell elérni a jövőben, amely az ok-okozati összefüggések és az ezek mélyén rejlő hajtóerők feltérképezésének fényében biztosítja, hogy a társadalmi-gazdasági tevékenységekkel együtt járó környezetterhelés a lehető legkisebb mértékű legyen, beleértve a szennyezőanyag kibocsátás és a hulladéktermelés minimalizálását, az erőforrások takarékos használatát.

A környezetvédelmi döntések előkészítésében, a döntések végrehajtásában való társadalmi részvételt az EU elvárásai, az Aarhusi Egyezmény kötelezettségei, a hazai jogszabályok erősítik, de a társadalmi partnerek egyre növekvő mértékben igénylik is.

Célok: A társadalmi részvétel ösztönzését szolgáló legfőbb intézkedések: a környezeti információkhoz való hozzáférés javítása; a civil szervezetek és a lakosság bevonása az őket érintő döntések előkészítésébe; civil szervezetek bevonása környezet és természetvédelmi feladatok végrehajtásába, közreműködésük pénzügyi támogatása.

Jelenleg a környezeti nevelés döntő színterei az oktatási intézmények, ám ahhoz, hogy sikeres legyen a program, a színtereket ki kell terjeszteni az élet szinte minden területére, de különösen a családra, az oktatási és művelődési intézményekre, a civil szervezetekre, a hatóságokra, az önkormányzatokra és a gazdaság szereplőire is.

Leírás

TUDAT-1. Környezeti nevelés, oktatás, szemléletformálás. A társadalom környezeti értékrendjének javítása.

- Környezet- és természetbarát, valamint a környezettudatos szabadidős tevékenységek elősegítése.
- Óvodás, iskolás korúak oktatása és a szülők bevonása (közös növényültetés, gondozás).
- Környezettudatosság és a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek megjelenítése az oktatási segédanyagokban.
- Zöld Óvoda, Ökoiskola, Erdei Óvoda és Erdei Iskola programok kiterjesztése.

TUDAT-2. Környezeti információhoz való hozzáférés.

- A lakosság hiteles tájékoztatása a környezet állapotáról és annak változásairól.
- Fórumok, klubok szervezése, médiában való környezetvédelmi műsorok közvetítése.

TUDAT-3. Az önkormányzatok, a lakosság és a civil szervezetek környezetvédelmi tevékenységének, együttműködésének elősegítése.

- Környezetvédelemmel kapcsolatos rendeletek folyamatos felülvizsgálata, azok betartatása.
- Környezetvédelemmel kapcsolatos információs adatbázis összeállítása.

TUDAT-4. Kiskertek, konyhakertek, háztáji gazdaságok népszerűsítése a településeken, a környezeti nevelés, szemléletformálás és a klímaváltozáshoz való egyéni alkalmazkodás előmozdítása érdekében.

2.2 Éghajlatváltozás mérséklés és alkalmazkodás

Indoklás

A világ eseményeit tekintve látható, hogy növekszik az éghajlatváltozással összefüggő természeti katasztrófák (árvizek aszály, erdőtüzek stb.) száma. Magyarországon is megszorodtak a szélsőséges időjárási események. Az utóbbi évek eddig nem tapasztalt szélsőségeket, szokatlan időjárási viszonyokat hoztak, elpusztítva ezzel a termés jelentős hányadát, károkat okozva az infrastruktúrában, vagyoni javakban, nem ritkán veszélyeztetve az emberek személyi biztonságát és egészségét. A tudományos előrejelzések szerint a Balaton térségében a globális átlagot meghaladó, tartós melegedés várható, amelynek jelei már napjainkban is mérhetők, illetve érzékelhetők. A szélsőséges időjárású napok gyakorisága megnő (erős szél, túl magas/túl alacsony hőmérséklet, nagy hőmérséklet-ingadozás, egyszerre túl sok csapadék, stb.). A csapadékos napok száma csökken, a csapadékeloszlás egyenlőtlenebb lesz (télen több, nyáron kevesebb), amely a mezőgazdasági tenyészidőszakban illetve az idegenforgalmi évadban nagyobb szárazságot eredményez. Várható, hogy a fenti változások a természeti környezetre, a térség gazdaságára, ezen belül a Balatonnál meghatározó szektorra, a turizmusra is erőteljes hatást fognak kifejteni.

Éghajlatvédelmi szempontból Magyarország helyzete ellentmondásos, csakúgy mint Közép-Kelet Európában a többi korábbi szocialista országé. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása jóval alacsonyabb, mint az 1990-es éveket megelőzően, amely időszak a klímavédelmi nemzetközi vállalások alapjául szolgál. Ugyanakkor a viszonylag kedvező állapot nem a klímatudatosságnak köszönhető, hanem a kibocsátás nagy részéért felelős szocialista nehézipar megszűnésének, a gazdasági szerkezet átalakulásának. A kibocsátási trendek arról tanúskodnak, hogy döntően a nehézipar összeomlását követően, 1992 óta lényegében nem változott az ország üvegházhatást okozó gázkibocsátása.

A klímavédelmet a Magyar Köztársaság Országgyűlése és Kormánya napjaink sürgető, megoldandó kérdésének tekinti. A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) Magyarország középtávú klímapolitikájának irányát jelöli ki a 2008–2025. közötti időszakra, elkészítését az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény 3. §-ának rendelkezése írja elő.

Magyarország kibocsátás-csökkentési törekvéseit eddig a Kiotói Jegyzőkönyvben 2012-re tett 6 százalékos csökkentési vállalása határozta meg. 2012. után a fejlett ipari országoknak, köztük Magyarországnak is jelentősebb mértékben kell kibocsátását csökkenteni, mint a globális átlag. A hazai éghajlatváltozási és energiagazdálkodással kapcsolatos politikának összhangban kell lennie az európai uniós politikával, amely nem kevesebbet kíván elérni, mint 10-15 év alatt egy új ipari forradalmat, amelynek végső célja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság megteremtése. A 2008-2025. közötti időszakra szóló Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia a célokat és tennivalókat a nemzetközi kötelezettségvállalások figyelembevételével jelöli meg.

Az államnak mind a globális felmelegedést okozó gázok kibocsátásának mérséklését, mind az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást ösztönöznie, erősítenie kell. Ehhez kapcsolódóan a konkrét intézkedéscsomagot – a tervezési és helyzetkezelési teendőket – a Nemzeti Éghajlatváltozási Programok fogják tartalmazni. A programok országos és regionális szinten fogják előírni a megfelelő lépéseket. Az éghajlati alkalmazkodás felelősségét nemcsak az államnak és az önkormányzatoknak, hanem egyidejűleg az üzleti szférának, a civil

szervezeteknek, valamint jelentős mértékben a helyi közösségeknek, azaz a lakosságnak is viselnie kell. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet vonzó környezeti állapotának és gazdasági versenyképességének, népességmegtartó erejének megőrzése érdekében rendkívül fontos a felkészülés a változásokhoz való alkalmazkodásra, azaz a kedvező változások kihasználására és a kedvezőtlenek mérséklésére.

Amíg a klímavédelemben a kibocsátás-csökkentési törekvések csakis globális összefogás esetén vezethetnek eredményre, addig az alkalmazkodási lépések helyi és regionális szinten önállóan is sikeresek lehetnek. A mostani és a leendő fejlesztéseket úgy kell megvalósítani, hogy a globális változások tudomásul vétele mellett a fentiekben prognosztizált körülmények között a természeti környezet, a térség lakóinak életfeltételei és a gazdasági környezet elfogadhatók maradjanak. Ehhez a természetvédelem, az emberi egészség védelme, a vízgazdálkodás, a mező- és erdőgazdálkodás, valamint a települési környezet fejlesztése terén kell a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában megfogalmazott szempontokat érvényesíteni.

Célok: A globális felmelegedést okozó gázok kibocsátásának mérséklésében, és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban a kormányzati szervek mellett az üzleti szférának, a civil szervezeteknek, valamint jelentős mértékben a helyi közösségeknek, azaz a lakosságnak is tevőlegesen részt kell venniük. A kibocsátások hathatós és tényleges mérséklését kell elérni leginkább az energetikában, az ipar, a közlekedés, a mezőgazdaság és a hulladékgazdálkodás terén. A kedvezőtlen ökológiai és társadalmi-gazdasági hatások elleni védekezés az alkalmazkodóképesség javításával, a károk megelőzésével, enyhítésével. A klímatudatosság erősítése.

Leírás

KLÍMA-1. Az éghajlatváltozás mérséklése – Mitigáció.

A mitigáció az éghajlatváltozást kiváltó tényezők (ÜHG gázok) tekintetében vagy ezek kibocsátásának csökkentését, vagy a légkörből való eltávolításukat, megkötésüket jelenti. Mivel jelenleg elsődlegesen az energiatermelés és felhasználás a felelős az ÜHG gázok kibocsátásáért, elsősorban a megújuló alapú energiatermeléssel és a helyhez kötött és a közlekedési energia felhasználással érdemes foglalkozni. További mérséklési területek a hulladékgazdálkodás és a növényzettel történő ÜHG gáz megkötés. A hulladékgazdálkodás a hulladék keletkezés csökkentésén és újrahasznosításán keresztül avatkozik be az energia és nyersanyagáramlásba, mindkettőt csökkentve. További, de mitigációs szempontból kevésbé jelentős tényező a hulladéklerakók rekultivációja vagy hasznosítása.

KLÍMA-2. Alkalmazkodás.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás nem a jövő generációkra váró feladat – az emberek mindig is alkalmazkodtak az éghajlat változásaihoz, és ez igaz a Balaton térségére is. Az éghajlatváltozás stratégiai szemszögből való megközelítése során azonban különböző típusú problémákkal kell szembenézni. A múltra nem lehet alapozni a jövőbeni változások előrevetítése során, ehelyett különböző alternatív jövőképeket kell figyelembe venni, és azoknak megfelelően kell a döntéseket meghozni. Intézkedések az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz:

- A Balaton és térségének helyes vízkészlet gazdálkodása; vízviszatartást előmozdító megoldások alkalmazása (ciszternák, ülepítő terek, szűrőmezők, medertisztítás); a települési csapadékvizek okszerű kezelése, az elvezető rendszerek alkalmassá tétele a hirtelen, nagy mennyiségben lehulló csapadék befogadására.
- A mezőgazdaságban a termelők ösztönzése a legmegfelelőbb fajták megválasztására alkalmazkodóképességi vizsgálatok eredményei alapján.

- Az erdőterületek nagyságának növelése, az erdőssztyepp zónában alacsony záródású erdők fenntartása; mezővédő erdősávok rendszerének kialakítása, fás legelők területének növelése, folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszerek elterjesztése, a természeti károsításokat követően az erdőterületek helyreállításának biztosítása.
- Építési előírások, szabványok felülvizsgálata, szigorítása az éghajlatváltozással együtt járó hatásoknak megfelelően; klímatudatos telepítés módszereinek kidolgozása és megismertetése a rendezési terveket, épületterveket készítő szakemberekkel.
- A természetvédelem klímapolitikájának kialakítása és összehangolása az erdészeti, agrár-, energia- és vízgazdálkodási szektorokkal; helyben történő adaptáció elősegítése a meglévő biológiai sokféleség megőrzése érdekében; a természeti területeket körülvevő táj átjárhatóságának fokozása, a fajok vándorlásának elősegítése érdekében.

KLÍMA-3. Tudatformálás, tájékoztatás, információ gyűjtés.

Magyarországon az éghajlatváltozással kapcsolatosan sem az átlagos ismereti szint, sem pedig a lakosság attitűdje nem éri el az Európai Unióban megfigyelhető szintet. A megdönthetetlen bizonyítékok ellenére igen magas az un. klímaszkeptikusok aránya, amely az éghajlatváltozás elleni fellépés következményeitől tartó ellenérdekeltek (pl. a fosszilis energiára épülő energetikai ipar) tevékenységének és a média felületes tájékoztatásának következménye. Emellett az átlagos polgár úgy érzi, hogy elhanyagolhatóan keveset tehet az éghajlatváltozás ellen. Ezért kiemelten fontos a tudatformálás, a közvélemény naprakész, objektív tájékoztatása és az információ gyűjtés annak érdekében, hogy tisztában legyen mindenki a kistérség aktuális állapotával.

2.3 Környezet és egészség

Indoklás

Az egészség az életminőség semmi mással nem helyettesíthető eleme, melynek megtartása vagy helyreállítása megkülönböztetett figyelmet kell, hogy kapjon mind az egyén, mind a társadalom értékrendjében és cselekvésében. A magyar lakosság egészségi állapota kedvezőtlen képet mutat. A születéskor várható átlagos élettartam hat évvel az EU átlaga alatt van. A két vezető halálokok, a légzőszervi daganatos betegségek tekintetében hazánk Európában első helyen áll, a keringési rendszer betegségei esetében is a legrosszabb eredménnyel rendelkező országok között szerepel. A halandósági kockázati tényezők között kiemelt fontosságúak – az életmód és a táplálkozás mellett – a környezeti ártalmak, a települési és lakókörnyezet egészségkárosító hatásai. A környezeti tényezők és az emberi egészség közötti ok-okozati összefüggés elemzése alapján feltételezhető, hogy a halálesetek mintegy 15%-ának az oka a szennyezett, rossz minőségű környezet. Az OECD 2008-ban Magyarországról készített környezetpolitikai teljesítményértékelésében felhívja a figyelmet arra, hogy a környezet-egészségügyben jelentkező problémákat tovább súlyosbíthatja mind a szegénység, mind a jövedelem egyenlőtlenségek növekedése. A jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a levegőszennyezéssel és az ivóvíz minőségével összefüggő egészségi problémák megelőzésére, illetve mérséklésére.

Célok: Olyan környezeti állapot biztosítása, amely hosszú távon nem befolyásolja negatívan az emberi egészséget, és hozzájárul a lakosság egészségi állapotának javításához.

Leírás

EMB-1. A lakosság egészségi állapotának javítása.

- Egészséges életmód népszerűsítése, aktív szűrő- és betegségmegelőző prevenciós program kidolgozása és megvalósítása.
- Sportrendezvények szervezése, sportolással kapcsolatos beruházások, fejlesztések.
- Környezeti ártalmakkal összefüggő betegségek, hatások feltárása.

EMB-2. Az allergén gyomnövények jelentős visszaszorítása, és ezen növényekkel kapcsolatos ismeretterjesztés.

- Az év minden napján 30 pollenszem/m³ érték alatt maradjon a parlagfű koncentrációja és csökkenjen a biológiai allergének okozta egészségi kockázat.

2.4 Települési környezetminőség

Különösen fontos a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben, így a hat település területén is, a települési infrastruktúra olyan irányú fejlesztése, amely egyben a környezet és természet védelmét és a fenntartható fejlődést biztosítja. Jelenleg már nemcsak az elkezdődött infrastruktúra fejlesztések (szilárd hulladékok elhelyezése, vízminőségvédelem, zaj- és levegőszennyezés mérséklése) szükségesek, hanem az infrastrukturális feltételek olyan összehangolt, rendszer szemléletű mennyiségi és minőségi jellegű átalakítása, amely korszakos jelentőségű változást eredményez, és biztosítja az európai, hasonló adottságú térségekhez, településekhez történő felzárkózást.

A települések környezeti állapotának jellemzői, a települések és a környező táj kapcsolata, a települési infrastruktúra, a szolgáltatások színvonala mind az életminőséget alapvetően meghatározó tényezők. Az „élhető település” az ott élők számára elsősorban környezeti ártalmaktól mentes, esztétikus, komfortos, megfelelő rekreációs feltételekkel rendelkező, biztonságos lakóhelyet jelent. A környezeti infrastruktúra részét képezi az egészséges ivóvíz szolgáltatás, a szennyvízelvezetés és -tisztítás, valamint a rendszeres és szervezett hulladékgyűjtés és -kezelés. Fontos, hogy a térségben élők igényeinek kielégítése, a településfejlesztés és -rendezés, illetve az infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés a fenntarthatóság szempontjainak figyelembe vételével történjen, beleértve többek között az energiatakarékos és egyúttal „klímatudatos” építést és fenntartást, a környezetkímélő közlekedés elterjesztését, a zöldfelület-gazdálkodási szempontok megfelelő érvényesítését.

2.4.1 Településfejlesztés

Indoklás

Az épített környezet, azaz a települések védelme, fenntarthatóvá, élhetőbbé tétele természetvédelmi, tájvédelmi, környezetegészségügyi és nem utolsósorban érzelmi-hangulati, mentális kérdés. Természetvédelmi kérdés abban a tekintetben, hogy hogyan illeszkedik az ökoszisztémába, mekkora térrészt foglal el és mekkorát használ fel. Tájvédelmi, tájésképítési kérdés, hogy beleilleszkedik-e a tájszerkezetbe, vagy inkább további megbontását, feldarabolódását okozza. A települések szerkezete, zöldfelület-rendszere, arculata nagyban meghatározza a lakosság hangulatát, egészségét, azaz döntően befolyásolja az életminőséget. Az épített környezet, az épületek, utak, műszaki létesítmények rendszere biztosítja az adott település működőképességét, az egyes települési funkciók közti szükséges kapcsolatokat.

Kiemelten kell kezelni a települési tervezési feladatokat (pl. településrendezési tervek felülvizsgálata, vízrendezési tervezések stb.), amellyel a tervszerű környezetgazdálkodás segíthető elő.

A közvetlen települési környezet képezi az ember mindennapi életterét. A települési közterületek (utak, járdák, parkok állapota) rendezettsége, tisztasága, a megfelelő növényzet – elsősorban őshonos, tájbaillő fajok felhasználásával - nagymértékben javíthatja az ott élők közérzetét. A tisztaság és a növényzet számottevően növeli az ingatlanok értékét is.

A növényzetnek komoly szerepe van a káros környezeti hatások, a porterhelés a gáz állapotú szennyező anyagok és a zaj csökkentésében.

Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos és Vörs közigazgatási területén tervezett környezetvédelmi jellegű beruházások (hulladékkezelés, csapadékvíz elvezetés, stb.), út- és kerékpárút fejlesztése, parkolók létesítése, valamint sport és rekreációs létesítmények építése – során a régészeti és műemléki érintettséget vizsgálni kell. Az egyes fejlesztési célok és feladatok a régészeti örökséget veszélyeztethetik. Amennyiben a beruházás műemléket, műemléki környezetet, műemléki jelentőségű területet, vagy régészeti lelőhely területét érinti – az illetékes múzeumok bevonása szükséges. A földmunkával járó beruházásokkal a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény alapján a lelőhelyeket el kell kerülni. Ha ez nem lehetséges, a 22. § (2) bekezdés alapján a beruházás megkezdése előtt megelőző régészeti feltárást, örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni.

Célok: Kevesebb környezeti stresszhatást eredményező, jobb környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező települési környezet kialakítása és fenntartása. Az épített környezet és a zöldfelületi rendszer védelme. A település harmonikusabb tájba illesztése. A település zavartalan működését biztosító környezeti infrastruktúra kiépítése.

Leírás

TEP-1. Összefüggő, egységes zöldfelületi rendszer kialakítása, növelése, megújítása, fenntartása. A zöldfelületek ökológiai és használati értékének növelése.

- A nagyobb forgalmú utcákban, ahol lehetséges, és ahol indokolt, környezeti hatásoknak, és az újabb károsítóknak ellenálló fajták (cserjék, lehetőleg őshonosak) telepítése.
- A közterületek gondozása (legalább évente két-háromszori kaszálás, évenként nyesés), a település körül a legkritikusabb részeken (utak széle, hulladéklerakásnak kitett területek, stb.) függetlenül a terület jellegétől.
- Gyepborítás kialakítása minden olyan területen, ahol a talajviszonyok és a területhasználati mód lehetővé teszi.
- A növényzet életképességének növelése az ültetési mód és alkalmazkodóbb, ellenállóbb fajták (például erősebb facsemete) telepítésével.
- A sport- és rekreációs rendeltetésű létesítmények és területek kiemelt gondozása és fejlesztése.
- Virágos területek növelése lehetőség szerint a lakosság, főként a gyermekek és fiatalok bevonásával.

TEP-2. Az épített környezeti értékek védelme és az ehhez szükséges feltételek biztosítása.

- A településkép harmóniájának fokozott védelme.
- Az épületek külső megjelenésének javítása.
- Egyes településrészek - különösen a történelmi településközpont, műemlékvédelmi-, kulturális örökség részét képező romok - rehabilitációja, revitalizációja
- Helyi építészeti örökség számbavétele, védetté nyilvánítása és fenntartása.
- Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházásoknál.
- Egységes, környezetbe illeszkedő hirdető- és útbaigazító tábla rendszer alkalmazása, összhang megteremtése a BKÜ településeivel.
- Korszerű infrastruktúra hálózat kialakítása (pl.: elektromos közművek földkábelben létesíthetők).

2.4.2 Települések levegőminőségének javítása

Indoklás

Az utóbbi két évszázadban a földön a levegő összetétele jelentősen megváltozott, ugyanis egyes légköri nyomgázok és aeroszol részecskék légköri mennyisége világszerte rohamosan emelkedik. Az emberiség létfeltételeit is veszélyeztető következmények elkerülése csak nemzetközi összefogással lehetséges, amelyben Magyarországnak és a településeknek is az arányos felelősség elve alapján kell szerepet vállalnia.

Az éghajlatváltozás kockázatát csak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével lehetséges megelőzni. E gázok kibocsátása az energiatermelés, a közlekedés, egyes ipari tevékenységek és az intenzív mezőgazdasági termelés rovására írható, így a légkör védelme végső soron a nemzetgazdaságokat átszövő energetikai, közlekedési infrastruktúra, illetve a termelési-termesztési rendszerek fenntarthatóbb fejlesztését jelenti.

A globális folyamatok mellett helyi szinten nem az üvegház hatású gázok, hanem az emberi egészséget, az ökológiai rendszert és az épített környezetet is fenyegető légszennyező anyagok okoznak komoly gondokat. Ezek forrásai szintén az energetikai és más iparágak, a mezőgazdaság, a közlekedés, a szolgáltató ágazat, a lakossági fűtés – tehát antropogén eredetűek. Olykor a természet maga is nagy mértékben hozzájárul a légszennyezéshez (vulkán kitörés, aszály stb.). A légszennyezők e csoportjának hatása általában jóval gyorsabban érzékelhető (napok, hetek, súlyos esetekben percek alatt), mint az üvegház hatású gázok esetében.

A légszennyező anyagok szilárd (por, korom, pernye), gáz (kéndioxid, nitrogén oxidok, kénhidrogén, ammónia, szénmonoxid, metán, alacsony forráspontú szerves anyagok) és gőz (üzemanyag gőzök, közepes és magas forráspontú szerves anyagok) lehetnek. A szilárd légszennyezőkhöz gyakran kötődnek az egészségre különösen káros szerves mikroszennyezők (policiklikus aromás vegyületek, dioxinok, oldószer-gőzök, stb.). Ezen anyagok egy része a légkörben rövid élettartamú, így csak a kibocsátási pont szűkebb környezetében (néhány 100 m – néhány km) van jelentős hatásuk. Ugyanakkor egyes anyagok (pl. savas oxidok) regionális, mások (freonok, perzisztens szerves vegyületek) globális szinten is kifejtik káros hatásukat.

A környezetvédelmi programban nagy figyelmet kell fordítani a légszennyezők e csoportjába tartozó anyagok csökkentésére is, mivel ezek lokálisan és rövid távon hatnak mind a lakosság egészségi állapotára, mind pedig az élővilágra és az épített környezetre.

A településeken az ipar nem jelentős, így környezetterhelő tevékenység a közlekedés és az állattartás bűzhatása. A közúti közlekedési kibocsátások alakulásában három tényező játszik fontos szerepet: az üzemanyag és a gépjármű-állomány minősége, valamint a gépjárműhasználat mennyisége.

A település teljes közigazgatási területén és a környéken az itt lakók, ide látogatók szempontjából kerülni kell minden olyan tevékenységet, ami az éghajlati viszonyokat és a tájjelleget tartósan hátrányosan befolyásolja, vagy az emberek nyugalmát zavarja. Ilyenek különösen a víz-, por-, füst és gázszenyezéssel, a levegő kémiai vagy biológiai szennyezésével, zajjal, valamint a növényállomány és a domborzat megváltoztatásával járó tevékenységek.

Célok: Légszennyezettség kialakulásának megelőzése. A levegő minőségének védelme: a szennyezettség csökkentése, illetve a jó minőség megőrzése. A 2,5 mikrométernél kisebb átmérőjű szálló por részecskék 20%-os csökkentése 2010 és 2020 között ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ -ről $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ -re). Az EU tematikus stratégiájával összhangban a 2020-ra teljesítendő célok megalapozása, időarányos teljesítése országos szinten (kén-dioxid: 55 kt, nitrogén-oxidok: 89 kt, illékony szerves vegyületek: 96 kt, ammónia: 90 kt).

Leírás

LEV-1. A közlekedési eredetű emissziók csökkentése.

- Korszerű motorokkal rendelkező autóbuszok alkalmazásának ösztönzése. Az autóbuszok okozta koromszennyezés csökkentése jelentős beruházással és forgalomszervezéssel jár, de a dízel járművek megfelelő karbantartásával kisebb költségekkel is jelentős javulás érhető el.
- A nem motorizált közlekedés feltételei megteremtésének elősegítése a kerékpárút-hálózat fejlesztése.
- A szilárd burkolatú, pormentes (portalánított) utak arányának fokozatos növelése, növénytelepítés megvalósítása.
- Meg kell teremteni az összhangot a vízminőség védelemmel, azaz a burkolat kialakítás mellett biztosítani kell a csapadékvíz elvezetést is.
- Törekedni kell a közlekedési és közúti szállítási igények mérséklésére.

LEV-2. A jogszabályban előírt levegőtisztaság-védelmi feladatok teljesítése.

- Avar és kerti hulladékok égetésére vonatkozó helyi szabályozás betartatása, a komposztálás hasznosságának propagálása.
- Szennyezés nélküli, vagy a legkisebb levegőszennyezést okozó megoldások előnyben részesítése a közlekedésfejlesztést, iparfejlesztést érintő önkormányzati döntések során.
- A lakosságot veszélyeztető levegőminőségi helyzet esetén a szükséges intézkedések megtétele, lakosság folyamatos tájékoztatása.

2.4.3 Zajterhelés csökkentése

Indoklás

A településeken az áthaladó utak, valamint az M7 autópálya okoz zajterhelést az átmenő forgalom következtében, amelynek mértéke nem olyan jelentős. A településeken a lakosság számára veszélyes vagy károsító zajterhelések csökkentését aktív vagy passzív módon, különböző műszaki megoldással, adminisztratív eszközzel, illetve ezek kombinált alkalmazásával lehet megoldani.

A környezet általános védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 31. § szerint a zaj – és rezgés elleni védelem keretében műszaki, szervezési módszerekkel kell megoldani:

- a zaj- és rezgésforrások zajkibocsátásának, illetve rezgésgerjesztésének csökkentését,
- a zaj- és rezgésterhelés növekedésének mérséklését vagy megakadályozását,
- a tartósan határérték felett terhelt környezet utólagos védelmét, valamint
- a passzív akusztikai védelmet (intézkedési terv kidolgozása során)

a tervezett fejlesztések és terület felhasználások zajvédelmi szempontú vizsgálata során.

Célok: A lakosság egészségvédelme érdekében a környezeti zajok elfogadható szintre történő mérséklése. A közlekedésből, ipari, szolgáltatási, mezőgazdasági termelésből származó zajterhelés az előírások betartásával nem haladhatja meg a határértékeket.

Leírás

ZAJ-1. A meglévő zaj és rezgés források feltárása, pontos nyilvántartása, a meglévő problémát okozó zajforrások kibocsátásának csökkentése, korlátozása (forgalomszervezéssel).

ZAJ-2. Az új létesítmények telepítésénél fokozott gondot kell fordítani a vonatkozó zajvédelmi előírások betartására (elsődleges célnak kell tekinteni lakó- és gazdasági területeken is).

- Érvényt kell szerezni a zaj- és rezgésvédelmi rendelet előírásainak.
- Következtesen ellenőrizni kell a zajcsökkentésre kötelezett létesítmények intézkedéseinek hatékonyságát.

2.4.4 Közlekedés és környezet

Indoklás

Az EU új közlekedésfejlesztési irányelve kimondja, hogy át kell gondolni a közlekedési infrastruktúrák rendszerét, és törekedni kell a meglévő hálózatokon, a meglévő feltételek javításával, környezetkímélő módon megoldani a gazdaság szállítási, és személyforgalmi igényét. Az utak vonatkozásában a szélességnél figyelembe kell venni a távlati közművesítést (vízvezeték, földkábel) a csapadékvíz-elvezetést.

A település közlekedésének olyan szintű megszervezése szükséges, amely a közlekedésbiztonság növelése mellett minimálisra csökkenti a közlekedés eredetű levegőszennyezést és zajterhelést, javítva így a lakosság komfortérzetét.

Célok: Fenntarthatóbb települési közlekedési rendszerek kialakítása. A különböző közlekedési eszközök és formák (egyéni és közösségi) használatának hatékony összehangolása. Az egyéni, nem motorizált közlekedési formák elősegítése, fejlesztése.

Leírás

KÖZL-1. A település úthálózatának fejlesztése.

- Meglévő útszakaszok, belterületi utak korszerűsítése, biztonságossá tétele és karbantartása.
- Szilárd, vízzáró burkolatú utak és térburkolatok csapadékvíz elvezető rendszerrel történő kiépítése.
- Utak portalanításának megvalósítása, burkolat kialakítása, javítása.
- A települési úthálózat por-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával).

KÖZL-2. A település területén a közlekedés biztonságossá tétele. A gyalogos és kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása.

- A szűk keresztmetszetek felszámolása, a település átkelési szakaszain a forgalom biztonságossá tétele.
- Az előírt sebesség betartását elősegítő műszaki megoldások kialakítása.
- A közlekedés környezeti hatásait (zaj, por) mérséklő növényzet telepítése.
- A kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése és feltételeinek javítása.
- A parkolási lehetőségek bővítése, fejlesztése.
- Útszélesítés a biztonságos kétirányú közlekedés megvalósítása érdekében.
- Kerékpárút hálózat bővítése.

KÖZL-3. Ipari, mezőgazdasági célra használt gépjárművek elhelyezésének hatékony, környezet és emberbarát megvalósítása.

KÖZL-4. Közösségi közlekedés feltételeinek javítása.

- A tömegközlekedési járművek útvonalának, megállóhelyeinek felülvizsgálata, szükség esetén azok módosítása.

2.4.5 Települési közszolgáltatások és a környezetvédelem

Indoklás

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzat kötelező feladata. A települések rendelkeznek közműves ivóvízellátással.

A településeken keletkező szennyvizek elvezetése és –tisztítása a lakosság életminőségének javításához, a közegészségügyi szempontok érvényesítéséhez, a környezet védelméhez, valamint a gazdaság fejlesztéséhez egyaránt hozzájárul.

A tisztított szennyvíz, eső- és csurgalékvíz hasznosítást a fogyasztó édesvízkészletek védelme érdekében növelni kell. Külön probléma a felszíni vízelvezetés hiányosságai amelyek a szélsőséges időjárási körülmények között adódhatnak.

Célok: A kiépített és épülő kommunális infrastruktúra fejlesztése, az országos átlagot jelentősen meghaladó, az üdülőkörzeti funkciót európai szinten kielégítő állapot elérése. A csatornázottság arányának növelése, a közműháló fokozatos bezárása.

Leírás

KOMVÍZ-1. Az ivóvízellátás, csatornázottság korszerűsítése, bővítése.

- Az ivóvízhálózat teljes körű felülvizsgálata, a szükséges javítások, felújítások elvégzése (régi vízvezeték rendszer cseréje), új hálózatok kialakítása az ellátatlan területeken.
- A rákötések számának növelése a szennyvízcsatorna hálózattal rendelkező településen.

KOMVÍZ-2. A kommunális szennyvíz kezelését, elvezetését biztosító létesítmények kihasználtságának felülvizsgálata, optimalizálása.

- A települési nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz elszállításának és kezelésének szabályozott megvalósítása.
- Az illegális szennyvízszikkasztás felszámolása.
- Szennyvíz tárolók vízzáróságának vizsgálata.

KOMVÍZ-3. Ki kell építeni a település teljes területén a csapadékvíz-elvezető és tisztító rendszert és gondoskodni kell folyamatos karbantartásáról (a gyommentesítés kaszálással, kapálással lehetséges, gyomirtó szerek használata tilos), mivel csak ilyen módon csökkenthető a település területéről a Balatonba irányuló tápanyag és szennyezőanyag terhelés.

2.4.6 Energiagazdálkodás

Indoklás

Világszerte erős törekvés mutatkozik a megújuló energiaforrások hasznosítására, egyrészt a fosszilis energiahordozók felváltása, másrészt a környezeti kockázat csökkentése, harmadrészt pedig az energiaexport függőség csökkentése érdekében. A megújuló energiaforrások alkalmazása a terület- és gazdaságfejlesztés kiemelkedő fontosságú területe gazdasági, szociális és környezeti szempontból egyaránt. A hagyományos fosszilis energiahordozók (kőszén, kőolaj, földgáz) ára egyre inkább emelkedik és utóbbiak esetében a készletek kimerüléséhez közeledve hosszabb távon még erőteljesebben fog emelkedni, amivel a lakosság jelentős része képtelen lesz lépést tartani. Másrészt, a kőolaj és gázárak növekedése nyomást fog gyakorolni a kőszén felhasználás növelése irányában, amely a már ismert környezetvédelmi problémák (savas eső, pernye, stb.) ismételt súlyosbodásához vezet, amennyiben megfelelő alternatív energiaforrások fejlesztése nem történik meg. Az elkövetkező 1-2 évtized átmeneti állapotnak tekintendő, amikor a hagyományos energiahordozók közül a legkisebb szennyezést okozó földgáz használatát célszerű növelni.

Célok: Energiahatékonyság, megújuló energia hasznosításának növelése.

Leírás

ENERGIA-1: Gázhálózat fejlesztése.

ENERGIA-2. Korszerű, biztonságos energia ellátás megvalósítása, villamos energiahálózat fejlesztése.

ENERGIA-3. Energia hatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások (napenergia, szélenergia, geotermikus energia, biomassza) használata akadályainak megszüntetése, elősegítési rendszerének fokozatos kiépítése.

- Elő kell segíteni a lakások, lakóházak, közintézmények, energiatakarékosságra, az energiahatékonyság növelésére, az alternatív energiák felhasználására irányuló törekvéseit.
- Az önkormányzati intézmények energiahatékonyságának javítása, a működési költségek csökkentése.
- Fosszilis energiahordozók felhasználásának hatékonyabbá tétele (kis fajlagos szennyezőanyag-kibocsátású, korszerű tüzelőberendezések alkalmazásának támogatása).
- A káros kibocsátás csökkenését eredményező építőipari, építészeti megoldások megvalósításának támogatása, ösztönzése (passzív napenergia hasznosítás, hőszigetelés).

2.5 A biológiai sokféleség megőrzése, természet és tájvédelem

Az élő rendszerek ember által történt szétDarabolódása Európában a legnagyobb mértékű. A negatív hatások, a mozgatórugók, a változások iránya a fogyasztói társadalom térhódítása következtében fő vonalaiban már Magyarországon is hasonlóak ahhoz, amit Nyugat-Európában lehet tapasztalni. Természeti örökségünk jövőbeni megőrzése érdekében a természetvédelmi szempontokat nem csupán a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken, hanem – ha különböző módon és mértékben is – de minden területen és tevékenységben érvényesíteni kell.

Indoklás

A természet megőrzése és védelme szervezett, törvényileg szabályozott, központilag irányított és finanszírozott szakmai és hatósági tevékenység, de egyszersmind társadalmi, önkormányzati, állampolgári érdek és feladat is.

A táji sokféleség és a biológiai sokféleség szorosan összetartozó fogalmak, csak egy változatos, a hagyományos tájszerkezetet őrző táj rendelkezik a különböző élőhelytípusok sokaságával, ami a biológiai sokfélség alapját képezi. Az emberi térhódítás jelenlegi fokán a biológiai sokféleség megőrzéséhez már messze nem elegendő a még megmaradt természetes/természetközeli élőhelyek megőrzése, egyre nagyobb energiát kell fordítani a tönkretett élőhelyek rehabilitációjára, illetve új élőhelyek létrehozására a megváltozott környezetben. A táj az élőhely biztosítása mellett esztétikai funkciót is betölt, a természetes vegetáció, a geológiai és települési sajátosságok harmóniája hangulati-közérzeti kérdés, inspiráció a lakosság, vonzerő a turisták számára.

A település területén magterület (Ö-1) országos ökológiai hálózathoz tartozó területek, Ökológiai folyosó (Ö-2), pufferterületek (Ö-3), valamint (T-1) térségi jelentőségű tájképvédelmi és (T-2) történeti települési területek találhatók.

Célok: A biológiai sokféleség megőrzésének és helyreállításának elősegítése a védett természeti területeken és azokon kívül. A település természeti értékeinek és környezetének védelme, fenntartható használata. Továbbá a település és környező tájak fenntartható használata, a táj esztétikai értékének megőrzése.

Leírás

BIODIV-1. Biztosítani kell a természetes élőhelyek, különösen a veszélyeztetett növény- és állatfajok természetes élőhelyeinek védelmét.

- A természetes területeket károsan érintő tevékenységeket fel kell tártani, meg kell szüntetni.
- Inváziós fajok elterjedésének megelőzése, korlátozása, visszaszorítása.
- Natura 2000 területek esetében az EU által előírt kötelezettségek teljesítése.

BIODIV-2. A természetes területekre, élettelen természeti értékekre védelmi, és – lehetőség szerint – bemutatási-hasznosítási koncepciókat kell kidolgozni, megőrzésük és fenntartásuk érdekében.

- A település védett természeti értékeinek megismertetése érdekében tájékoztató kiadványok készítése.
- Ökoturizmus, szemléletformálás megvalósítása.

BIODIV-3. A település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a terület-felhasználás, a telekkialakítása, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

- Biztosítani kell a jellegzetes (élő és élettelen) tájképi elemek fennmaradását.
- Tájérték kataszter elkészítése.
- Felhagyott, illetve tájképromboló épített elemek, felszíni tájsebek rehabilitációja.

2.6 Fenntartható terület és földhasználat

Indoklás

A természeti erőforrások között, a környezetben sajátos helyet foglal el a termőföld, mert feltételeken megújuló, korlátozottan rendelkezésre álló erőforrás, amelyen alapul a mezőgazdaság, az élelmiszer termelés, erdőgazdálkodás. Az intenzív mezőgazdasági tevékenység szennyező hatása, a mezőgazdasági gépek által okozott mechanikai terhelés megváltoztatja a talajok termékenységét-, befolyásolja a szerkezetet, talajképződés és pusztulás folyamatát.

A térségben jelentős kiterjedésű rét és legelő művelési ágú területek találhatók. Állatállomány hiányában ezen területek hasznosítása nem megfelelő.

A felhagyott, nem rekultivált anyagnyerőhelyek fokozott kockázatot jelentenek, mivel a megbontott felület elősegíti a talajvíz intenzívebb áramlását, és szennyező anyagok bemosódását a talajvíz bázisba, amely a vízfolyásokban is megjelenhet.

A települések területén felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny (SZ-1.) területek találhatók, ahol természet és környezetkímélő gazdálkodást lehet folytatni.

Az erdészet számára az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárás viszonyokhoz való alkalmazkodás sikeressége a természetszerű erdők telepítésén és megővésén múlik. Ezen erdők egyrészt a hirtelen lezúduló csapadék okozta károkat csökkenthetik, másrészt az erdők jelentős szerepet játszanak a víz tárolásában, a mikroklima szabályozásában, a biodiverzitás növelésében is. Az erdők telepítésénél, illetve az erdős területek gondozásánál kiemelt fontosságot kell tulajdonítani a fajok kiválasztásának. Nagyobb hangsúlyt kell kapjon a természetközeli erdőművelés, a helyi, őshonos fajokat kell előnyben részesíteni, valamint az erdők gondozásánál fokozott figyelmet kell szentelni az invazív fajok eltávolítására.

Több figyelmet érdemel az erdőket egyre nagyobb mértékben fenyegető tűz elleni védelmi intézkedések kidolgozása és gyakorlati megvalósítása.

Célok: A talaj termőképességének védelme, a talajdegradációs, eróziós és szennyező folyamatok megelőzése, illetve mérséklése.

Leírás

FÖLD-1. Ösztönözni kell a termőföld minőségének védelmét és termékenységének megőrzését, illetve javítását szolgáló beruházások megvalósítását, a talajvédelmi létesítmények fenntartását, valamint a talaj vízgazdálkodásának ésszerű szabályozását, a szélsőséges vízháztartási helyzetek mérséklését.

- Parlagterületek rehabilitációja: a területek használatlansága egyrészt környezet-egészségügyi gondokat (parlagfű, egyéb allergének), másrészt pedig növény-egészségügyi problémákat (gyomosodás, fertőzés) okoz.
- Potenciális talajszennyezést jelentő illegális hulladéklerakások, vadlerakások felszámolása.
- A földprivatizáció következményeként létrejött apró földtulajdonú birtokszerkezet rendezése szükséges a hatékonyabb talajművelés, növényvédelem érdekében.
- Az invazív fajok elszaporodásának csökkentése vagy megakadályozása.

FÖLD-2. Agrár-környezetvédelem.

- Vegyszermentes szegélyek létesítése és fenntartása.
- Nedves talajú területek vagy időszakosan vízzel borított területek rendezése a természetvédelmi szempontok érvényesítésével (rétgazdálkodás).
- Műtrágyák körültekintő, talajvizsgálattal megalapozott alkalmazása (tekintettel a felszín érzékenységre vízbázis-védelmi szempontból).
- Lejtős területeken az erózió megelőzése érdekében talajvédő agrotechnika alkalmazása.
- A bio- illetve integrált gazdálkodás feltételeinek megteremtése, népszerűsítése és a kémiai kockázat csökkentése.
- Mezővédő erdősávok telepítése - ezen erdősávok egyrészt a hirtelen lezúduló csapadék okozta károkat csökkenthetik, másrészt jelentős szerepet játszanak a víz tárolásában, a mikroklima szabályozásában, a biodiverzitás növelésében is.

FÖLD-3. Biztosítani kell az emberi tevékenység vagy természeti okok miatt csökkent területű erdőtársulások megőrzését, továbbá ösztönözni kell a fafaj cserék felgyorsítását az idősebb faállomány megújítását (öshonos fafajok).

FÖLD-4. Az eróziós hatások megakadályozása érdekében a hiányzó csapadékvíz-elvezetési rendszerek, hordalékfogók kiépítése, környezetvédelmi szabályok érvényesítése, a csapadék beszivárgás megakadályozása.

- A vízerózió ellen szőlő és gyümölcsös telepítése esetén a lejtőre merőleges irányú sorok kialakítása, vagy a sorközök füvesítése mellett szükséges egyéb meliorációs beavatkozásokat is megvalósítani (lejtőmegszakítás, teraszok, védőgyep, vízelvezetők megépítése).

FÖLD-5. Ásványvagyonvédelem

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény fogalommeghatározása szerint az „Ásványvagyon-gazdálkodás” magában foglalja a bányafelügyelet azon döntéseinek és intézkedéseinek összességét, amely biztosítja a megismert és nyilvántartott ásványvagyon megőrzését, védelmét, valamint az indokolatlan ásványi nyersanyag-kitermelések és -igénybevételek megakadályozását.

2.7 Vizeink védelme és „fenntartható” használata

Indoklás

A víz alapvető, pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszínalatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban természetesen ezek az ivóvíz legfőbb forrásai. A víz megújuló természeti erőforrás, azonban nem körültekintő használata és a globális igények szakadatlan növekedése (népességnövekedés a gazdasági növekedés, fogyasztás, „életszínvonal” növelés kényszerével párosulva) következtében az egészséges édesvíz hiánytól szenvedő lakosság aránya rohamosan emelkedik, a fenntarthatóságot veszélyezteti, mitöbb, diplomáciai vagy akár fegyveres konfliktusok robbanhatnak ki a nem is oly távoli jövőben. Ennek elkerülése, érdekegyeztetés, a vízkészletek takarékosabb felhasználása érdekében számos globális kezdeményezés indult, mint pl. a „Water for Peace” – Víz a Békéért – program.

Magyarország nagy hagyományokra visszatekintő, magas szintű vízpolitikával és vízgazdálkodási gyakorlattal rendelkezik. A vízpolitika központi kérdése a vízzel, mint nem helyettesíthető természeti készlettel és környezetbiztonsági tényezővel való átfogó és többcélú gazdálkodás. Az ország hidrológiai viszonyai lehetőséget biztosítanak a társadalom és a gazdaság kiegyensúlyozott fejlődéséhez, a társadalmi tevékenységek ugyanakkor jelentős hatást gyakorolnak mind a hidrológiai folyamatokra, mind a készletek mennyiségére és minőségére.

A vízvédelemhez tartozik a felszíni vizek, a talajvíz és a mélységi vizek védelme, a környezetkímélő vízgazdálkodás, az ásvány- és gyógyvizek, valamint a gyógyászati célú hévizek kiemelkedő védelme.

A Balaton törvény alapján elkészült a települések szennyeződéserzékenységi besorolása, amely alapján területének jelentős része szennyeződésre fokozottan érzékeny (SZ-1.), így a talaj és ezen keresztül a felszín alatti vizek és a Balaton veszélyeztetettsége fokozott mértékű. A terület (fokozott) érzékenysége miatt mindenféle tevékenységet nagyobb figyelemmel kell végezni (a felszín alatti vizek és a földtani közeg védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet iránymutatásainak figyelembevételével).

A Balaton, mint állóvíz sajátos adottságokkal és problémákkal rendelkező sérülékeny ökoszisztéma, melynek védelméről több kormányintézkedés rendelkezik (2035/2001 (II.23.) Korm.határozat, 2153/2002, (V.15.) Korm. határozat, valamint a 1033/2004. (IV. 19.) Korm. határozat).

Meg kell akadályozni, hogy a Balatonba a vízgyűjtő területről bejuthassanak a különböző diffúz és pontszerű szennyezőforrásokból származó emittált szennyező anyagok, ezért a bel- és külterületi vízrendezést, a csapadékvíz összegyűjtést, a csapadékvíz elvezetést meg kell oldani a települések teljes területén.

Az éghajlatváltozás következtében növekszik a szélsőséges időjárási események gyakorisága, ami az eddigieket meghaladó kockázatot jelent. Fel kell készülni a mind hevesebb viharokra, hirtelen nagy csapadékokra, hőhullámokra. Ezen változások mindegyike kedvezőtlen vízgazdálkodási és vízminőségvédelmi szempontból. Alkalmazkodási intézkedésként fontos a csapadékvizek visszatartása, beszivárgtatása, és az erózió csökkentése.

A nyári időszakban bekövetkező csapadékhiány komoly gondokat okozhat a kistérségben is, mivel alapvetően befolyásolja a mezőgazdasági hozamokat, és szükségessé teheti az öntözés nagyobb mérvű alkalmazását

A vizek védelmével és fenntartható használatával kapcsolatos tevékenységek keretét az EU Víz Keretirányelv (VKI) jelenti.

Célok: A Víz Keretirányelvvel összhangban 2015-ig a vizek „jó állapotának” elérése. A fenntartható vízkészlet-gazdálkodás megteremtése. A felszíni és felszín alatti víz minőségének védelme.

Leírás

VÍZ-1. Vízvédelmi tevékenység – vízfolyások belterületi, külterületi rendezése, vízfolyások, tavak „jó állapotának” elérése.

- A vízkeret irányelvvel összhangban el kell végezni a települések környezetében lévő vízfolyások (Marótvölgyi-csatorna, Pörös-árok, Cservölgyi-patak, Battyán-patak) karbantartási feladatait, hogy az esetleges nagycsapadékok okozta árhullámok levonulása biztosítva legyen, és a szabályozott vízkormányzás újra megvalósulhasson.
- Fel kell tární a diffúz szennyezőhatások szempontjából a kritikus szennyezőpontokat, amelyek megszüntetése, korlátozása és ellenőrzése az önkormányzatok hatáskörében is elvégezhető.
- A szennyező források/területek megszüntetésének, felszámolásának fontossági sorrendjét meg kell állapítani (pl. illegális hulladéklerakás), környezetszennyező hatásait mérsékelni, majd megszüntetni szükséges.

VÍZ-2. Felszíni és felszín alatti vizek minőségének vizsgálata, vízbázisvédelem, talajvíz minőségének vizsgálata.

- Sérülékeny vízbázisok biztonságba helyezése.
- Ásott kutak felmérése, vizsgálata.
- Meg kell vizsgálni a halastavak tápanyag forgalmát.

2.8 Hulladékgazdálkodás

A korszerű hulladékgazdálkodás egyben azt jelenti, hogy az ismételt felhasználáson, újrahasznosításon keresztül kevesebb primer nyersanyag és energia kerül felhasználásra, amely jelentős mértékben segíti a fenntarthatóságot és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet. A kevesebb lerakott hulladék egyben kevesebb természetes terület felhasználását is jelenti, amely fontos tényező a biodiverzitás megőrzése szempontjából.

Célok: Az évente képződő hulladék mennyisége 20 %-kal csökkenjen. A 2014-re képződő hulladék legalább 40 %-a hasznosuljon, az energetikai hasznosítás elérje a 10 %-ot.

Leírás

HUL-1. Települési hulladékgazdálkodás tervezése a hulladék keletkezés megelőzése érdekében (hulladékgazdálkodásról szóló törvény valamint az Országos Hulladékgazdálkodási Tervvel összhangban). A tervezés fő céljai:

- Helyi hulladékgazdálkodás intézményrendszerének kialakítása.
- Hulladék keletkezés megelőzése, hulladék mennyiségének csökkentése.
- Hulladékok szelektív gyűjtése.
- A lakossági szerves hulladékok házi komposztálásának elterjesztése a családi házas településrészekben.
- Az újrahasználat ösztönzése.
- A beruházások és a létesítmények tervezésénél azon kezdeményezéseket kell előnyben részesíteni, amelyek a biohulladékok, a csomagolási hulladékok és a veszélyes hulladékok maradék-hulladéktól történő elkülönített kezelését lehetővé teszik.
- Ösztönözni kell a hulladékszegény technológiák bevezetését, az újrahasználat és a tartós termékek piacra kerülését, valamint a fogyasztói szokásokat ebben az irányba befolyásoló tájékoztató felvilágosító munkát.

HUL-2. Hasznosítás a települési hulladékok területén.

- El kell terjeszteni és teljessé kell tenni a hasznosítható összetevők elkülönített begyűjtését, ipari előkészítését, az ehhez szükséges létesítmények és eszközpark (gyűjtőszigetek, gyűjtőedényzet és begyűjtő járművek, válogatóművek) létrehozását, illetve alkalmazását.
- A lakossági veszélyes hulladékok évenkénti begyűjtése.
- A szelektív gyűjtés eszközeinek biztosítása a lakosság legalább 80%-a részére.
- Házi és helyi komposztálás szervezése.
- Komplex hulladékkezelő rendszer részeként újrahasználati központok kialakítása.
- A lerakott hulladék biológiailag lebomló szerves anyag tartalmának a 1999/31/EK irányelvben foglaltak szerinti csökkentése az 1995. évi szinthez képest (az ehhez szükséges elkülönített bio-hulladék és papír-hulladék begyűjtésének, illetve hasznosításának és előkezelésének – komposztálás, biogáz-előállítás stb. – fejlesztésével).
- A háztartási elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak 7-8/kg/fő/év mennyiségben történő begyűjtése
- A települési szilárd hulladék teljes hasznosításának 40% fölé emelése.
- 2014-ig a papír, üveg, fém és műanyag hulladékok összességében 35%-os hasznosítása (2020-ig 50%).
- Az önkormányzati egészségügyi intézmények hulladékkezelésének fejlesztése, beleértve a lakossági gyógyszer-hulladék elkülönített begyűjtését is.

HUL-3. Hulladékok ártalmatlanítása.

- A lerakási igényeket kielégítő, közszolgáltatás keretében működő, térségi ártalmatlanító kapacitások biztosítása.
- A települési szilárd hulladék lerakási arányának 60% alá történő csökkentése.
- A papír és a biohulladék lerakástól eltérő kezelésének megoldása.
- A régi lerakók rekultiválásával és utógondozásával, az illegális lerakás és a hulladékelhagyás felszámolásával és szankcionálásával kapcsolatos feladatok ellátása.
- Közterületen elhagyott hulladékok begyűjtése, kezelése.
- Lakossági szemléletformálás a lerakás minimalizálása, a korszerű hulladékgazdálkodás megvalósítása és hulladékelhagyás megszüntetése érdekében.

- Az állami, illetve önkormányzati felelősségi körbe tartozó állati hulladék begyűjtő és kezelő rendszerek fejlesztése, a korszerűtlen, nem megfelelő kezelőlétesítmények (dögművek, dögművek) megszüntetése.
- Egyéb lakossági veszélyes hulladékok (festékek, növényvédő szerek, háztartási vegyiáruk stb.) elkülönített begyűjtésének fejlesztése.

2.9 Környezetbiztonság

Indoklás

A környezetbiztonság fogalmkörébe azok a biztonságunkat veszélyeztető események és folyamatok tartoznak, amelyek egyrészt természeti (földrengés, árvíz, szélviharok, erdőtüz stb.), másrészt emberi eredetűek (pl. környezet-károsítással is járó ipari, közlekedési katasztrófák). A civilizációs eredetű szennyezések egyaránt származhatnak hazai és külföldi tevékenységekből, melyek a felszíni vizek és a levegő szennyezésén túl több éven keresztül veszélyeztethetik a felszín alatti vizek, a földtani közeg természetes állapotát, illetve jelentős természetkárosítással is együtt járhatnak. A már bekövetkezett, tartós környezetkárosodások felszámolása érdekében szükséges a szennyezőforrások és területek felderítése, a kármentesítési feladatok végrehajtása.

Több – magyar részvételű – pánszerepai szintű nemzetközi egyezmény tartalmaz a környezetbiztonságra vonatkozó rendelkezéseket, hiszen az ezzel kapcsolatos folyamatok, hatások áttekintnek az országhatárokon is.

A természeti és ipari katasztrófák elhárítása, illetve következményeik felszámolása az ország biztonságának egyik kulcseleme. A környezetbiztonság feladatait olyan egységes rendszerbe célszerű beilleszteni, ahol a környezetvédelem, az egészségvédelem és az általános biztonsági intézkedések együtt jelennek meg.

A 2011. évi CXXVIII. törvény (un. „katasztrófa-törvény”) pontosan meghatározta a különböző szervezeteknek, a felelősöknek és az állampolgároknak a katasztrófák elleni védekezésben rájuk háruló feladatokat. Az ipari termelés, tevékenység különböző formában és mértékben veszélyezteteti a környezetet. A lakosság komfortérzetének, biztonságának megteremtése, az információ, tájékoztatási lehetőségek korszerűsítésével valósítható meg.

A veszélyeztetések a keletkezés oka alapján három fő csoportra oszthatók:

- technikai (technológiában bekövetkező zavar, veszélyes anyag tárolása, kezelése),
- természeti (földrengés, földcsuszamlás, tűz, vízbázisok elszennyeződése - ez utóbbi jellemzően inkább emberi hatásokra következik be),
- egyéb (terrorcselekmény, nukleáris veszélyeztetés, háborús veszélyeztetés).

Célok: A környezetbiztonság növelése. A veszélyeztetés megelőzése. A bekövetkezett katasztrófák következményeinek hatékony enyhítése, elhárítása. A környezetkárosodás felszámolása.

Leírás

BIZ-1. Helyi környezeti károk kezelése, a települések fejlesztési – rendezési tervezésénél fokozott figyelem a földtani adottságokra, a felszín mozgásokkal való veszélyeztetettségére.

- Katasztrófa, illetve havária terv kidolgozása a zöld hatóság bevonásával.
- A jogszabályok betartásának hatékonyabb ellenőrzése a gazdálkodó szervezetek, közintézmények működtetése és a magáningatlanok tekintetében.

3. Felelősségi körök

A környezetvédelmi program egyik fő célja, hogy a környezetvédelmi szempontokat érvényesítse a területfejlesztési és környezetvédelmi programok és projektek megvalósítása során. Ahhoz, hogy a célokat az adott felelősségi körökhöz lehessen rendelni, a fentiekben kitűzött célok esetében elsődlegesen arra volt szükség, hogy áttekintésre, és elkülönítésre kerüljenek az önkormányzat közvetlen és közvetett feladatai, valamint az önkormányzattól független, a gazdálkodó szervezetek felelősségi körébe tartozó feladatok. Ennek alapján a célok és a feladatok két csoportot alkotnak:

- gazdálkodó szervezetek hatáskörébe tartozó feladatok
- önkormányzat hatáskörébe tartozó feladatok
 - az önkormányzat közvetlen irányításával és megvalósításával végrehajtandó feladatok
 - az önkormányzat közvetett irányításával és közreműködésével végrehajtandó feladatok.

Az Operatív Program felülvizsgálata, aktualizálása

Gazdálkodó szervezetek feladatai

A vállalat neve	Végrehajtandó program megnevezése, tervezett intézkedések, beruházások	Kapcsolódó cél, célállapot	Várható hatás, eredmény	A megvalósítás várható időpontja
Volán Zrt.	A közlekedési eredetű levegőszennyezés csökkentése	LEV-1.	A levegőszennyezettségre vonatkozó értékek csökkenni, korszerű motorral rendelkező autókbuszok alkalmazása	2016-tól folyamatosan
Magyar Közút Nonprofit Zrt. Somogy Megyei Igazgatóság	Útpatka művelés	LEV-1. KÖZL-1.	Csökkent a vízfolyás az utak felületén, megoldódik a csapadékvízvezetés	2016-tól folyamatosan
Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Felszíni vízfolyások külterületi mederrendezése (iszaptalanítás, nádkaszálás, cserjeirtás)	VIZ-1.	A vízfolyás megközelíthetősége, a víz minősége és környezete is javul	2016-tól folyamatosan
DRV Zrt.	Biztosítani kell a szennyvíziszapok komposztálását és ártalommentes elhelyezését	VIZ-3.	A szennyvíziszap hasznosításával a lezárt lerakó rekultiválása megoldható	2016-tól folyamatos
DRV Zrt.	A teljes vezetékek hálózat cseréje KPE anyagú csőre Hollád, Főnyed, Szegezdő, Tikos településeken, valamint Balatonszentgyörgy egyes részein.	KOMVIZ-1.	Korszerű, felújított vízvezeték-hálózat.	2016-tól folyamatos
Somogy Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság	Települési földvédelmi stratégia kialakítása (irányelveket rögzítő kívánatos földhasználati struktúra)	FÖLD-1., KLIMA-1.	Az adottságoknak megfelelő területhasználat valósul meg, birtokszerkezet, tulajdoni struktúra alakul ki	2016-2017
Mezőgazdasági vállalkozók	Vegyszermentes szegélyek kialakítása 200 m-ként művelt területeken	FÖLD-2.	A nagyobb táblák közepén létesített 6 m széles füves sáv költőhelyet biztosít a madarak számára, illetve a kismélsők, rovarok, baglyok táplálkozási helyéül szolgál	2016-tól folyamatosan
Somogy Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság	Erdőtelepítés talajvédelmi és élőhely biztosítási céllal	FÖLD-3., KLIMA-2.	Erdőterületek nagysága nő, javul a talajvédelem színvonala, a tájcsztétika és a környezet kiegyensúlyozó hatása	2016-tól folyamatosan
Mezőgazdasági vállalkozók	Biogazdálkodás fejlesztése	FÖLD-2., KLIMA-2.	Javul a környezet használat, munkahelyek teremődnek, hagyományos szántóföldi területek némileg csökkenni, csökken a környezetterhelés	2016-tól folyamatosan

A vállalat neve	Végrehajtandó program megnevezése, tervezett intézkedések, beruházások	Kapcsolódó cél, célállapot	Várható hatás, eredmény	A megvalósítás várható időpontja
Mezőgazdasági vállalkozók	Mezőgazdasági tevékenység során alkalmazott vegyszer maradványok gyűjtése és ártalmatlanítása	FÖLD-2., KLÍMA-2.	Csökken a talajba, felszín alatti vízbe jutó növényvédelmi szerek mennyisége, javul a talajminőség	2016-tól folyamatosan
Pelso-Kom Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. Marcali és Térsége Köszolgáltató Nonprofit Kft.	A termelői hulladék elszállításának racionalizálása, a kialakított hulladékudvar teljes ürtése, a szelektív hulladék kezelése, újrahasznosításának megszervezése	HUL-1. HUL-2.	Csökkent a településeken az illegális lerakók, az önkormányzat költségei, nő a lakosság környezet-tudatossága és felelősségérzete	2016-tól folyamatosan
Pelso-Kom Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. Marcali és Térsége Köszolgáltató Nonprofit Kft.	A hulladék-szállítás műszaki színvonalának javítása, korszerű jármű park kialakításával	HUL-2.	A portmentes és kevésbé zajos hulladék-szállítás hozzájárul a környezet állapotának javulásához	2016-2017
Somogy Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv, lakosság	A fűtő kutak vízminőségi monitorozása	VIZ-2. VIZ-3.	Környezet-egészségügyi kockázatok mérséklése	2016-tól folyamatosan
Somogy Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	A környezeti ártalmakkal összefüggő megbetegedések feltárása	EMB-1.	A környezet szennyezés egészségkárosító hatásának feltárása, megismerése	2016
BFNPI	Biztosítani kell a természetes élőhelyek védelmét	BIODIV-1.	Kapcsolódás az Országos és a Megyei Biomonitoring Hálózathoz	2016-2017
BFNPI	Természeti értékek hasznosítási koncepciójának elkészítése, és bemutatató helyek kialakítása, tájékoztató kiadvány szerkesztése	BIODIV-2.	Természetes élőhelyek megőrzése biztosítottá válik	2016-2017
Katasztrófavédel. igazgatóság	Környezetbiztonság: informatikai rendszer kiépítése	BIZ-1.	Megteremtődnek az információ-áramlás háttérfeltételei	2016-tól folyamatosan

A megvalósítás szereplői

A környezetvédelmi program megvalósításának főszereplője: Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos és Vörs községek önkormányzata

A megvalósítás további szereplői:

- A település lakossága
- Az államigazgatás központi és területi szervei
 - Vidékfejlesztési Minisztérium
 - Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
 - Nemzetgazdasági Minisztérium
 - Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
 - Belügyminisztérium
 - Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság
- Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
- Somogy Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv
- Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály
- Magyar Közút Nonprofit Kft. Somogy Megyei Területi Igazgatóság
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.
- Főgáz Zrt.
- Somogy Megyei Kormányhivatal, Erdészeti Igazgatóság
- Somogy Megyei Kormányhivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
- Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft.
- Pelso-Kom Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.
- Somogy Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály
- Somogy Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal
- Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Balaton Fejlesztési Tanács
- Balatoni Integrációs Kft.
- Somogy Megyei Önkormányzat
- Vállalkozások
- Civil szervezetek

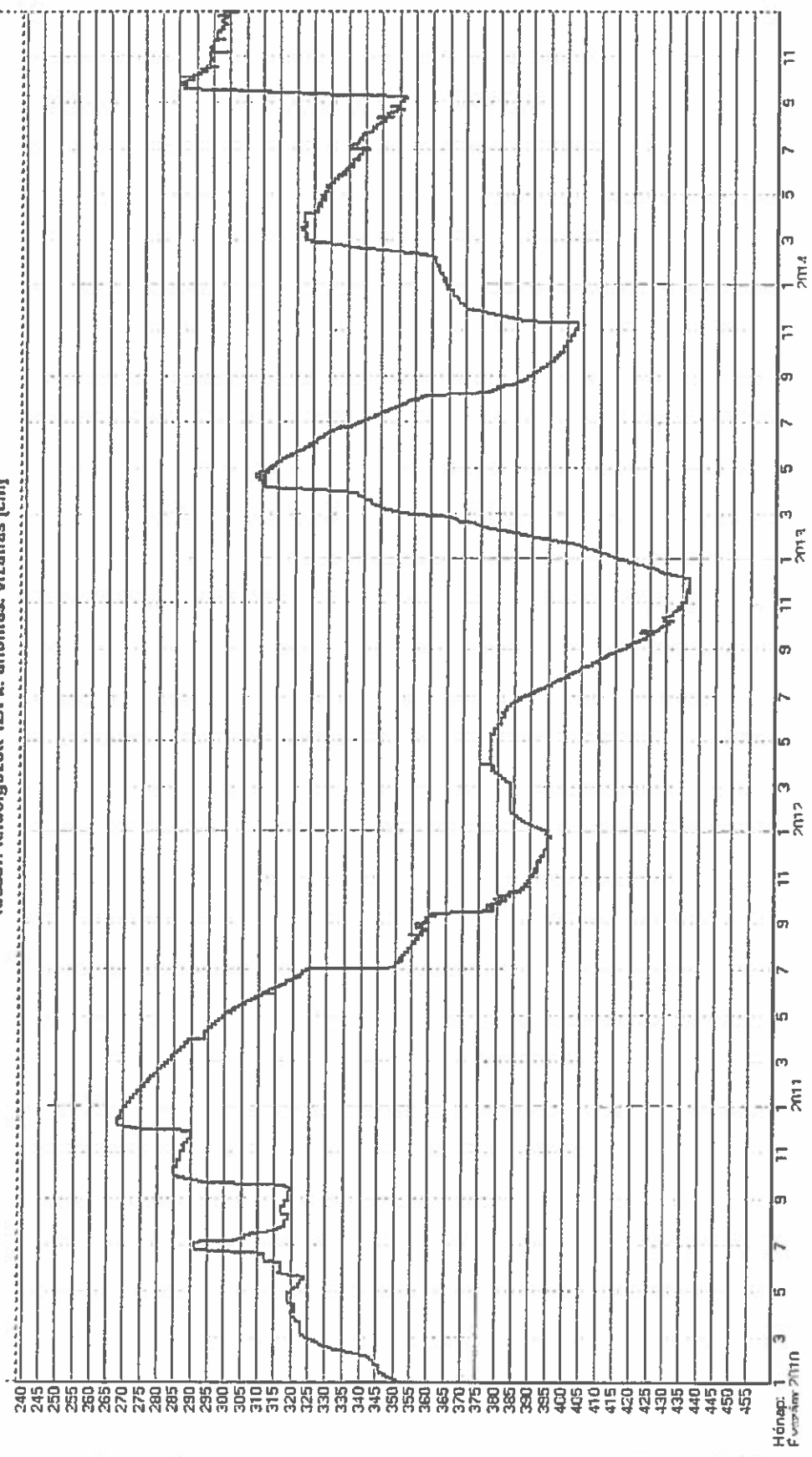
A szaktárcák feladatai a környezetvédelmi program megvalósítása során:

- szakmai segítség,
- hatósági feladatok,
- költségvetésükben a hozzájuk tartozó projektek pályázat útján történő finanszírozhatóságának biztosítása.

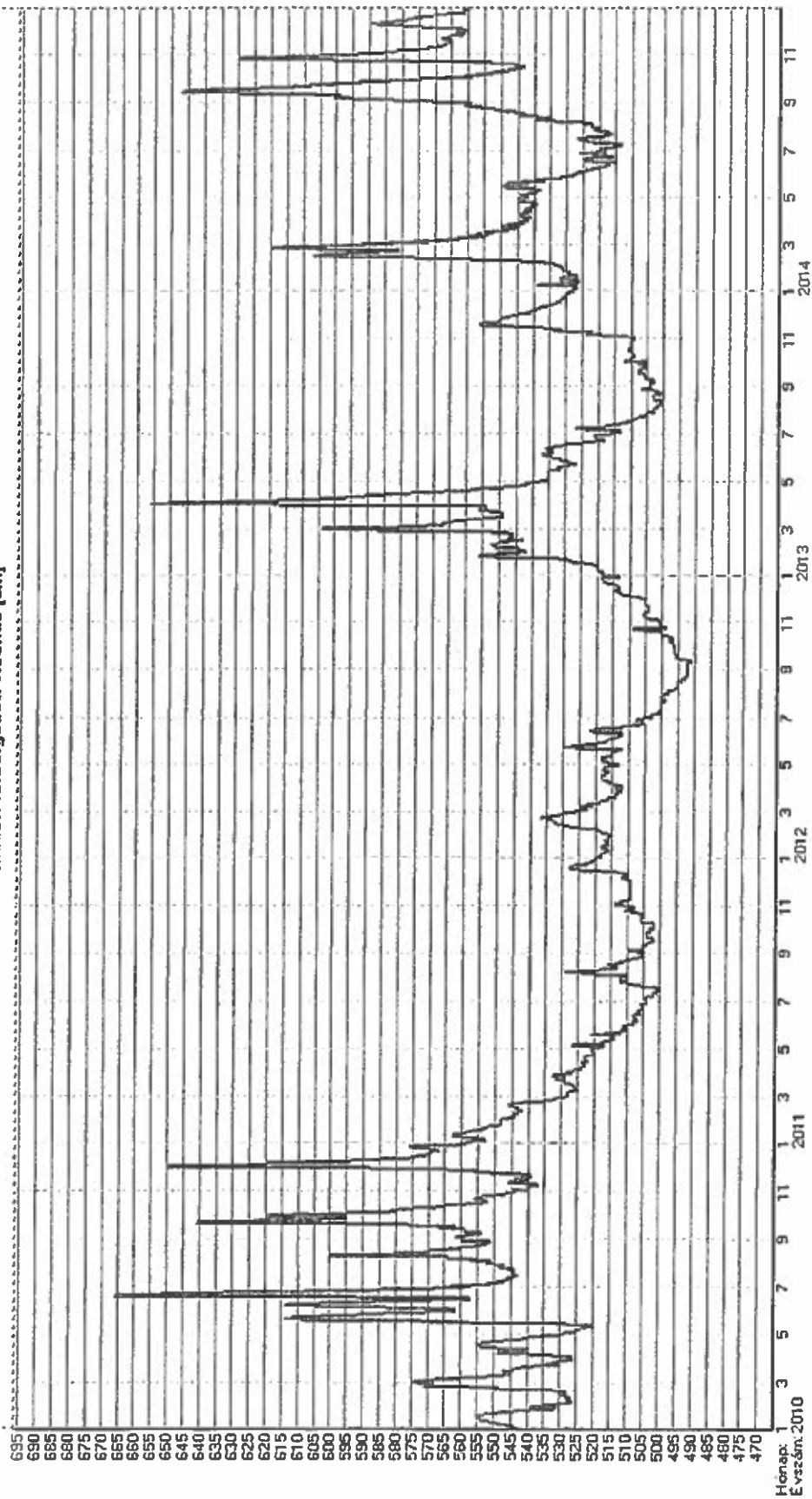
Mellékletek

1. számú melléklet: A Marótvölgyi-csatorna Főnyed (160086) vízállás és vízhozam adatai, és a Főnyed felszín közeli kút (000422) vízállás adatai a 2010-2014-es időszakra.

000422 Főnyed
Fk. állomás (Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság)
Idősor: feldolgozott 12/Fk. állomás: vízállás [cm]

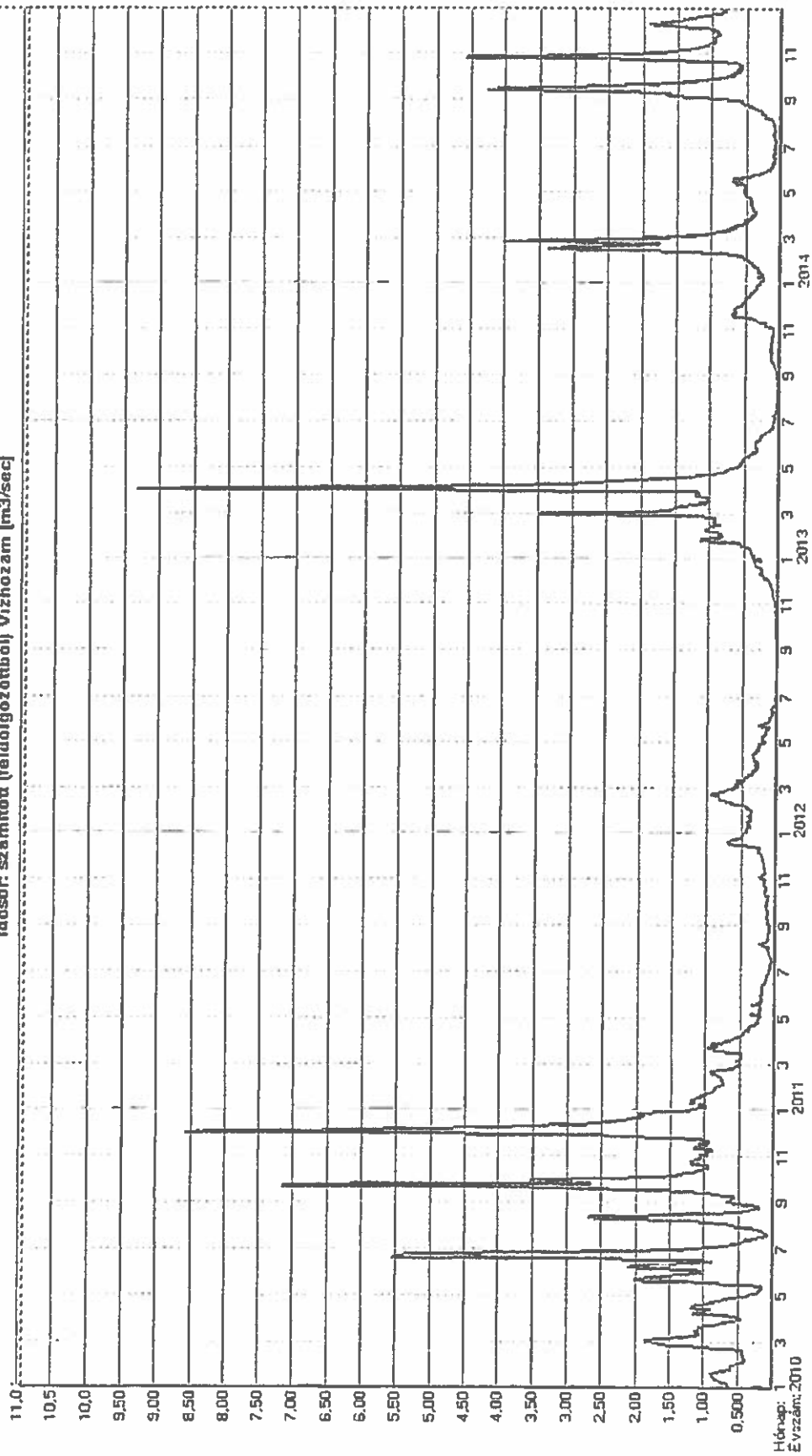
160086 Főnyed Felszíni áll. [Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság] Idősor: feldolgozott vizállás [cm]

Hónap: 1
 Évszám: 2010

160086 Főnyed

Felszín al. [Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság]
Idősor: számított (feldolgozottból) Vízhozam [m³/sec]

2. sz. melléklet: Balatonszentgyörgy, Főnyed, Hollád, Szegerdő, Tikos és Vörs településekre a módosított Balaton törvény övezeti besorolásai alapján a következő előírások vonatkoznak környezeti és épített környezeti elemenkénti felsorolásban

Levegőtisztaság-védelem

11. § A Btv. 14-15. §-ai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„15. § A kiemelt üdülőkörzetben csak olyan létesítmények üzemeltethetők, amelyek

a) egészségügyi légszennyezettségi határérték-túllépést nem okoznak, továbbá

b) ökológiai légszennyezettségi határérték-túllépést

ba) magterületen,

bb) ökológiai folyosón,

bc) puffterületen,

bd) erdőterületen,

be) turisztikai fejlesztési területen,

bf) szőlő termőhelyi kataszteri területen és

bg) települési területen a településszerkezeti tervben üdülőtérület, a különleges települési területfelhasználási egységek közül az oktatási központ, egészségügyi terület, nagy kiterjedésű sportolási terület, továbbá zöldterület települési területfelhasználási egységbe sorolt területeken nem okoznak.”

Felszín alatti és felszíni vizek

28. § A Btv. 34. §-a és 34 §-ának alcíme helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„*Felszíni vízminőség-védelmi terület övezete*”

34. § A felszíni vízminőség-védelmi terület övezetén (F-1, mellékletben az 1. sz. ábra):

a) beépítésre szánt terület nem jelölhető ki;

b) épületek építése, bővítése - a településrendezési tervekben a természetvédelmi szempontokkal összhangban szabályozott területeken elhelyezett, a régészeti lelőhelyek leletmentését és bemutatását lehetővé tevő építmények, a horgászturizmust szolgáló esőbeálló jellegű építmények és az illetékes természetvédelmi és vízügyi hatóság egyetértésével elhelyezett, legkevesebb 5 ha egybefüggő gyepterületen, a legeltetést biztosító állatállomány szállásául szolgáló, hagyományos istállóépületek kivételével - nem engedélyezhető;

c) üzemanyagtöltő állomás, hulladéklerakó, hulladéktároló telep, hulladékátrakó állomás, valamint szennyvíztisztító nem létesíthető;

d) a vízfolyások menti 20-20 méteres sávban megtelepedett fásszárú növényzet védelmét a vízfolyások karbantartási munkáihoz szükséges feltételek biztosítása mellett kell megoldani.”

29. § (1) A Btv. 35. §-át megelőzően a „Tó meder övezete” alcímmel egészül ki.

(2) A Btv. 35. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„35. § A tómeder övezetén (D-1, mellékletben az 1. sz. ábra):

a) a Balaton tómedre az érvényes partvonal-szabályozási tervben meghatározottakon túlmenően nem csökkenthető;

b) a Balaton jogi partvonalát - a partvonal-szabályozási tervtől eltérően - megváltoztatni és az élővilágra, a vízminőségre káros befolyással bíró tevékenységet végezni nem lehet;

c) a parti móló, hullámtörő, kikötői építmény és a fürdőházak eredeti formában történő újjáépítése kivételével a tómederbe állandó építmény, sziget nem építhető;

d) a tómederhez kapcsolódó élőhelyek védelme érdekében a tómederbe a nád gyökérzónáit kevésbé sértő, ideiglenes jellegű, csak az üdülési, illetve horgászhelyben használatos műtárgy (pl. horgász- és napozóstég) helyezhető el;

e) az I-III. osztályú nádasban, illetve attól legalább 2 m-re, a környezeti kárelhárítás vagy az élet- és balesetvédelmi indokból szükséges beavatkozás, valamint az engedély nélkül létrehozott feltöltés és vízi állás visszabontásának eseteitől eltekintve, tilos minden olyan mechanikai beavatkozás (kotrás, feltöltés, építés, vízi állás-, csónak- út-, horgász helylétesítés), amely a nádas állományát, annak minőségét károsítja, illetőleg a nádas pusztulását eredményezheti;

f) a IV-V. osztályú nádasban - védett természeti terület kivételével - az e) pont szerinti tevékenység - a vízi állás létesítés kivételével - a hatóság engedélyével végezhető, vízi állás a jegyző engedélyével létesíthető;

g) a védett természeti területen található nádasban osztályba sorolástól függetlenül, természetvédelmi kezelés kivételével - amelynek módját a természetvédelmi kezelési terv határozza meg - tilos a kotrás, valamint minden olyan tevékenység, amely a nádas állományát veszélyeztet, vagy károsítja;

h) a tómeder nádasában, a kihirdetett vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek - első felülvizsgálatukat követően a partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervek - által kijelölt kikötésre alkalmas partszakaszokon engedéllyel rendelkező kikötők esetén legfeljebb 5 méter széles bejáró, valamint a meglévő közhasználatú strandok előtt, főnyes strandszakasz kialakítása érdekében, a IV-V. osztályú nádasban, legfeljebb 30 méter széles bejáró a hatóság engedélyével fenntartható;

i) az az üzemeltetési engedélyköteles vízi jármű, amely nem rendelkezik üzemeltetési engedéllyel és kiépített kikötőben kikötőhellyel, a tómeder területén nem tárolható;

j) a nyilvántartásba vételre nem kötelezett vízi jármű a tómeder területén csak kiépített kikötőben tárolható.”

Talaj, területhasználat

20. § (1) A kiemelt üdülőkörzet valamennyi parti településén a belterülethez csatlakozó parthossz legkevesebb 30%-án legalább 5 méter széles közhasználatú parti sétány helye biztosítandó a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek - első felülvizsgálatukat követően partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervek - alapján felülvizsgált településrendezési tervekben és a helyi építési szabályzatban, figyelemmel a természetes vegetáció megtartására.

(2) A vízpart-rehabilitációs tanulmánytervekkel - első felülvizsgálatukat követően partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervekkel - közterületbe sorolt területekre vonatkozóan a települési önkormányzatokat - külön jogszabályban meghatározottak szerinti védett természeti területeken az államot - elővásárlási jog illeti meg.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott területre készült vízpart-rehabilitációs szabályozási követelmények alapján felülvizsgált és módosított településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat alapján meghatározott ingatlanokra, a települési önkormányzat kérelmére, az elővásárlási jogot az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

(4) A parti sétány kialakítására alkalmas területet a településszerkezeti tervben zöldterület vagy vízgazdálkodási terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni. A IV-V. osztályú nádas területén lévő parti sétány csak vízgazdálkodási települési területfelhasználási egységbe sorolható. Vízgazdálkodási területen elhelyezkedő parti sétányon kizárólag gyalog- és kerékpárút alakítható ki.

(5) Parti sétány, illetve gyalog- vagy kerékpárút nem jelölhető ki az I-III. osztályú minősített nádas területén.

22. § A Btv. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés és alcím lép, valamint a Btv. A következő 28/A. és 28/B. §-okkal és alcímekkel egészül ki:

Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete

28/B. § (1) Az ásványi nyers anyag-gazdálkodási terület övezete (A-1, mellékletben a 2. sz. ábra) területét – az ásványvagyon-védelem tekintetében illetékes államigazgatási szervek állás foglalása alapján – a településrendezési tervekben kell a tényleges kiterjedésnek megfelelően lehatárolni, és e törvény előírásait a település rendezési tervekben lehatárolt területen kell érvényesíteni.

(2) Az ásványi nyers anyag-gazdálkodási terület övezete (A-1) tekintetében az OTTrT által meghatározott ásványi nyersanyag gazdálkodási terület országos övezetre vonatkozó övezeti előírások érvényesek.

23. § (1) A Btv. 29. §-át megelőző alcím és a 29. § felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„Térségi jelentőségű komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete

29. § A térségi jelentőségű komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete (R-1, mellékletben a 3. sz. ábra) tekintetében az OTTrT által meghatározott térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:”

(2) A Btv. 29. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[29. § A térségi jelentőségű komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete (R-1) tekintetében az OTTrT által meghatározott térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:]

„b) a bányászattal érintett területen az újrahasznosítás célját, módozatait és szabályait a bányatelek területére készített, az ásványvagyon-védelem tekintetében illetékes hatóság által jóváhagyott tájrendezési előterv, vagy tájrendezési terv alapján a településrendezési eszközökben kell meghatározni.”

24. § (1) A Btv. 30. §-át megelőzően az „Ökológiai rehabilitációt igénylő terület övezet” alcímmel egészül ki:

(2) A Btv. 30. §-a felvezető szövegének és a) pontjának helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. § Az ökológiai rehabilitációt igénylő terület övezetén (R-2, mellékletben a 3. sz. ábra):

a) beépítésre szánt terület nem jelölhető ki;”

b) építési tevékenység nem folytatható;

c) a tájrehabilitáció során a terület természeti, illetve természetközeli állapotához hasonló állapot visszaállítását kell megvalósítani;

(3) A Btv. 30. §-a d) pontjának helyébe a következő rendelkezés lép:

[30. § Az ökológiai rehabilitációt igénylő terület övezetén (R-2)]

„d) a bányászattal érintett területen a természetközeli állapot visszaállítását, módozatait és szabályait az ásványvagyon-védelem tekintetében illetékes hatóság által jóváhagyott

tájrendezési előterv vagy tájrendezési terv alapján a településrendezési eszközökben kell meghatározni.”

25. § (1) Btv. 31. §-át megelőzően „Felszíni szennyeződésre érzékeny területek övezete” alcím helyébe a „Felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny terület övezete” alcím lép.

(2) A Btv. 31. §-a felvezető szövegének és a) pontjának helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § A felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület övezete (SZ-1, mellékletben a 4.sz. ábra) tekintetében az OTvT által meghatározott kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület országos övezetre vonatkozó övezeti előírások és a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendelet előírásai mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) korlátozott vegyszer- és műtrágya-használatú, környezetkímélő vagy extenzív mezőgazdasági termelés folytatható;”

b) új hulladéklerakó, hulladéktároló, hulladékkezelő telep - kivéve a biológiailag lebomló szerves anyagok lebontását és további felhasználására alkalmassá tételét végző telepek (komposztüzemek), valamint a hulladékátrakó állomás - és vegyszertároló nem létesíthető.

27 § (1) A Btv. 33. §-át megelőzően a „Vízéróziónak kitett terület övezete” alcímmel egészül ki.

(2) a Btv. 33 §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. § A vízéróziónak kitett terület övezet (P-2, mellékletben a 5. sz. ábra) tekintetében az OTvT által meghatározott vízéróziónak kitett terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) a földhasznosítás (művelési ág) tudatos megválasztásával, meliorációs talajvédelmi beavatkozások megvalósításával, talajvédő agrotechnikai eljárások alkalmazásával, a leginkább veszélyeztetett területek erdősítésével - kivéve a szőlő termőhelyi kataszteri területeket - kell az erózió mértékét csökkenteni;

b) a már kialakult vízmosások rendezésével (megkötésével, bedöntésével) kapcsolatos feladatokat a településrendezési tervekben és a helyi építési szabályzatban kell meghatározni.”

33. § A Btv. 39. §-a és 39. §-ának „Térségi szerkezeti tervben meghatározott infrastruktúra hálózat övezete” alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Általános mezőgazdasági terület övezete

39. § (1) Az általános mezőgazdasági terület övezetén (M-1, mellékletben a 6. sz. ábra):

a) szántóművelési ágban lévő területen 20 ha alatti telekméret esetén épület nem létesíthető;

b) szántóművelési ágban lévő területen 20 ha és azt meghaladó telekméret esetén a terület rendeltetésszerű használatát szolgáló, a lakófunkciót is kielégítő épület építhető, és a beépített alapterület a telek a 0,3%-át, és az 1000 m²-t nem haladhatja meg;

c) gyepművelési ágban lévő területen 5 ha alatti telekméret esetén épület nem létesíthető;

d) gyepművelési ágban lévő területen 5 ha és azt meghaladó telekméret esetén hagyományos, almos állattartó, a lakófunkciót is kielégítő épület építhető, és a beépített alapterület a telek 1%-át és az 1000 m²-t nem haladhatja meg;

e) szőlőművelési ágban lévő területen - a g) pontban foglaltak kivételével - 2 ha alatti telekméret esetén épület nem létesíthető;

f) a szőlőművelési ágban lévő területen - a g) pontban foglaltak kivételével - 2 ha és azt meghaladó telekméret esetén a szőlőtermelést, borászatot és a borturizmust szolgáló, a

lakófunkciót is kielégítő épület építhető, és a beépített alapterület a telek 2%-át, és a 800 m²-t nem haladhatja meg;

g) a Balaton jogi partvonalával nem érintkező, szőlőműveléssel hasznosított 2 ha alatti területű telkekkel rendelkező tulajdonos - ha az egy borvidéken lévő telkeinek összterülete 5 ha-nál nagyobb - a szőlője művelésével, fel dolgozásával, illetve ehhez kapcsolódó (nem szállodai célú) borturizmussal összefüggő építési tevékenysége engedélyezhető csak az egyik, a nemzeti park területének természeti és kezelt övezetén kívül lévő telkén. A beépíthető terület nagysága a beszámított telkek összterületének 1%-át, egyúttal a beépített telkek beépítettsége a 25%-ot nem haladhatja meg. Az 5 ha-nál nagyobb összterület megállapításánál a kertgazdasági terület övezetén lévő telkek is beszámíthatóak, de építési jogot e telkekre csak a kertgazdasági terület övezeti előírásai szerint lehet szerezni. Az építési jog megszerzéséhez beszámított, de beépítésre nem került telkekre telekalakítási és építési tilalmat kell az építésügyi hatóság megkeresésére feljegyezni;

h) gyümölcsművelési ágban lévő területen 3 ha alatti telekméret esetén épület nem létesíthető;

i) gyümölcsművelési ágban lévő területen 3 ha és azt meghaladó telekméret esetén a termelést, feldolgozást szolgáló, a lakófunkciót is kielégítő épület építhető, és a beépített alapterület a telek 1%-át, és az egyes épületek alapterülete az 1000 m²-t nem haladhatja meg;

j) épületet létesíteni csak a legalább 80%-ban művelt telken lehet, ahol a beépítés feltételeként az a művelési ág fogadható el, amely a telek művelt területének 60%-án meghatározó, azon a vegyes művelésű telken, ahol egyik művelési ág sem éri el a 60%-ot, a legszigorúbb beépítési szabályokkal rendelkező művelési ágra vonatkozó előírás szerint lehet építeni;

k) állattartó telepet, a családi szükségletet meghaladó állattartást szolgáló épületet - a lovasturizmus céljait szolgáló épület kivételével - tómedertől legkevesebb 1000 méter, egyéb felszíni vizektől legkevesebb 200 méter távolságra lehet elhelyezni.

A lovasturizmus céljait szolgáló építmények és műtárgyak elhelyezéséről a településrendezési tervekben és a helyi építési szabályzatban kell rendelkezni;

l) lakókocsi, lakókonténer nem helyezhető el;

m) a környezetvédelmi és tájképvédelmi szempontból nélkülözhetetlen mezővédő, útvédő fásításokat a településrendezési tervekben és a helyi építési szabályzatban meghatározott módon kell telepíteni;

n) a vízfolyások menti 20-20 méteres sávban megtelepedett fásszárú növényzet védelmét a vízfolyások karbantartási munkáihoz szükséges feltételek biztosítása mellett kell megoldani.

(2) Új gazdasági telephely, birtokközpont legalább 2 ha területű telken alakítható ki - parti és partközeli településen az adott településhez tartozó, a sem partinak, sem partközelinek nem minősülő településen pedig a birtokközpont építési helyéül szolgáló település és a szomszédos települések közigazgatási területéhez tartozó - legalább 50 ha összterületű, több telekből álló birtok esetén. A magterület, ökológiai folyosó és térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetben szabályozott területeken a birtokközpont nem alakítható ki. A beépített terület nagysága a birtok összterületének 1%-át és a beépített telek területének 25%-át nem haladhatja meg.

(3) A majorok és gazdasági telephelyek gazdasági célú hasznosítását a településrendezési eszközökben kell szabályozni gazdasági területként, ahol környezetet nem zavaró gazdasági tevékenység folytatható.

(4) Az övezetben az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendeletben különleges beépítésre szánt terület települési területfelhasználási egységként meghatározott területek közül a nagy bevásárlóközpontok és nagy kiterjedésű kereskedelmi célú területek kialakítása nem engedélyezhető."

36. § A Btv. 42. §-a és 42. §-ának alcíme helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Erdőterület övezete

42. § Az erdőterület övezetén (E-1, mellékletben a 6. sz. ábra):

- a) a szőlő művelési ágban történő hasznosítás - a szőlő termőhelyi kataszteri területbe is besorolt területeken - az erdészeti hatóság által engedélyezhető;
- b) a védett erdőben csak a természetvédelmi kezelési tervben meghatározott területeken természetvédelmi bemutatási, kezelési, illetve erdészeti célból szabad építményt elhelyezni;
- c) a nem védelmi célú erdőben épületet 10 ha-nál nagyobb földrészleten legfeljebb 0,3% beépítettséggel lehet építeni;
- d) fokozottan védett természeti területeken lévő erdők kivételével az erdők szabad látogathatóságát - tulajdoni állapottól függetlenül - biztosítani kell;
- e) a védőerdők kivételével kerítést létesíteni csak természetvédelmi, vadgazdálkodási, illetve erdőgazdálkodási célból szabad;
- f) új vadaskert létesítése nem engedélyezhető;
- g) terepmotorozás, terepautózás nem engedélyezhető.”

37. § A Btv. 43. §-át megelőzően az „Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete” alcímmel egészül ki.

(2) A Btv. 43. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„43. § Az erdőtelepítésre alkalmas terület övezet (E-2, mellékletben a 6. sz. ábra) tekintetében az OTTrT által meghatározott erdőtelepítésre alkalmas terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó előírásai mellett a következő előírások alkalmazandók:

- a) beépítésre szánt terület nem jelölhető ki;
- b) az erdőtelepítés megvalósulásáig az övezetben csak az erdőtelepítés lehetőségét megőrző területhasználat folytatható;
- c) erdőtelepítést az élőhelynek megfelelő, természetesen kialakult őshonos fafajokból álló erdőfoltok megőrzésével kell végezni.”

38. § A Btv. 44. §-át megelőzően a „Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete” alcímmel egészül ki.

(2) A Btv. 44. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„44. § A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezet (E-3, mellékletben a 7. sz. ábra) tekintetében az OTTrT által meghatározott kiváló termőhelyi adottságú erdőterület országos övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett a következő előírások érvényesek:

- a) az övezetbe tartozó területeket az illetékes erdészeti hatóság állásfoglalása alapján a tényleges kiterjedésnek megfelelően a településrendezési tervekben kell lehatárolni;
- b) az a) pontban lehatárolt területek a településrendezési eszközökben csak erdőterület települési területfelhasználási egységbe sorolhatóak.”

40. § (1) A Btv. 46. § -át megelőzően a „Szőlő termőhelyi kataszteri terület övezete” alcímmel egészül ki.

(2) A Btv. 46. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46. § A szőlő termőhelyi kataszteri terület övezetén (C-1, mellékletben a 8. sz. ábra):

- a) beépítésre szánt terület nem jelölhető ki;
- b) az erdőtelepítésre alkalmas területek övezetébe is besorolt földrészletek erdőterületként történő kijelöléséről a településrendezési eszközökben kell dönteni;

c) építeni csak a legalább 80%-ban szőlőműveléssel hasznosított telken, kizárólag a szőlőművelést, szőlőfeldolgozást, bortárolást vagy a borturizmust szolgáló épületet, illetve ahol az M-1 és az M-2 övezetbe tartozó szabályozási előírások lehetővé teszik, lakófunkciót is kielégítő épületet lehet;

d) szakrális építmény (kápolna, kereszt, kőép stb.), amely a szőlőhegyek tájképéhez hagyományosan hozzátartozó tájképformáló elem - szőlőműveléssel nem hasznosított területen is - a telek méretétől függetlenül elhelyezhető;

e) a szőlőművelés tényét a terület pontosan meghatározott százalékában az illetékes hegybíró, ahol a hegyközség nem működik, a település jegyzője nyilatkozatával kell igazolni.

Táj, természetvédelem

20. § A Btv. 23-25. §-ai, valamint a §-okat megelőző alcímek helyébe a következő rendelkezések és alcímek lépnek:

„Magterület övezete

23. § A magterület övezete (Ö-1, mellékletben a 9. sz. ábra) tekintetében az OTvT által meghatározott országos ökológiai hálózat országos övezetre, valamint a magterület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) a kialakult tájhasználat csak a természetközeli állapothoz való közelítés érdekében változtatható meg;

b) a látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során kiemelten kell érvényesíteni;

c) közlekedési építmények a terepi adottságokhoz alkalmazkodva, tájba illesztve helyezhetők el;

d) települések beépítésre szánt területének növelése és fejlesztése a történeti tájszerkezet, a tájképi adottságok megőrzésével, a tájkarakter erősítésével történhet;

e) új építmény elhelyezése tájba illesztve, a helyi építészeti hagyományok figyelembevételével történhet;

f) új építmény a természetvédelmi kezelés és bemutatás céljából, valamint szakrális építményként (kápolna, kereszt, kőép) helyezhető el;

g) 10 m magasságot meghaladó építmény - kápolna, kizárólag kilátó rendeltetésű építmény, víztorony kivételével - nem létesíthető, csarnok jellegű épület, reklámcélú hirdető építmény elhelyezése nem engedélyezhető;

h) erdőtelepítés, erdőfelújítás, külterületi fásítás kizárólag őshonos fafajokkal végezhető;

i) energetikai célú növénytelepítés nem engedélyezhető.

Ökológiai folyosó övezete

24. § Az ökológiai folyosó övezete (Ö-2, mellékletben a 9. sz. ábra) tekintetében az OTvT által meghatározott országos ökológiai hálózat országos övezetre, valamint az ökológiai folyosó kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) a természetvédelmi hatóság hozzájárulása nélkül a területhasználati, környezeti és funkcionális változtatások nem engedélyezhetők és nem hajthatók végre;

b) a településrendezési tervek készítése során az ökológiai folyosók folytonosságát és folyamatossá tételét ökológiai vizsgálatokra alapozva kell tervezni és biztosítani;

c) a látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során kiemelten kell érvényesíteni;

d) a kialakult tájhasználat csak a természeti értékek sérelme nélkül változtatható meg, a meglévő természetsszerű művelési ágak (gyep, nádas, erdő) megtartandók, művelési ág váltása csak intenzívebb művelésűből a természetsszerű irányában engedélyezhető;

e) a települések beépítésre szánt területének növelése és fejlesztése a történeti tájszerkezet, a tájképi adottságok megőrzésével, a tájkarakter erősítésével, a helyi építészeti hagyományok figyelembevételével történhet;

f) szántóművelési ágú területen építmény nem helyezhető el;

g) a kertgazdasági terület övezetébe is besorolt területeken a 2700 m²-nél kisebb telek nem építhető be;

h) közlekedési építmények abban az esetben és olyan módon jelölhetők ki, ha a magterület, a természetes és természetközeli élőhelyek fenntartása, valamint az ökológiai kapcsolatok működése biztosítható;

i) közlekedési építmények a terepi adottságokhoz alkalmazkodva, tájba illesztve helyezhetők el;

j) új építmény elhelyezése, műszaki infrastruktúra telepítése csak tájba illesztve és a természetvédelmi hatóság és kezelő hozzájárulása alapján történhet;

k) 10 m magasságot meghaladó építmény - kápolna, kizárólag kilátó rendeltetésű építmény, víztorony kivételével - nem létesíthető, csarnok jellegű épület, reklámcélú hirdető építmény elhelyezése nem engedélyezhető;

l) a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, csak természetes és környezetkímélő módszerek, gazdálkodás alkalmazható;

m) erdőtelepítést, erdőfelújítást, külterületi fásítást őshonos fafajokkal kell végezni;

n) energetikai célú növénytelepítés nem engedélyezhető.

Pufferterület övezete

25. § A pufferterület övezete (Ö-3, mellékletben a 9. sz. ábra) tekintetében az OTTrT által meghatározott országos ökológiai hálózat országos övezetre, valamint a pufferterület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) a látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során kiemelten kell érvényesíteni;

b) művelési ág váltásához, művelés alól kivonáshoz és a művelés alól kivett terület újrahasznosításához a természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges;

c) országos jelentőségű védett természeti területen szántóművelési ágban építmény nem helyezhető el;

d) energetikai célú növénytelepítés nem engedélyezhető;

e) a kertgazdasági terület övezetébe is besorolt területeken 2700 m²-nél kisebb telkek nem építhetők be;

f) új külszíni bányatelek nem állapítható meg;

g) közlekedési építmények, új villamosenergia-ellátási, táv- és hírközlő vezetékek, egyéb közművezetékek, építmények tájba illesztve a természetvédelmi hatóság által meghatározott feltételekkel létesíthetők;

h) csarnok jellegű épület, reklámcélú hirdető építmény elhelyezése nem engedélyezhető;

i) a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, új hulladéklerakó, hulladéktároló, hulladékkezelő telep - kivéve a biológiailag lebomló szerves anyagok lebontását és további felhasználásra alkalmassá tételét végző telepek (komposztüzemek), valamint hulladékátrakó állomás - és vegyszertároló nem létesíthető;

j) csak extenzív jellegű, vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazhatók, a kialakult tájhasználatot csak a természeti értékek sérelme nélkül szabad megváltoztatni.”

„Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

26. § A térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete (T-1, mellékletben a 10. sz. ábra) tekintetében az OTvT által meghatározott országos jelentőségű tájképvédelmi terület országos övezetre, valamint a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

- a) beépítésre szánt terület nem jelölhető ki;
- b) a művelési ág váltása, illetve a más célú hasznosítás csak az adottságoknak megfelelő termelési szerkezet, tájhasználat kialakítása, illetve a tájkarakter erősítése, valamint közmű és közút építése érdekében az illetékes természetvédelmi hatóság hozzájárulásával engedélyezhető;
- c) a látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait mind a településrendezési és építészeti tervezés, mind pedig az egyes építmények megvalósítása során kiemelten kell érvényesíteni;
- d) a kialakult geomorfológiai formák (hegygerinc, völgy stb.) megőrzendők;
- e) országos jelentőségű védett természeti területen a kertgazdasági terület övezetében is besorolt területeken a 2700 m²-nél kisebb telek nem építhető be, szántóművelési ágú területen építmény nem helyezhető el;
- f) új épület vagy építmény elhelyezése tájba illesztve, a történeti tájszerkezet, a tájképi adottságok megőrzésével, a tájkarakter erősítésével, a helyi építészeti hagyományok figyelembevételével történhet;
- g) új üzemanyagtöltő állomás, hulladéklerakó, hulladéktároló telep, valamint hulladékártalmatlanító - kivéve a biológiailag lebomló szerves anyagok lebontását és további felhasználásra alkalmassá tételét végző telepek (komposztüzemek), továbbá hulladékátrakó állomás - nem létesíthető;
- h) a közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos műtárgyaik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkép védelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani;
- i) csarnok jellegű épület és reklámcélú hirdető építmény elhelyezése nem engedélyezhető.”

Infrastruktúra

5. § A Btv. 5. §-át megelőző III. fejezet címe helyébe a következő cím lép, valamint a Btv. A következő 4/A-C. §-okkal és alcímekkel egészül ki:

„A BALATONI TERÜLETRENDEZÉSI SZABÁLYZAT A térségi terület-felhasználás rendjére vonatkozó szabályok

4/C. § (1) Az országos és térségi jelentőségű közlekedési infrastruktúra-hálózatok térbeli rendjét, az országos és térségi jelentőségű építmények elhelyezkedését a térségi szerkezeti terv, a hálózat szempontjából meghatározó települések felsorolását a 2/1-5. számú melléklet tartalmazza.

(2) A közlekedési infrastruktúra építményei közül

a) a tervezett gyorsforgalmi utak területét a nyomvonalak leírása tekintetében meghatározott települések közigazgatási területén kell biztosítani, a nyomvonal biztosítása során a nyomvonalak tájba illesztésére és a környezetvédelem szempontjainak és követelményeinek érvényesítésére, valamint a szakaszolható megépítésre különös gondot kell fordítani;

b) a meglévő főutak elkerülő szakaszait a szakági tervekben és a településrendezési tervekben kell pontosítani;

e) kiemelt jelentőségű mellékutakat kell kialakítani a 2/1. sz. melléklet szerint meghatározott irányokban;

f) Budapest-Székesfehérvár-Nagykanizsa-Murakeresztúr- (Horvátország) transz-európai vasúti szállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal kitérési lehetőséget biztosító szakaszos kétvágányúsításának és védőtávolságainak területigényét a szakági és a településrendezési tervek alapján kell meghatározni;

h) a vitorláskikötő-hálózat bővítése a vízpart rehabilitációs tanulmánytervek, első felülvizsgálatukat követően a partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervek alapján történhet;

i) a meglévő repülőterek a 2/4. sz. melléklet szerint megtartandók és fejlesztendők.

(3) A közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas építmények közül

a) a szennyvízcsatorna-hálózat létesítésének engedélyezésére csak a megfelelő kapacitású csatlakozó szennyvíztisztító telep megléte esetén, illetve új tisztító építéskor azzal egyidejűleg kerülhet sor;

b) 20 személygépkocsi befogadóképességünél nagyobb gépkocsiparkolók felületéről az összegyűjtött csapadékvizeket csak olajfogón átvezetve lehet a csapadékvíz-csatornába bekötni, és a parkolóban összefolyó csapadékvíz zöldfelületre nem vezethető;

c) a közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos műtárgyaik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkép védelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából az országos jelentőségű védett természeti területen a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani;

d) a műsorszórás és a mobil rádiótelefon hírközlés bázisállomásainak telepítésekor a berendezéseket meglévő magasépítményeken többfunkciós állomásként kialakított közös hírközlési toronyra kell elhelyezni. Önálló antennatartó szerkezet és csatlakozó műtárgy csak akkor helyezhető el, ha meglévő magasépítményeken erre nincs lehetőség. Az önálló antennatartó szerkezet az országos jelentőségű védett természeti területeken, valamint a térségi jelentőségű táj- és településképp védelmi terület övezetén kívül, a táj- és településképpbe illeszkedően létesíthető.”

9. § A Btv. 9-12. §-ai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„9. § (1) A kiemelt üdülőkörzet területére kívülről - a regionális víziközmű rendszerre a szennyvízcsatorna-hálózaton keresztül történő csatlakozás kivételével - szennyvizet bevezetni tilos, ha a tisztított szennyvíz befogadója a Balaton.

(2) A kiemelt üdülőkörzet területén keletkezett tisztított szennyvíznek a kiemelt üdülőkörzet területéről történő kivezetéséről a gazdasági és műszaki szempontok mérlegelésével kell gondoskodni.

(3) A kiemelt üdülőkörzet településeinek

a) beépítésre szánt területén a megépült és üzembe helyezett szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötés kötelező,

b) beépítésre nem szánt területén a vezetékes ivóvízhálózatra rákötött telkeknek a megépült szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötése a szennyvízcsatorna-hálózat átadását követő egy éven belül kötelező.

(4) A kiemelt üdülőkörzet partinak és partközelinek nem minősülő, szennyvízelvezetési agglomerációba nem tartozó 2000 LEÉ alatti településeinek beépítésre szánt területein, illetve belterületein, ahol a szennyvízcsatorna-hálózat nem épült ki, illetve a tisztítómű tovább nem terhelhető új épület építésére építésügyi hatósági engedélyt adni, illetve az engedélyek érvényét meghosszabbítani csak akkor lehet, ha az illetékes környezetvédelmi és vízügyi hatóság által engedélyezett egyedi szennyvízkezelő berendezés létesült.

(5) A kiemelt üdülőkörzet partinak és partközelinek nem minősülő, szennyvízelvezetési agglomerációkba tartozó településeinek beépítésre szánt területein, illetve belterületein, ahol a szennyvízcsatorna-hálózat nem épült ki, illetve a tisztítómű tovább nem terhelhető új épület építésére építésügyi hatósági engedélyt adni, illetve az engedélyek érvényét meghosszabbítani csak akkor lehet, ha az illetékes környezetvédelmi és vízügyi hatóság által engedélyezett egyedi szennyvízkezelő berendezés létesült.

(6) A kiemelt üdülőkörzet településeinek beépítésre nem szánt területén, amennyiben nincs lehetőség a szennyvízcsatorna-hálózathoz történő csatlakozásra, új épület építésére építésügyi hatósági engedélyt adni csak vízzáró szennyvíztároló, illetve a környezetvédelmi és a vízügyi hatóság által engedélyezett egyedi szennyvízkezelő berendezés megléte esetén lehet.

(7) A kiemelt üdülőkörzet településeinek közigazgatási területén a szippantott szennyvizek kezelés nélküli

Épített környezet védelem

„Történeti települési terület övezete

27. § (1) A történeti települési terület övezetének (T-2, mellékletben a 11. sz. ábra) területét – a kulturális örökségvédelem tekintetében illetékes államigazgatási szervek állásfoglalása alapján – a településrendezési tervekben a tényleges kiterjedésnek megfelelően a (2) bekezdésben foglaltak érvényesülése érdekében szükség szerint védőövezetével együtt kell lehatárolni és e törvény előírásait a település rendezési tervekben lehatárolt területen kell érvényesíteni.

(2) A történeti települési terület övezete (T-2) tekintetében az OTvT által meghatározott kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület országos övezetre, valamint a történeti települési terület kiemelt térségi és megyei övezetre vonatkozó övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) a település szabályozási tervében, a helyi építési szabályzatban és a helyi építészeti örökségvédelmről szóló rendeletben – a külön jogszabályban meghatározottak szerint– meg kell határozni, és elő kell írni a látványvédelmet, a településképvédelmet, a zöld felületek fejlesztését, az épületek paramétereit, az építmények helyi építészeti hagyományokhoz illeszkedő megjelenését meghatározó előírásokat és a helyi építészeti hagyományoknak megfelelő építési anyagok használatát;

b) a közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos műtárgyaik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájképvédelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani;

c) új üzemanyag töltő állomás, hulladéklerakó, hulladékátroló telep, valamint hulladékártalmatlanító és hulladékátrakó állomás nem létesíthető.”

31. § A Btv. 37. §-a és 37. §-ának alcíme helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Települési terület övezete

37. § A települési terület övezetén (U-1, mellékletben a 6. sz. ábra):

a) a településszerkezeti terveknek a történeti, építészeti, településszerkezeti, környezeti és természeti adottságokkal, valamint a felszíni vízrendezéssel, közművesítéssel, környezetalakítással, tájrendezéssel foglalkozó szakági munkarészeit, illetve a vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területekre készült tanulmányterveket a helyi építési szabályzatban kötelezően figyelembe kell venni;

b) új beépítésre szánt terület határa utcahatárosan nem alakítható ki;

c) az új beépítés szabályozásakor a meglévő beépítési magassághoz kell igazodni;

d) a meglévő építmények felújításának, helyreállításának, átalakításának és korszerűsítésének lehetőségét e törvény szabályozási előírásainak figyelembevételével a helyi építési szabályzatban kell meghatározni;

e) a közmű és elektronikus hírközlési nyomvonalas hálózatok és járulékos műtárgyaik kiépítésénél, illetve a meglévő hálózatok korszerűsítésénél a tájkép védelme és az esztétikai követelmények érvényesítése céljából a műszaki lehetőségek és a védett értékek védelmi szempontjainak mérlegelésével terepszint alatti elhelyezést kell biztosítani.

32. § (1) A Btv. 38. §-át megelőzően a „Gazdasági terület övezete” alcímmel egészül ki.

(2) A Btv. 38. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

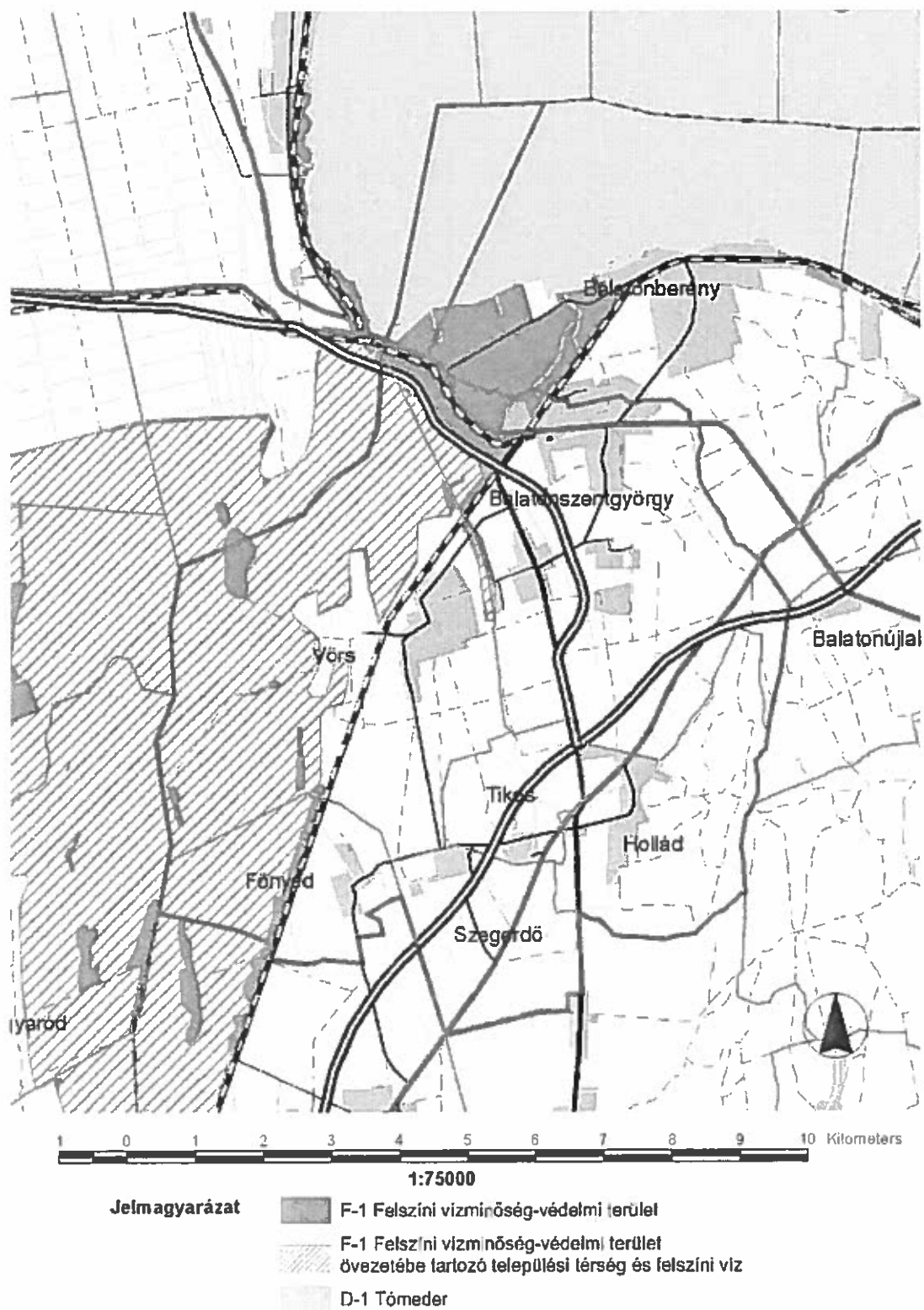
„38. § A gazdasági terület övezetén (U-2, mellékletben a 6. sz. ábra):

a) a település szerkezeti tervben új jelentős mértékű zavaró hatású ipari terület nem jelölhető ki;

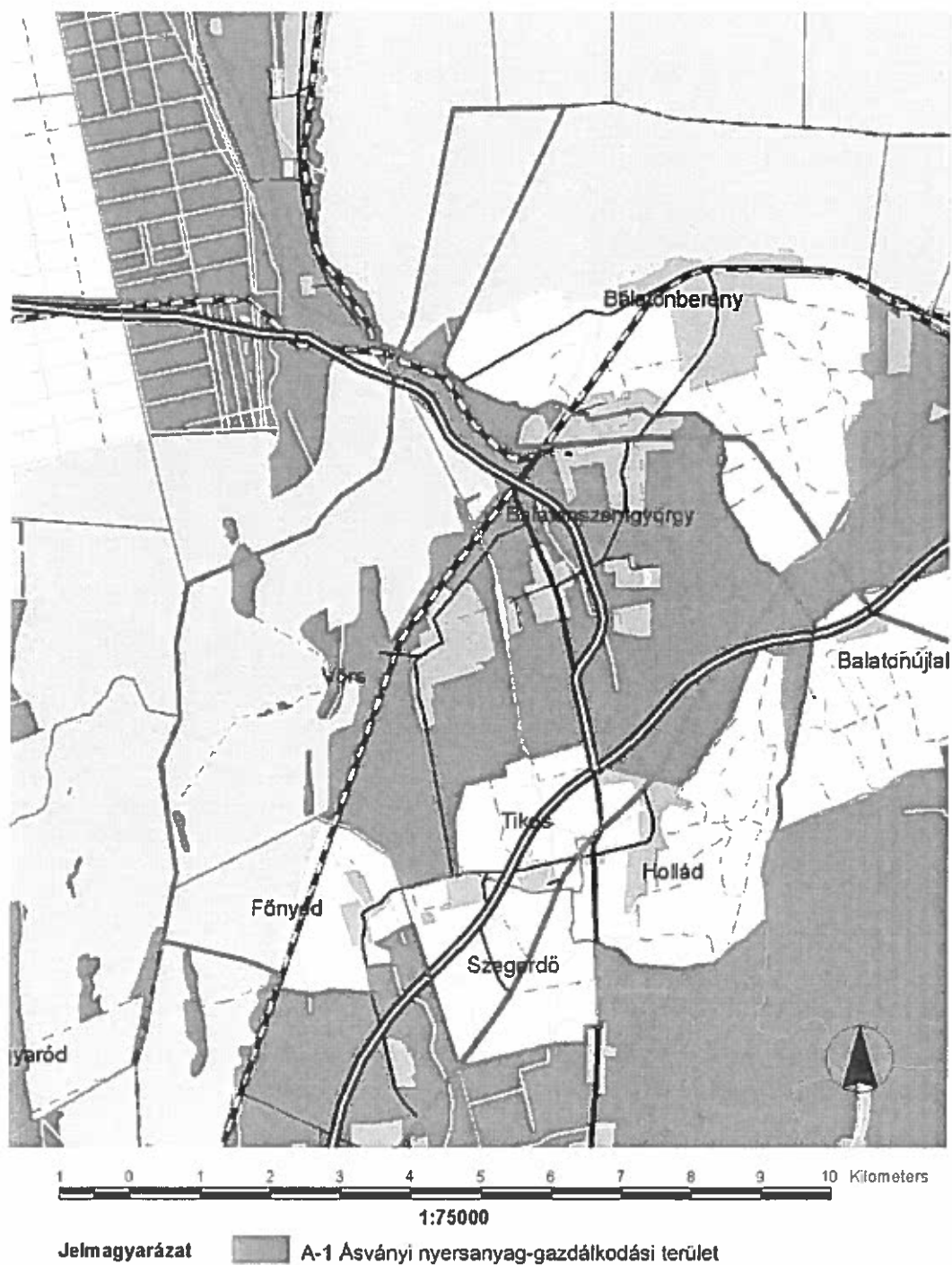
b) a település központi belterületéhez kapcsolódó gazdasági területen az új kereskedelmi, szolgáltató terület legfeljebb 50%-os, valamint az egyéb ipari terület legfeljebb 40%-os beépítettségű lehet, és az új telephelyek területének legalább 30%-át fás növényzettel fedetten, a telekhatár mentén takarást biztosítva kell kialakítani;

c) a település központi belterületétől elkülönülő gazdasági területen az új kereskedelmi, szolgáltató terület, valamint az egyéb ipari terület beépítettsége legfeljebb 30%-os lehet, és az új telephelyek területének legalább 50%-át fás növényzettel fedetten kell kialakítani.”

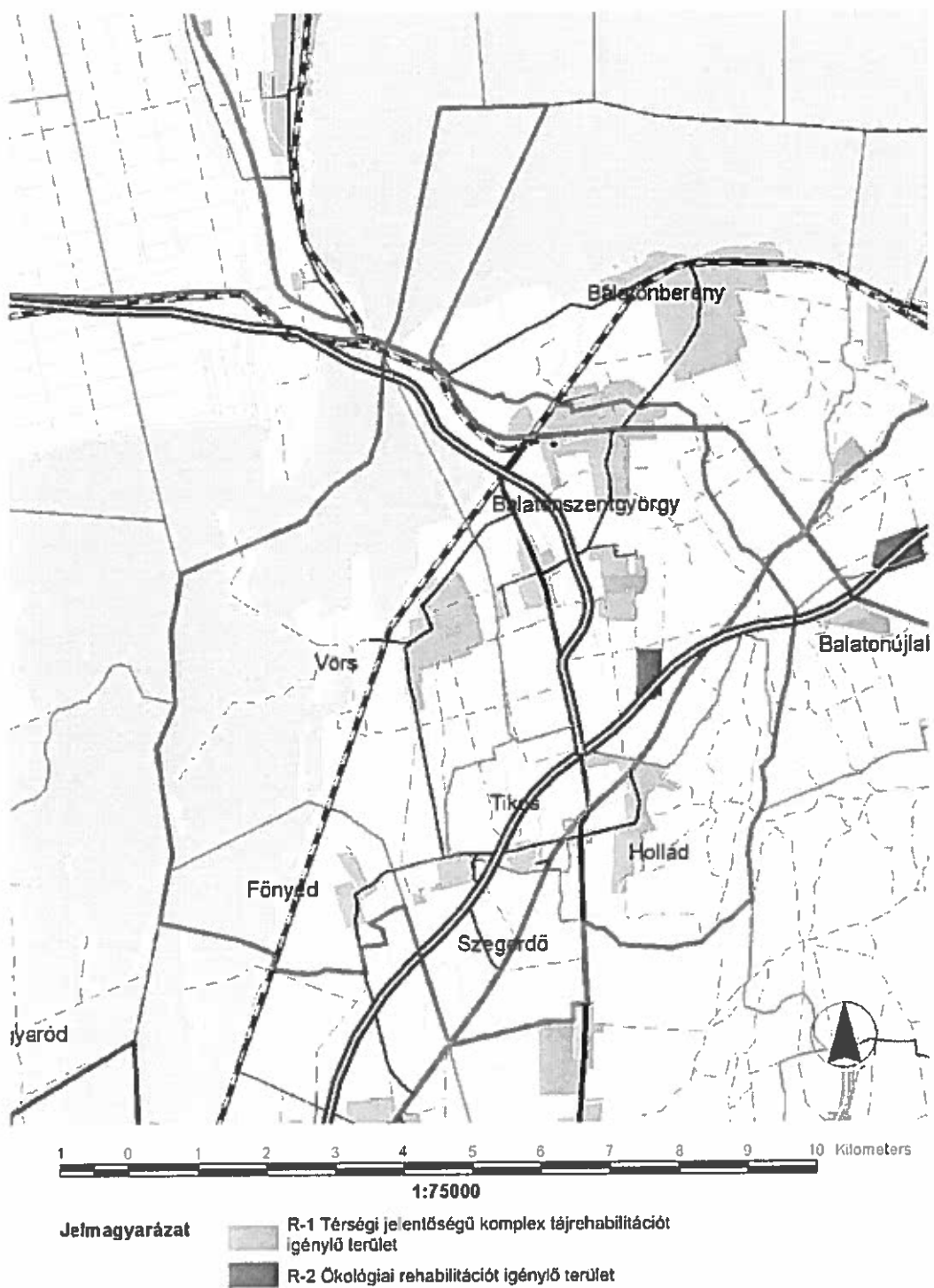
1. sz. ábra: A felszíni vízminőség-védelmi terület övezete

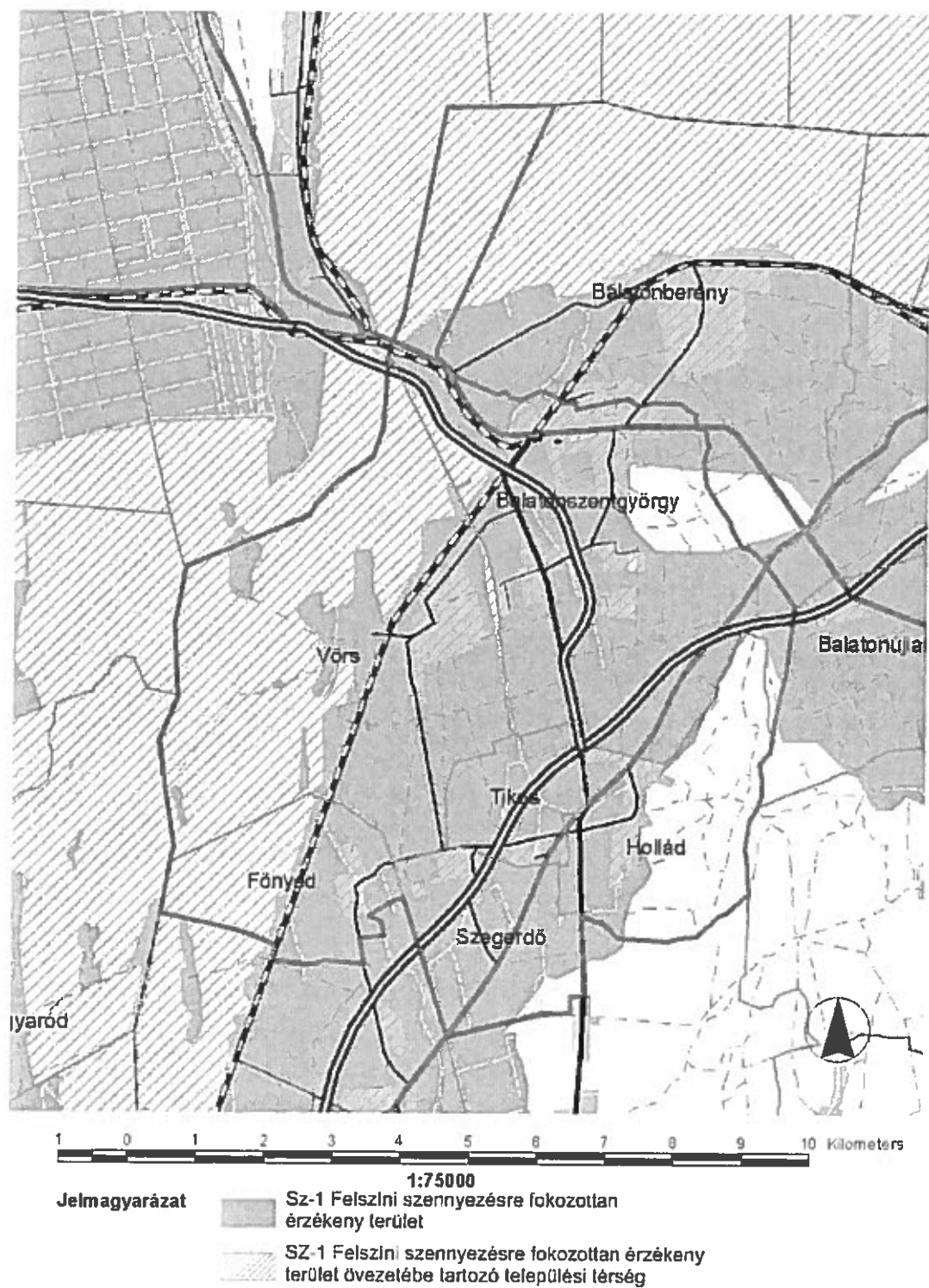
2. sz. ábra: Az ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete

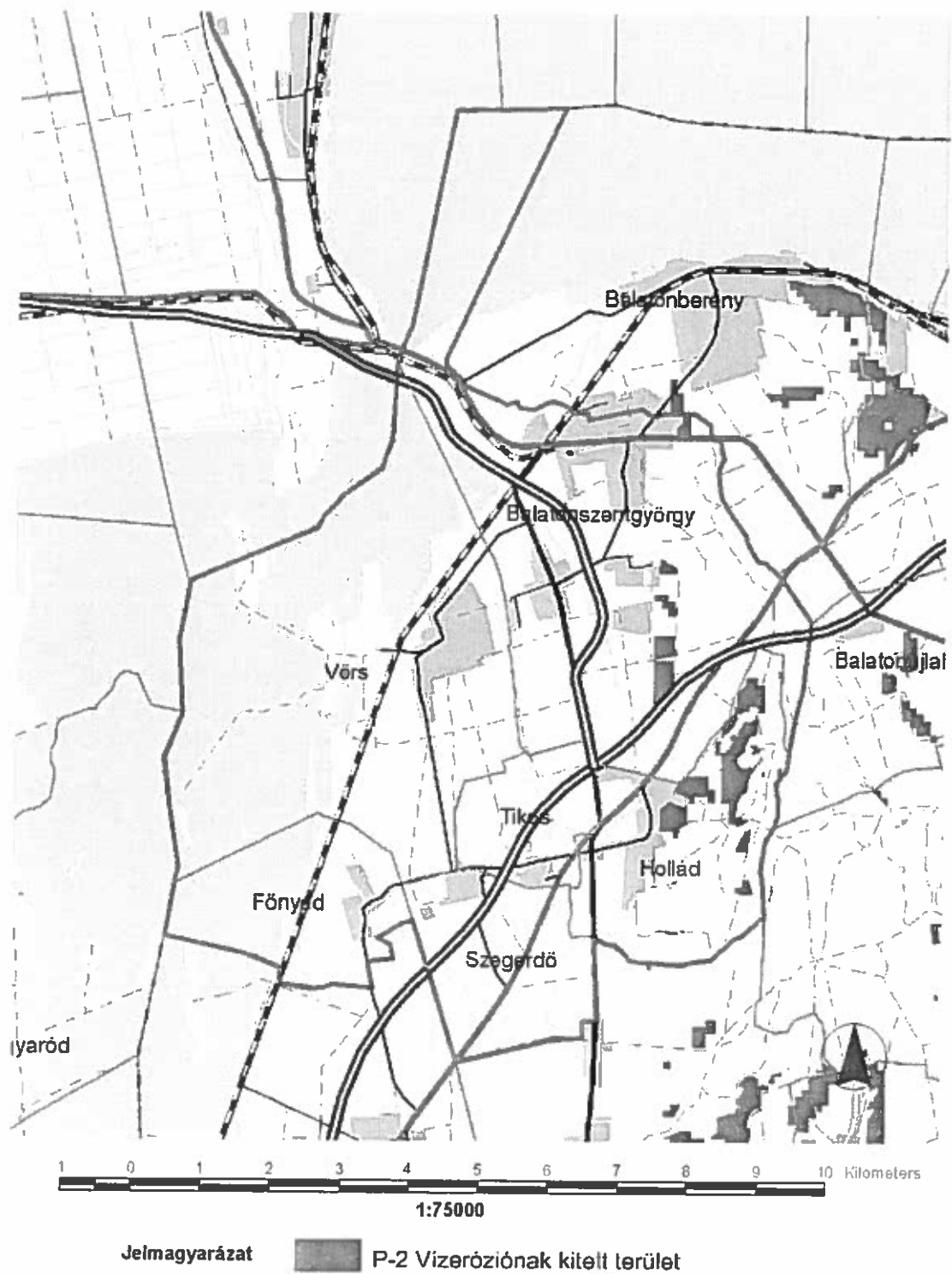
3. sz. ábra: Térségi jelentőségű komplex tájrehabilitációt és ökológiai rehabilitációt igénylő terület övezete

4. sz. ábra: A felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület övezete

5. sz. ábra: A vízerózióknak kitett terület övezete

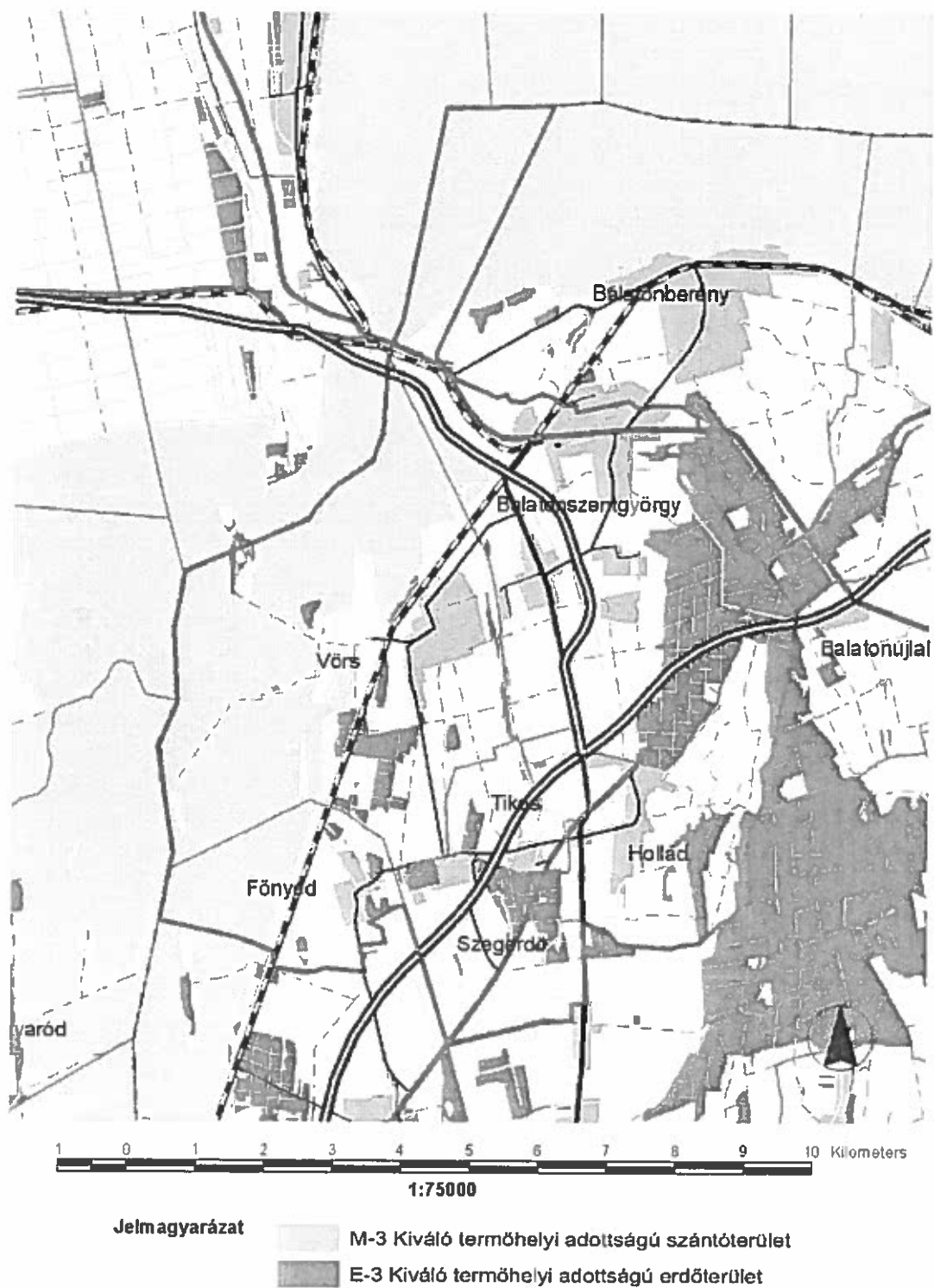
6. sz. ábra: Az általános mezőgazdasági terület, erdőterület, erdőtelepítésre alkalmas terület, valamint települési terület övezete

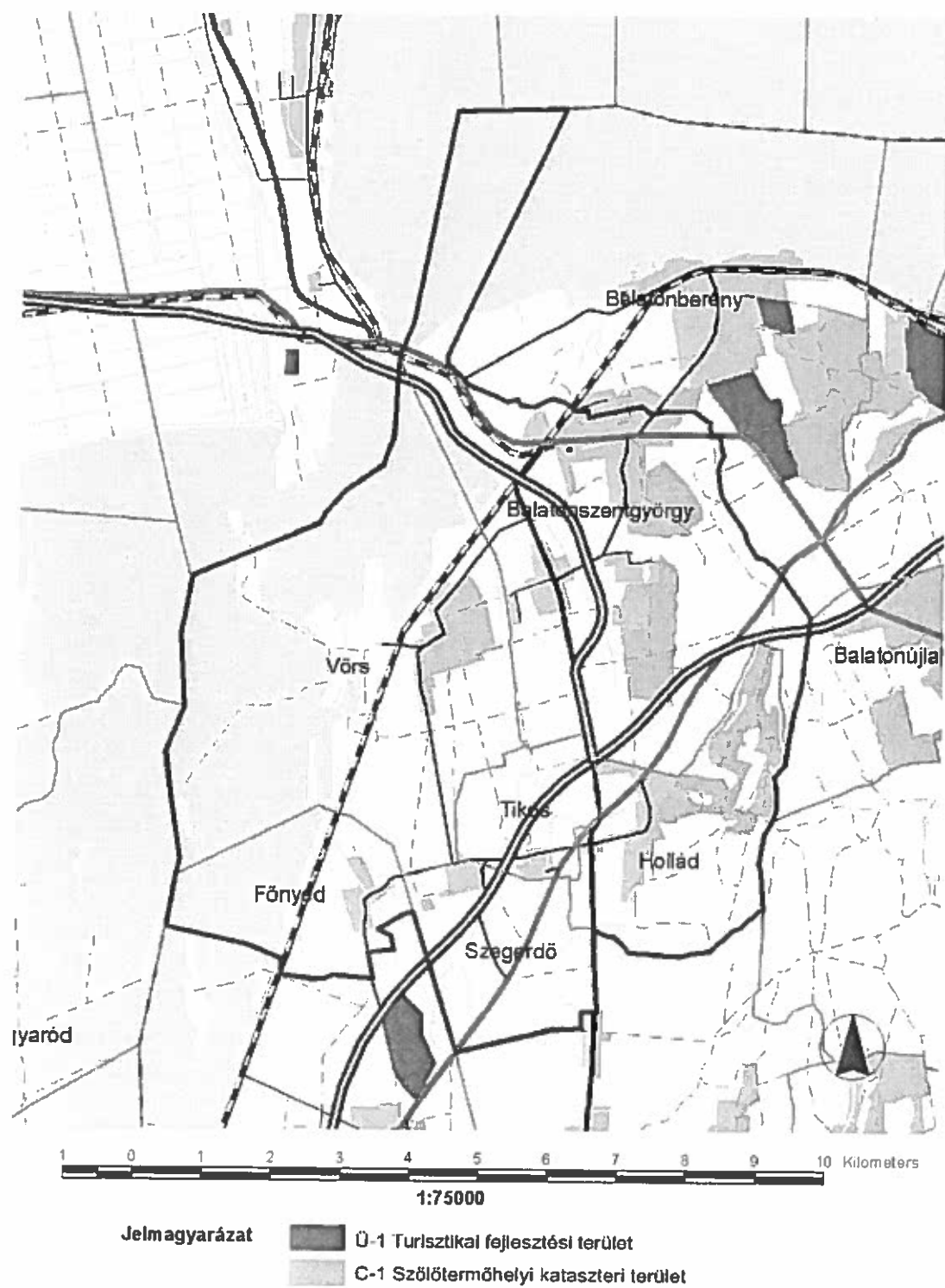
Jelmagyarázat

	U-1 Települési terület
	U-2 Gazdasági terület
	M-1 Általános mezőgazdasági terület
	M-2 Kertgazdasági terület
	E-1 Erdőterület
	E-2 Erdőtelepítésre alkalmas terület

7. sz. ábra: A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

8. sz. ábra: Szőlő termőhelyi kataszteri terület övezete

9. sz. ábra: A magterület, ökológiai folyosó és puffertérület övezete

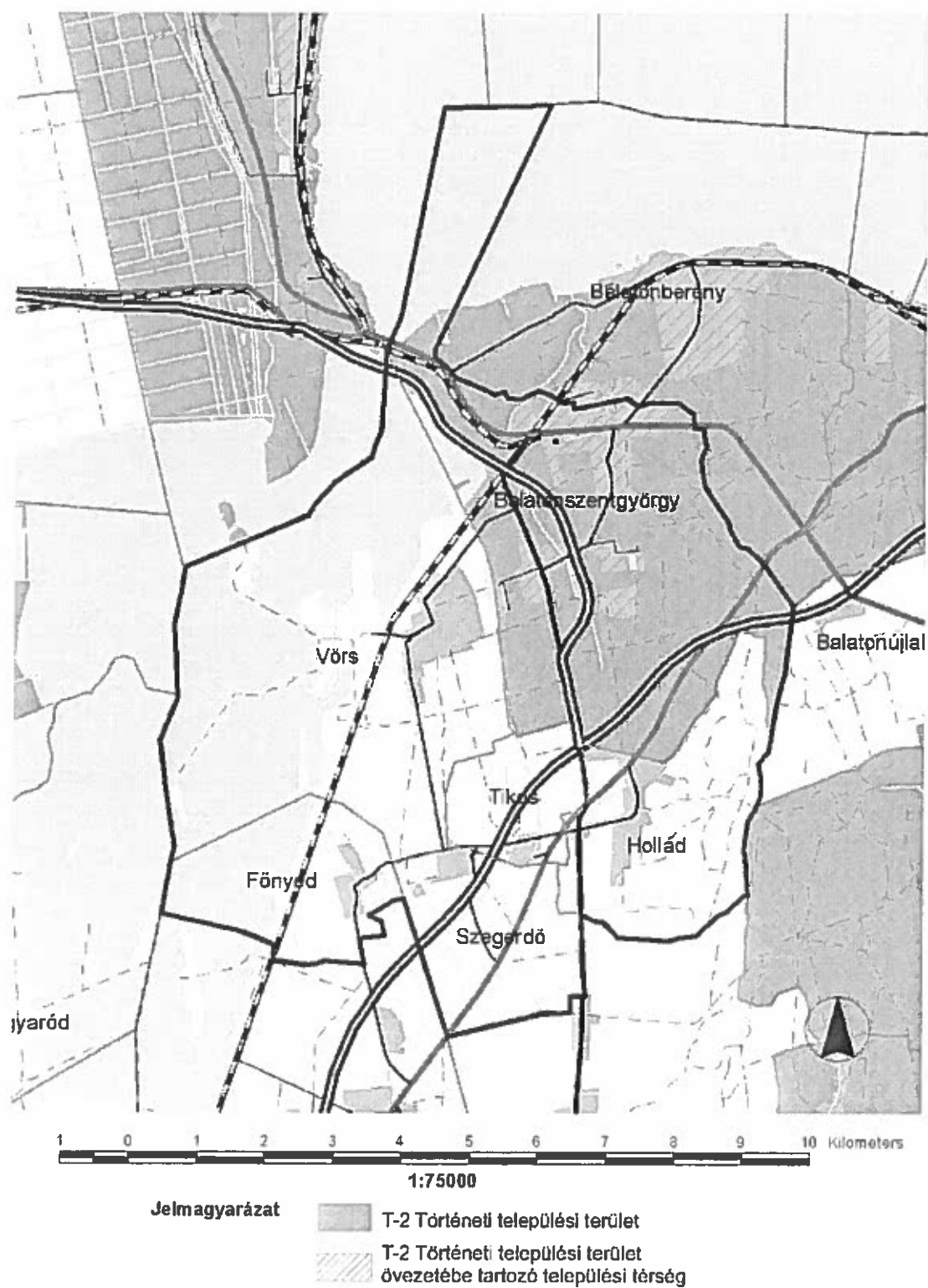
Jelmagyarázat

- Ö-1 Magterület
- Ö-2 Ökológiai folyosó
- Ö-3 Puffertérület
- Ö-1 Magterület övezetébe tartozó felszíni víz
- Ö-2 Ökológiai folyosó övezetébe tartozó települési térség és felszíni víz
- Ö-3 Puffertérület övezetébe tartozó települési térség és felszíni víz

10. sz. ábra: A térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

11. sz. ábra: A térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

Tikos Község Operatív Programja

Önkormányzati hatáskörbe tartozó intézkedések, feladatok

TELEPÜLÉS LEVÉGŐMINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA								
Ssz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felölös, közreműködő
1.	A szilárd burkolatú, portmentes utak arányának növelése (csapadékvíz-eltvezető rendszer kiépítésével együtt)	KÖZL-1. LEV-1. FÖLD-4. KOMVIZ-3.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	pályázati forrás	Szilárd burkolatú út hossza nő (km). portmentes csökkentése (%)	Javulnak a gazdasági, környezeti, lakosság	önkormányzat
2.	Szálló por mennyiségének csökkentése növényzet telepítéssel	TEP-1. LEV-1.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Légszennyezés mértékének csökkentése (%), megtelepedések száma csökken (db)	A környezeti terhelése csökken, egészségi állapot javul	önkormányzat ¹ , Somogy Megyei Kormányhivatal Népvezetési Szolgálat Szakigazgatási Szerv, szennyező intézmények
VIZEINK VÉDELME ÉS „FENTTARTHATÓ” HASZNÁLATA								
Ssz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felölös, közreműködő
3.	A természetes vízfolyások állapotának javítása, a nádas szűrőmezők megőrzése (mederrendezés, hulladék eltávolítás), az esetleges szennyezőanyag beemosódások elleni intézkedések megvalósításával, védőterület-lehatárolással	VIZ-1. EMB-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Tisztított vízfolyások hossza nő (km)	Zavarok a vízfolyások tájékoztatólag kedvező változás	önkormányzat ² NYUDUVIZIG
4.	A felszín alatti vízbázis megőrzése érdekében a potenciális szennyező források számbavétele, okainak megszüntetése	VIZ-1. VIZ-2. KOMVIZ-2. KOMVIZ-3.	2016-2018	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Felszámolt szennyvízszikkasztók (db), elszállított veszélyes hulladék (m ³)	Csökken a felszín alatti vízbázis szennyező anyagterhelése	önkormányzat ¹ , BFNPI, Zöldhatóság

FENTARTHATÓ TERÜLET ÉS FÖLDHASZNÁLAT

Sz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felölös, közreműködő
5.	A hirtelen lezúduló csapadék ellen a csapadékvíz elvezető rendszerek folyamatos karbantartása, hordalékfogók kiépítése	KLÍMA-2. FÖLD-2. FÖLD-4.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Csapadékvíz elvezető hálózati hossza (km), kapacitása (m ³ /nap)	Megoldódik a felszíni vízelvezetés, csökken a talajleborlás	önkormányzat ² , NYUDUVIZIG

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

Sz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felölös, közreműködő
6.	A település zöldterületeinek ápolása, bővítése parkosítással, kivágásra kerülő fák pótlása	TEP-1. EMB-2. BIODIV-1. BIODIV-3. KLÍMA-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	A gondozott, parkosított, virágosított területek növekedése (m ²)	A helyiek és a vendégek közérzete javul, a település vonzereje nő	önkormányzat ² , helyi lakosok
7.	A település közüzemellátási feladatainak megszervezése, korszerűsítései és vendéglátóhelyek környékének tisztasága érdekében ellenőrzés	HUL-1. HUL-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Tisztított és karbantartott területek aránya (m ²)	Portierelés csökken, javul a környezet állapota, a lakosság komfortérzete	önkormányzat ¹ , Pelső-Kom Hírlapadékgazdálkodási Nonprofit Kft.
8.	Épületek külső megjelenésének javítása, energetikai felújítása (nyílászárók cseréje, fűtési rendszer korszerűsítése, épületszigetelés)	TEP-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Rendezett utcák sorok, házak száma nő (db)	Kedvezően változik a település külső megjelenése	önkormányzat ¹
9.	Vízszblokk építése az önkormányzat épületeihez csatlakozva	TEP-2. BIODIV-3.	2017-2018	részletes költség-csökkentési igényel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	megépült vízszblokk (db)	Kedvezően változik a település külső megjelenése	önkormányzat ¹

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS								
Ssz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felelős, közreműködő
10.	A megjelentő illegális hulladéklerakások gyors felszámolása – hulladékgyűjtési akciókkal egybekötve	HUL-1. HUL-2. HUL-3. VIZ-1	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igények	önkorm. támogatás, civil forrás - munkaerő	Illegális lerakók száma csökken (db)	Jelenlétén javul a környezeti állapot. a szervezetek lakosság életkörülményei	önkormányzat, civil szervezetek
11.	A szelektív hulladékgyűjtés elterjesztése, a veszélyes hulladékokra vonatkozóan is, valamint a mezőgazdasági hulladékok újrahasznosításának elősegítése komposztálással	HUL-2. HUL-3. KLIMA-1.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igények	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Lerakott hulladék mennyisége csökken (m ³), a hasznosított arány nő (%)	A lakosság szemlélete megváltozik, szakszerű hulladékgazdálkodás valósul meg	önkormányzat, Pelső-Kom Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS A KÖRNYEZETVÉDELME – VÍZELÁLTÁS, CSATORNÁZOTTSÁG								
Ssz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felelős, közreműködő
12.	Csapadékvíz elvezető rendszerek, árkok kiépítése, karbantartása	KOMVIZ-3. VIZ-1.	2016-tól folyamatosan	22.000	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Csapadékcatorna hálózati hossza (km), kapacitása (m ³ /nap), műtárgyak (db)	Megoldódik a felszíni vízelvezetés, csökken a Balaton terhelése	önkormányzat

TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS A KÖRNYEZETVÉDELME – ENERGIAGAZDÁLKODÁS								
Ssz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felelős, közreműködő
13.	A megújuló energiaforrások alkalmazásának elősegítése települési közintézmények energiatakarékos üzemeltetésével kapcsolatban	ENERGIA-3. KLIMA-1.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igények	önkorm. támogatás, pályázati forrás	A termelődő elengedhető mg-t, erdészeti hulladék felhasználása (t), napkollektoros rendszerek kiépítése (db, kWh)	Kevesebb fosszilis energia fogyasztás, olcsóbb energia felhasználás, komfortos életkörülmények	önkormányzat, energiaszolgáltatók, alternatív rendszerek kiépítésével foglalkozó cégek

A KÖRNYEZET TUDATOS SZEMÉLET ÉS GONDOI. KODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

Sz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felelős, közreműködő
14.	Környezetvédelmi események szervezése, ismeretterjesztő előadások, tanfolyamok szervezése	TUDAT-1. KLIMA-3.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényrel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Előadások száma. közös akciók száma pályázati forrás (db), résztvevők száma	Javult a lakosság környezeti felkészültsége és a környezettudatos magatartás	önkormányzat ¹ , civil szervezetek
15.	A környezetvédelemmel kapcsolatos rendelkezések folyamatosan felülvizsgálata, a szükséges korrekciók megtervezése, a rendelkezési beiktatása a lakosság és a vállalkozók körében	TUDAT-3.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényrel	önkorm. támogatás	Rendelések felülvizsgálata, szankcionálás	Hatékonyabb környezetvédelmi intézkedések	önkormányzat ¹ , erintettek
16.	Komposztálás, esővizgyűjtés népszerűsítése	TUDAT-1. KLIMA-1. TUDAT-4	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényrel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Kerti komposztálók és esővizgyűjtő tartályok létesítése száma (db), résztvevők száma	Javult a lakosság környezeti felkészültsége és a környezettudatos magatartás	önkormányzat ¹ , civil szervezetek, lakosság
17.	Kertgazdálkodás, kiskertek, konyhakerti növények, gyümölcsök termesztésének népszerűsítése	TUDAT-1. KLIMA-3. TUDAT-4	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényrel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Gondozott kiskertek, udvarok száma (db), résztvevők száma	Javult a lakosság környezeti felkészültsége és a környezettudatos magatartás	önkormányzat ¹ , civil szervezetek, lakosság

KÖZLEKEDÉS ÉS KÖRNYEZET

Sz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felelős, közreműködő
18.	Kerékpárút kialakítása	KÖZL-1. LEV-1.	2017-2018	részletes költség-csökkentési igényrel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Kieépült, felújított kerékpárút hossza (km)	Javult a közlekedés és az életminőség	önkormányzat ¹ ,
19.	Beltérutak felújítása (Kisútkos)	KÖZL-2.	2018	részletes költség-csökkentési igényrel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Felújított út hossza (km)	A közlekedés biztonságosabbá válik, javult az életminőség	önkormányzat ¹

KÖRNYEZET ÉS EGÉSZSÉG

Sz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felős, közreműködő
20.	Az allergén gyomnövények felmérése és gyérítése	EMB-1. EMB-2. BIODIV-1 TUDAT-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényvel	önkorm. támogatás, szennyező tulajdonosok	Tisztított területek nagysága (m ²) megbetegetedések száma csökken (db)	A környezeti terhelés csökken. egészségügyi állapot javul	önkormányzat ² . Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv. Telektulajdonosok
21.	Patkányinvázió megszüntetése	EMB-1.	2016	részletes költség-csökkentési igényvel	önkorm. támogatás	Tisztított területek nagysága (m ²)	Nő a környezetbiztonság	önkormányzat ² . Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv. Telektulajdonosok
22.	Egészséges életmód népszerűsítése	EMB-1. TUDAT-1. TUDAT-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényvel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Megbetegetedések száma csökken (db)	Egészségi állapot javul	önkormányzat ² , civil szervezetek
23.	Veszélyeztetett csoportok tájékoztatása és felkészítése az időjárás szélsőségekre	EMB-1. KLIMA-3. TUDAT-1. TUDAT-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényvel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Megbetegetedések száma csökken (db)	Egészségi állapot, alkalmazkodóképesség javul	önkormányzat ² . Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv. Civil szervezetek

A BIOLOGIAI SOKFÉLELÉSÉG MEGŐRZÉSE. TERMÉSZET ÉS TÁJVÉDELME

Sz.	Feladat, tervezett intézkedés	Kapcsolódó célok, célállapot	Megvalósítás várható időpontja	Várható költség (eFt)	Várható pénzügyi források	Eredmény indikátor	Következmény indikátor	Felős, közreműködő
24.	A településhez kapcsolódó területeken a növényzet, állatvilág, a természeti képződmények felárása. védelem nyilvántartása	TEP-1. BIODIV-2.	2016-tól folyamatosan	részletes költség-csökkentési igényvel	önkorm. támogatás, pályázati forrás	Az érintetlen, megőrzött, természetvédelmi területek (m ²)	Természetes élőhelyek megőrzése BBNPI biztosítottá válik	önkormányzat ² . BBNPI
25.	Tájékoztató kiadvány szerkesztése a település természetvédelmi értékeiről	BIODIV-2.	2016-tól 3 évenként	800	önkorm. támogatás	A település védett értékeinek bemutatása 1000 pld-ban készülő kiadványban	Kedvezően változik a település külső megjelenése	civil szervezetek, BBNPI, önkormányzat ²

Sz.	Feladatok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
TELEPÜLÉS LEVEGŐMINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA							
1.	A szilárd burkolatú, pormentes utak arányának növelése						
2.	Szálló por mennyiségének csökkentése növényzet telepítéssel						
VIZEINK VÉDELME ES „FENNTARTHATÓ HASZNÁLATÁ”							
3.	A terméscseres vízfolyások állapotának javítása						
4.	A felszín alatti vízbázis megővése, szennyező források számbavétele						
FENNTARTHATÓ TERÜLET ES FÖLDHASZNÁLAT							
5.	A csapadékvíz elvezető rendszerek folyamatos karbantartása						
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS							
6.	A település zöldterületeinek ápolása, bővítése						
7.	A település köztisztviselők feladatainak megszerzése						
8.	Épületek energetikai felújítása						
9.	Vízszelvények építése az önkormányzat épületeihez csatlakozva						
HULLADÉKGAZDÁLKODÁS							
10.	Illegális hulladék lerakók felszámolása						
11.	Szelektív hulladékgyűjtés, bevezetése veszélyes h. és mezőg. hull.						
TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ES A KÖRNYEZETVÉDELME - VÍZELLÁTÁS, CSATORNÁZOTTSÁG							
12.	Csapadékvíz elvezetés megoldása						
TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ES A KÖRNYEZETVÉDELME - ENERGIATAKONOMYSÁG							
13.	A megújuló energiaforrások alkalmazásának elősegítése						
KÖRNYEZETI TUDATOS SZEMÉLETT ES GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE							
14.	Körny. védelmi események szervezése						
15.	Körny. védelmi rendezvények felülvizsgálata						
16.	Komposztálás, csővizigényűzés megszerzése						
17.	Kerékpárút kialakítása						
18.	Kerékpárút kialakítása						
19.	Belterületi utak felújítása (Kisrhodos)						
KÖRNYEZET ES EGÉSZSÉG							
20.	Az allergén gyomnövények felmérése és gyérítése						
21.	Patkányinvázió megszüntetése						
22.	Égésveszélyes elemek megszerzése						
23.	Veszélyeztetett csoportok tájékoztatása és						

Sz.	Feladatok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	felkészítése az időjárási szélsőségekre						
BIOLOGIAI SOKFÉLESEG MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET ES TÁJVEDELEM							
24.	Növény- és állatvilág védelme						
25.	Tájékoztató kiadvány természeti értékekről						
26.	Tajképi adottságok megőrzése						
KÖRNYEZETBIZTONSÁG							
27.	Havárterv készítése						
	legfontosabb feladatok						
	fontosabb feladatok						
	fontos feladatok						

Előterjesztés

Tikos Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2016.v március hó 23.napján tartandó ülésére

Tárgy: pályázat benyújtása lakossági víz-, és csatornaszolgáltatás támogatására

Tisztelt Képviselő-testület!

Ezúton tájékoztatom, hogy a vízgazdálkodásért felelős miniszter – a nemzetgazdasági miniszterrel és az emberi erőforrások miniszterével egyetértésben – pályázatot hirdet a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Költségvetési törvény) 3. melléklet I. 1. pont szerinti **lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatására.**

Javasolom, hogy kerüljön a pályázat benyújtása a lakossági terhek csökkentése végett.

Határozati javaslat:

„Tikos Község Önkormányzatának Képviselő Testülete a 2016. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás díjának csökkentésére pályázatot nyújt be a Magyar Államkincstár felé. A Képviselő-testület meghatalmazza a polgármestert az állami támogatás igénylésének benyújtására és a pályázattal kapcsolatos teendők lebonyolítására.”

Kérem az előterjesztésem megtárgyalását.

Tikos, 2016. március 17.

Kónya László sk.
polgármester

Előterjesztés

**Tikos Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2016.v március hó 23.napján tartandó ülésére**

Tárgy: tikosi lakóhellyel rendelkező, Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó gyermekek tankönyvköltségeinek átvállalása

Melléklet: általános iskola levele

Tisztelt Képviselő-testület!

Az általános iskola igazgatója levélben megkereste a 2016/2017.évi tankönyv rendeléssel – tankönyvköltségek átvállalásával – kapcsolatosan.

Az előterjesztés mellékletét képezi az általános iskola levele.

Határozati javaslat:

„Tikos Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskolába járó tikosi lakóhellyel rendelkező gyermekek 2016/2017.évi tartós tankönyvköltségeit – amennyiben államilag ingyenes tankönyv juttatásban nem részesül – átvállalja a 2016.évi költségvetési kiadásai terhére.”

Tikos, 2016. március 22.

Dobó István Általános Iskola
8710 Balatonszentgyörgy
Csillagvár utca 9.

tárgy: tankönyvrendelés

Tisztelt Polgármester Úr, Asszony!

Értesítjük Önt, hogy a 2016/17-es tanév tankönyv rendelése módosult. A jövőben az iskola nem visszarúzhat, ezért a fizetős diákok szülei gondoskodnak arról, hogy amennyiben a tanuló elhagyja a balatonszentgyörgyi iskolát (pl elköltözés, átíratás) a tankönyveket magával viszi az új iskolába, vagy vissza küldi a könyvtár ellátónak. Amennyiben az önkormányzat átvállalja a fizetős tanulók csekkjének a befizetését, azt kérjük, úgy tegye, hogy az iskolát elhagyó diák tankönyveiről is gondoskodnia kell. A szülő aláírásával igazolja, hogy a csekket átvette, és ettől kezdve felelősséggel tartozik a kifizetésről, vagy a tankönyvek visszaküldéséről.

A normatív támogatásban részesülő tanulók esetében a támogatás összege csak a munkafüzetek kifizetésére elegendő. A tartós tankönyveket könyvtári állományból tudjuk biztosítani. Új könyvet csak akkor kaphat minden tanuló, ha a tartós tankönyveket az önkormányzat vagy a szülő kifizeti.

Az 1., 2., 3., 4. osztályosok a fentiektől eltérően térítésmentesen kapják a tankönyveket, tehát az előzőekben leírtak rájuk nem vonatkoznak.

Kérjük, nyilatkozzanak arról, hogy a normatív támogatásban részesülő tanulók tartós tankönyveinek a kifizetését átvállalják-e, vagy könyvtárból kölcsönzött, (használt) könyvet adjunk a gyerekeknek.

Kérjük, hogy amennyiben a fizetős tanulók tankönyveinek befizetését átvállalják, úgy a csekket a szülőktől kérjék.

A tankönyvrendelés határideje 2016. április. Így kérjük, hogy április 1-ig válaszoljanak a levelünkre.

Balatonszentgyörgy. 2016. március 22.

Tisztelettel:

.....
Ottné Bene Teréz
tk.felelős

Navrasics Endre
igazgató